

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

2019./2020.ak.g.

Studiju virziens “"Vadība,
administrēšana un nekustamo
īpašumu pārvaldība”

Satura rādītājs

Studiju virziena informācija	4
I - Informācija par augstskolu	4
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība).....	12
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	33
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	39
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	47
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	56
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana).....	61
II - Studiju virziena raksturojums (7. Analīze par pašnovērtējuma ziņojuma periodā studiju virziena aktualitātēm).....	63
Pielikumi	65
Citi pielikumi	66
Biznesa vadība	67
Studiju programmas varianti	68
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	70
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums).....	82
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki).....	83
Pielikumi	86
Biznesa vides vadība	87
Studiju programmas varianti	89
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	91
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums).....	101
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki).....	101
Pielikumi	104
Ekonomika un uzņēmējdarbība	105
Studiju programmas varianti	106
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	108

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums).....	115
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki).....	116
Pielikumi	119

Studiju virziena informācija

I - Informācija par augstskolu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Vidzemes Augstskola (ViA) dibināta 1996.gadā un 2001.gadā ieguvusi valsts augstskolas statusu. 2002.gadā ViA akreditēta uz nenoteiktu laiku. ViA piedāvā kvalitatīvas studiju programmas, kurās tiek līdzsvarota teorija un prakse. Studiju programmas tiek nemitīgi atjaunotas un pielāgotas aktuālām sabiedrības vajadzībām un izmaiņām darba tirgū. Studiju kvalitāti nodrošina pieredzējuši un profesionāli mācībspēki, progresīvas studiju formas, kā arī pētniecības un akadēmiskā darba integrācija.

ViA piedāvā koledžas, bakalaura, maģistra un doktorantūras programmas, kopskaitā 25. ViA studiju programmas tiek īstenotas sešos studiju virzienos, kas ir apvienoti divās fakultātēs – Sabiedrības zinātņu fakultātē un Inženierzinātņu fakultātē.

Pētnieciskais darbs ViA tiek īstenots divos zinātniskajos institūtos - Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI), kas izveidots 2015.gadā, un Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūtā (SSII), kas ir dibināts 2006.gada jūlijā.

ViA vīzija skan šādi: "ViA ir starptautiski atpazīstama reģionāla augstākās izglītības, zinātnes, zināšanu pārneses un ideju līderības platforma, kas piedāvā digitālā laikmeta ekosistēmu daudzpusīgām iespējām profesionālās augstākās izglītības iegūšanā un starpdisciplināras pētniecības veikšanā, proaktīvi atbildot uz sabiedrības izaicinājumiem." Savukārt ViA misija ir veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un publisko sektoru ar augsta līmeņa profesionāļiem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu problēmu risināšanai.

ViA savā attīstības stratēģijā 2016. - 2020.gadam noteikusi trīs stratēģiskās prioritātes: 1.Izglītība, 2.Zinātne, un 3.Zināšanu pārnese un ideju līderība. Izglītības jomā izvirzītais uzdevums ir ne tikai attīstīt studiju programmas un studiju virzienus, bet piedāvāt arī plašas mūžizglītības iespējas, kā arī papildizglītību skolēniem. Zinātnes jomā izvirzītais uzdevums ViA ir īstenot tādu pētniecību, kas būtu proaktīva atbilde sabiedrības izaicinājumiem atbilstoši studiju virzieniem un ārējam pieprasījumam. Zināšanu pārneses un ideju līderības prioritātē noteiktais uzdevums ir ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošana sadarbības partneriem, Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas pildīšana valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā.

[ViA studiju programmu uzskaitījums apskatāms ziņojuma pielikumā \(skat.1.pielikumu\).](#)

[Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma ziņojuma pielikumā \(skat.2.pielikumu\).](#)

ViA stratēģija latviešu valodā pieejama ViA mājas lapā [gan latviešu](#), [gan angļu](#) valodās.

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

ViA ir atvasināta publiska persona. ViA ir dibinājusi valsts un tās tiesisko darbību reglamentē ViA

Satversme. ViA pārvaldībā tiek ievērots demokrātisks vadības stils un koleģialitātes princips. Fakultāšu dekāni un citu akadēmisko un administratīvo struktūru vadītāji, kā arī studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā. Operatīvās vadības jautājumi tiek risināti iknedēļas vadības sēdēs. Augstskolas operatīvo vadību organizē administratīvais prorektors. Sēdes ir atklātas un informācija no sēdēm tiek izsūtīta augstskolas personālam elektroniski. Aktuālo procesu izvērtēšanai un sekmīgai studiju darba organizācijai, reizi mēnesī tiek organizēti *Studiju virzienu un studiju programmu direktoru darba semināri*, kā arī *Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdes*.

ViA struktūra apskatāma ziņojuma pielikumā (*skat.3.pielikumu*).

ViA lēmēj institūcijas:

- **Satversmes sapulce** - ViA augstākā koleģiālā pārstāvības un vadības institūcija un lēmēj institūcija, kuru ievēlē uz 2 gadiem. Satversmes sapulce sastāv no 40 personām, no kurām 24 pārstāvji tiek ievēlēti no akadēmiskajos amatos ievēlētā akadēmiskā personāla locekļiem, 8 pārstāvji tiek ievēlēti no vispārējā personāla locekļiem, un 8 pārstāvji tiek ievēlēti no pilna laika studējošo vidus.
- **Akadēmiskā šķīrējtiesa** - ViA institūcija, kas izveidota strīdu izskatīšanai starp ViA amatpersonām, struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, kā arī studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumu izskatīšanai par ViA Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem un pārkāpumiem. Akadēmiskā šķīrējtiesa sastāv no 3 locekļiem, no kuriem 2, aizklāti balsojot, ievēlē Satversmes sapulce no akadēmiskajos amatos ievēlētā akadēmiskā personāla vidus, un 1 ievēlē studējošo pašpārvalde no pilna laika studējošo vidus.
- **Senāts** - koleģiāla vadības un lēmēj institūcija, kas apstiprina kārtību un noteikumus, kuri regulē visas Vidzemes Augstskolas darbības sfēras. Senāts sastāv no 20 locekļiem: 15 akadēmiskā personāla pārstāvjiem, 4 studējošo pārstāvjiem un 1 vispārējā personāla pārstāvja. Senāta pilnvaru termiņš ir divi gadi. Senāta sēdes notiek katra mēneša ceturtajā trešdienā. Tajās drīkst piedalīties jebkurš students un augstskolas darbinieks. Senāta ietvaros darbojas divas pastāvīgās komisijas: Studiju un zinātņu komisija un Finanšu, budžeta un stratēģijas komisija.
- **Akadēmiskās ētikas komisija** - koleģiāla institūcija, kas veicina izpratni un konsultē ViA studentus un docētājus par akadēmiskās un pētnieciskās ētikas jautājumiem un izskata ViA studējošo un akadēmiskā personāla akadēmiskās un pētījumu ētikas pārkāpumus.
- **Revīzijas komisija** pārbauda ViA finansiālo un saimniecisko darbību atbilstību ViA Satversmes un institūciju lēmumiem, kā arī Latvijas Republikas normatīviem aktiem. Revīzijas komisija saskaņā ar ViA Satversmi trīs cilvēku sastāvā tiek ievēlēta uz diviem gadiem.
- **Fakultāšu Domes** ir koleģiālas lēmēj institūcijas fakultāšu akadēmiskās, zinātniskās un pētnieciskās darbības nodrošināšanai.

Saraksts ar galvenajiem ViA iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.4.pielikumu*).

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

ViA Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika ir ViA kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi. Tā ir izstrādāta, tiek pārskatīta un īstenota saskaņā ar *Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (2015)*, Latvijas Republikas *Augstskolu likumā* noteikto un citiem normatīviem, vienlaikus, ņemot vērā ViA iekšējo un ārējo iesaistīto pušu viedokli un vajadzības. Politika atbalsta kvalitātes kultūras veidošanos, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos.

Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem.

Kvalitātes nodrošināšanas politika un pasākumi

ViA izstrādāta un apstiprināta attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, kas paredz tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju izglītībā, tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu pārnesi un ieguldījumu reģiona attīstībā. ViA ir **Stratēģiskā konsultatīvā padome**, kura izveidota ar mērķi sekmēt radošu diskusiju un radīt idejas, kas sekmētu saprātīgas, pievilcīgas un iedomājamas ViA nākotnes ainas (vīzijas) un stratēģiskā ceļa noteikšanu. Stratēģisko kontroli pār ViA attīstību īsteno ViA Senāts, bet administratīvo un uzskaites kontroli realizē Sociālo zinātņu fakultāte. Sociālo zinātņu fakultāte regulāri (reizi mēnesī) izvērtē savu darbību un lemj par aktuāliem jautājumiem fakultātes domes sēdēs. ViA ir **Zinātniskā padome**, kuras uzdevums ir sekmēt saskaņotu un mērķtiecīgu ViA akadēmisko un zinātniski pētniecisko darbību atbilstoši ViA stratēģijai. Padome konsultē un nepieciešamības gadījumā sagatavo priekšlikumus Senātam un rektoram par stratēģiski nozīmīgiem augstskolas zinātniski pētnieciskās darbības jautājumiem, t.sk., jaunu ViA pētniecības virzienu uzsākšanu. Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences tiek vērtētas, balstoties uz tā profesionālajiem, akadēmiskajiem un zinātniskajiem sasniegumiem. Ik gadu studiju virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā. Kopš 2018.gada kvalitātes vadībā iesaistās arī studiju programmu konsultatīvās padomes. Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Visi normatīvie dokumenti gan studējošajiem, gan akadēmiskajam personālam pieejami ViA e-vidē. Studējošie tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā par viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā. ViA studējošo pašpārvalde, kas deleģē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēc nepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. ViA ir izstrādāta **Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība** un citi dokumenti nolikumi, kas saistīti ar kvalitatīvu studiju procesa norisi.

Studiju programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas, savukārt, atbilst **ViA stratēģijai**. Studiju programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst *Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai*.

Akadēmiskā personāla darba kvalitātes nodrošināšana un novērtēšana

ViA ir noteikusi pasākumus, kā pārlicināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, t.i., prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**, ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu, kā arī tiek ņemtas vērā studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā studiju gada semestrī. ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās,

akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā. Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus u.c. mobilitātes programmu ietvaros. Docētājam vienu reizi akadēmiskajā gadā (oktobrī par iepriekšējo akadēmisko gadu) jāiesniedz fakultātes dekānam atskaite par sasniegumiem zinātniskajā darbā, gūto pieredzi projektos, semināros un konferencēs. Iesniegtā informācija tiek izmantota zinātniskās atskaites un studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošanai. Lai docētājiem būtu iespēja pilnveidot savu akadēmisko darbu un tikt īstenota akadēmiskā darba kvalitātes pārraudzība, ViA tiek īstenotas dažādas aktivitātes, t.sk. studiju kursa novērtējuma aptaujas un studiju kurus hospitēšanas iespējas. Biznesa vadības virzienā akadēmisko personālu veido vēlētie docētāji, gan arī nozares profesionāļi, kuri nodrošina ne tikai atsevišķas vieslekcijas, bet arī pilnu studiju kursu docēšanu. Tas ir viens no veidiem, kā tiek panākts līdzsvars studiju saturā starp teorētisko un praktisko zināšanu apguvi. Lēmums gan par vēlēto docētāju (lektoru, docentu amatiem), gan vieslektoru apstiprināšanu, pamatojoties uz Biznesa vadības virziena lēmumu, pieņem fakultātes dome pēc iepazīšanās ar katra pretendenta kvalifikāciju un kompetenču atbilstību. ViA vēlētie docētāji kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkos piedalās Erasmus+ un citās profesionālās pilnveides mobilitātēs, apmeklējot ViA piedāvātos kursus, iesaistoties profesionālo organizāciju u.c. aktivitātēs.

Akadēmiskā darba un pētniecības resursi, atbalsts studentiem

ViA materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. ViA bibliotēka nodrošina akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai nepieciešamos informatīvos resursus, nodrošina piekļuvi zinātnisko rakstu un citām elektronisko informāciju bāzēm no ViA bibliotēkas portāla. Tāpat ViA ir pieejama e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti mācību materiāli, elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu izpildes nodrošināšana.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: *Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorijas studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Multimediju laboratorijas komunikācijas ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija; Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija* (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam un datu bāzu izmantošanai. Abonētās pilnteksta datubāzes ir pieejamas, autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²), savukārt studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Savukārt, telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam.

ViA nodrošina karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus studentiem un reflektantiem, radot iespēju viņiem pieņemt lēmumu par turpmāko izglītības vai nodarbinātības veidu, atrast atbilstošāko studiju virzienu, izvēlēties piemērotākos kompetenču pilnveides ceļus, izmantojot personīgos un

izglītības iestādes resursus, sagatavoties veiksmīgai profesionālai darbībai, attīstīt savu personību, sasniedzot izvirzītos profesionālos mērķus, plānotu tālākizglītību, uzsāktu savu uzņēmējdarbību, kā arī sniedz atbalstu citos karjeras jautājumos. Galvenie karjeras attīstības pasākumi ViA ir individuālās vai mazo grupu karjeras konsultācijas studentiem (iekļaujot arī konsultācijas par CV izveidošanu, darba meklēšanu, sagatavošanās darba intervijām u.c.), kā arī reflektantiem par piemērotāko studiju virziena izvēli studiju uzsākšanu ViA. Tiek attīstīta arī mentoru kustība, iesaistot augstskolas absolventus. ViA cieši sadarbojas ar nozares uzņēmumiem, regulāri informējot studentus par aktuālajiem darba un prakses piedāvājumiem nozares uzņēmumos, kā arī palīdz studentiem sagatavoties darba un prakses uzsākšanas posmā. Karjeras attīstības atbalsts tiek pilnībā integrēts arī studiju kursos, veidojot izpratni par nodarbinātību nozarē, sadarbojoties ar nozares ekspertiem un speciālistiem.

Informācijas vadība

ViA galvenie darbības rādītāji tiek izvērtēti un analizēti ik gadu, to atspoguļošana ir gan pašnovērtējuma ziņojumos, gan ikgadējos vadības ziņojumos, gan cita veida atskaitēs. Savukārt, informācija par studentu studiju gaitu, sekmēm un atbiruma rādītāji, studentu apmierinātība ar studiju programmās un absolventu karjeras gaitām tiek apkopota centralizēti, izmantojot gan kvalitatīvās, gan kvantitatīvās metodes – gan statistisko un finanšu rādītāju analīzi, gan dokumentu analīzi, gan reflektantu, gan studentu un absolventu aptaujas.

ViA nodrošina efektīvu studiju programmu un citu procesu vadīšanai nepieciešamās informācijas vākšanu, izmantojot ViA mājaslapu un sociālos tīklus, kā arī:

- ViA studiju administrēšanas informācijas sistēmu (lais.lv), kas nodrošina iespēju apkopot datus par visiem studiju aspektiem un sekmīgi izmantot tos studiju procesa darbībā, piebilstot, ka studenti savam studiju vērtējumu progresam var sekot savos profilos, Lietvedības
- informācijas sistēmu (<https://lietvediba.va.lv>),
- E-mācību vidi Moodle (<https://moodle.va.lv/>),
- ViA absolventu datu bāzi,
- Bibliotēkas sistēmu ALISE,
- Grāmatvedības sistēmu Horizon,
- Studiju un studējošo kredītu uzskaites sistēmu.

Sabiedrības informēšana

ViA mājaslapā regulāri tiek publicēta aktuāla, neitrāla un objektīva informācija par augstskolas darbību, tai skaitā piedāvātajām koledžas, bakalaura, maģistra un augstākā līmeņa studiju programmām un iegūstamajiem grādiem/ kvalifikācijām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās; programmu sagaidāmajiem studiju rezultātiem, piešķiramo kvalifikāciju, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un sekmju vērtēšanas procedūrām, minimālajiem sekmīgajiem vērtējumiem vai prasībām, studentiem pieejamām mācīšanās iespējām un ārpus studiju aktivitātēm, kā arī informāciju par karjeras iespējām pēc absolvēšanas un absolventu nodarbinātību.

ViA katru gadu sagatavo, apstiprina un publicē studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus, kā arī kārtējam akadēmiskajam gadam paredzētos uzņemšanas noteikumus. ViA docētāji un darbinieki aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā un Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas, par ko aktuālākā informācija tiek publicēta augstskolas sociālajos medijos un mājaslapā, tā popularizējot augstskolu un studiju programmas.

ViA regulāri publicē aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par augstskolas darbību, piedāvātajām programmām un iegūstamajiem grādiem/kvalifikācijām sociālajos medijos – Facebook, Twitter, draugiem.lv, Instagram, YouTube, kā arī drukātos informatīvos bukletos un citos

izdales materiālos. Tāpat sociālajos medijos kā latviešu, tā angļu valodā tiek publicēta informācija, kas ir aktuāla, noderīga gan esošajiem, gan topošajiem studentiem, gan absolventiem, gan citām iesaistītajām pusēm un sabiedrībai. Informācija, kas aktuāla konkrētam cilvēkam vai cilvēku grupām, piemēram, docētājiem, augstskolas administrācijas darbiniekiem vai kādas konkrētas studiju programmas studentiem, tiek izsūtīta e-pastā.

Saikne ar ViA absolventiem tiek uzturēta sociālajā medija *Facebook* grupā "ViA Alumni", kurā augstskola publicē aktuālāko informāciju, kas būtiska absolventiem, piemēram, par darba iespējām augstskolā, salidojumiem, iespējamo dalību pasākumos.

Par augstskolas darbību un aktuālākajiem notikumiem tiek informēti arī nozares mediji un citi, kā reģionālie, tā valsts mēroga, mediji, aicinot informāciju izplatīt plašākai sabiedrībai mediju drukātajās, elektroniskajās un citās versijās un/vai sociālo mediju kontos. Tāpat kompetences robežās tiek sniegta nepieciešamā informācija mediju pārstāvjiem par viņiem interesējošām aktualitātēm, notikumiem un jaunumiem, kas saistīti ar augstskolu, tās darbiniekiem vai studentiem. Katru dienu tiek veikts mediju monitorings, kura laikā tiek apkopota medijos publicētā informācija par augstskolu un aktualitātēm, kas ar to saistītas. Izvērtējot informācijas būtiskumu un piemērotību, tā tiek pārpublicēta augstskolas sociālo mediju kontos.

Studiju virzienu popularizēšanai tiek veiktas gan rakstiska, gan video formāta intervijas ar docētājiem, studentiem un augstskolas absolventiem, kas tiek publicētas augstskolas mājaslapā, kā arī sociālajos medijos *Facebook*, *Twitter*, *draugiem.lv*, *Instagram* un *YouTube*. Tāpat studiju virzienu popularizēšanai mājaslapā un sociālajos medijos tiek publicēta informācija par studentu individuāli veiktajiem darbiem, sasniegumiem zinātnes jomā, konferencēs, konkursos vai sacensībās, studiju procesu, kā arī iespējām pilnveidot savas zināšanas augstskolas laboratorijās, prakses laikā uzņēmumos, augstskolas piedāvātajosursos, nodarbībās, radošajās darbnīcās un citviet. ViA publicitātes nodrošināšanai ārpus Latvijas, mobilitātes programmu ietvaros, ārvalstu sadarbības partneriem tiek prezentēta informācija par ViA studiju programmām un kopīgu projektu īstenošanas iespējām.

BV virziena docētāji aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā, nozares interešu aizstāvēšanā Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas, informēšana starptautiskajā līmenī notiek, iesaistoties starptautiskajās mobilitātes programmās un projektu aktivitātēs, izmantojot starptautiskā biznesa izglītība tīklojuma Businet iespējas. Biznesa vadības virziena docētāji ir pārstāvēti 10 dažādās profesionālajā nozaru asociācijās, tādejādi popularizējot augstskolu un Biznesa vadības programmas, iepazīstinot ar virziena studējošo un akadēmiskā personāla aktivitātēm.

Sadarbība ar studējošajiem un absolventiem

Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā. Studiju virziena līmenī katra semestra beigās Biznesa vadības studiju virziena sēdē tiek analizēti aptauju rezultāti, uzlabojumi un problēmas, atbilstoši tam tiek koriģēts saturs, mācību metodes un komunikācijas veidi. katra akadēmiskā gada sākumā programmas direktore tiek ar visu programmu studentiem, kur pārrunā iepriekšējā gada sasniegumus un problēmas, studiju aktualitātes, uzklaua studentu viedokļus un ieteikumus. Liela vērtība tiek pievērsta sadarbībai prakses organizācijas jautājumos-katra semestra sākumā tiek pārrunāta prakses programma, prakses dokumentācijas sagatavošana, prakses aizstāvēšanas procedūra. Katru gadu programmas direktore tikšanās Katrā studentu grupā tiek izvēlēts grupas

vecākais, kurš koordinē sadarbību un komunikāciju starp studentu grupu un studiju virziena direktori, tā nodrošinot operatīvu informācijas apmaiņu. Vidzemes Augstskolā ir aktīva studentu pašpārvalde - Vidzemes Augstskolas Studentu apvienība, ar kuru virziena direktore sadarbojas studiju un pētniecības, studiju procesa organizācijas jautājumos. Šobrīd studentu apvienībā aktīvi darbojas BV virziena studenti, kas sniedz lielu atbalstu studiju procesa organizācijas jautājumu risināšanā. Virziena direktore uzklausa jebkuru studentu, jo katrs viedoklis ir būtisks, un, risinot individuālas problēmas, tiek palielināta gan studentu apmierinātība, gan sekmēti studiju procesa uzlabojumi. Iepriekš minētie sadarbības veidi nodrošina atgriezenisko saiti no studējošajiem, ļauj plānot un veikt dažādas izmaiņas gan kursu norises plānojumā, gan docētāju piesaistes jautājumos konkrētu kursu docēšanā, par bibliotēkas krājumu papildināšanu u.c. aspektiem, kas saistīti ar studiju organizēšanu un kvalitātes nodrošināšanu.

Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Aptauju rezultāti parāda, ka bakalaura un maģistra programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, strādā nozarē atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai gan privātajā, gan valsts un pašvaldību sektorā. Iekļaušanos un panākumus karjerā nodrošina iegūtā vispusīgā profesionālajā sagatavotība, kas ļauj adaptēties darba tirgū, attīstīt uzņēmējdarbību. Studiju virziena ietvaros iespēju robežās docētāji uztur kontaktus ar absolventiem sociālajos medijos, tiekoties publiskos pasākumos, iesaistot tos kā vieslektoros, prakses vietu nodrošinātājus, valsts pārbaudījumu komisijas locekļus, kā arī sadarbojoties virziena konsultatīvajās padomēs un pašnovērtējuma sagatavošanas darba grupā.

[ViA studiju kvalitātes nodrošināšanas politika apskatāma ziņojuma pielikumā \(skat.5.pielikumu\).](#)

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst
		skat. 1.3. (I.daļa)
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	Atbilst
		skat. 1.3. (I.daļa)
3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	Atbilst
		skat. 1.6. (II.daļa)

4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	Atbilst
		skat. 1.3. (I.daļa)
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta infor-mācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	Atbilst
		skat. 1.3. (I.daļa)
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	Atbilst
		skat. 1.3. (I.daļa)

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

Studiju virzienā "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" (Biznesa vadība) iekļaujas kopumā trīs studiju programmas. Aizvadītajā akreditācijas periodā studiju virzienā notikusi ievērojama izaugsme – bez jau iepriekš īstenojamajām profesionālajām bakalaura un maģistra programmām izveidota un licencēta kopīgā doktora studiju programma. Profesionālā maģistra programma "Biznesa vides vadība" (BVV) tiek realizēta angļu valodā, jaunā doktora programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" - angļu un latviešu valodā. Abas programmas ir orientētas gan uz vietējiem studentiem, gan ārvalstu studējošajiem, tās ir programmas, kuru studiju saturā ir integrētas jaunākās ekonomikas un uzņēmējdarbības atziņas, informācijas tehnoloģijas, iekļauti studiju kursi ar starpdisciplināru saturu un sasaisti ar nozares aktualitātēm un praksi.

Profesionālā bakalaura studiju programma "Biznesa vadība" (BV) tiek īstenota kopš ViA darbības uzsākšanas 1996.gadā, un vienmēr bijusi ar labu reputāciju, absolventi ir pieprasīti darba tirgū, tā apliecinot labo profesionālo sagatavotību. Maģistra programma "Biznesa vides vadība" uzsākta realizēt 2009.gadā, dodot iespēju gan absolventiem, gan reģionā dzīvojošajiem iegūt maģistra līmeņa izglītību Vidzemē. Loģisks turpinājums bija doktora programmas izstrāde, lai reģionā būtu pieejama pilna cikla augstākā biznesa izglītība. Doktora programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" ir kopīga Latvijas augstskolu konsorcijs (Vidzemes Augstskola, Ventspils

Augstskola, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija) izstrādāta programma, kas ļaus attīstīt Vidzemes Augstskolu par Vidzemes ekonomikas un uzņēmējdarbības pētniecības centru. Biznesa vadības virzienā īstenotās programmas veidotas pēc papildinātības un pēctecības principa gan studiju virziena iekšienē, gan augstskolas kā institūcijas mērogā. Bakalaura līmenī studējošie tiek sagatavoti tālākām studijām maģistrantūrā. Maģistra līmenī tiek attīstītas profesionālās uzņēmējdarbības vadības kompetences un veidota pētniecības prasmes, kuras tālāku pilnveidi gūst doktora programmas līmenī.

Bakalaura un maģistra programmas, saskaņā ar starptautiskās akreditācijas vērtējumu, kas tika saņemts 2013.gadā, raksturo augsta studiju kvalitāte, profesionāli un akadēmiski spēcīga un motivēta docētāju komanda, plaša iesaiste pētniecībā un pētniecības rezultātu aprobācija studiju procesā. Kopumā abu studiju programmu studējošie un absolventi viegli un veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, jo izveido labus kontaktus nozarē jau studiju laikā studiju prakšu ietvaros.

Studiju virziena attīstības sociāliekonomiskais pamatojums ir rodams valdības ekonomiskās politikas dokumentos:

„Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”[1] (Saeima apstiprinājusi 10.06.2010.) nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātes un iesaka risinājumus efektīvai un ilgtermiņai mūsu rīcībā esošā kultūras, dabas, ekonomikas un sociālā kapitāla izmantošanai, jo īpaši izceļot Latvijas pamatvērtību – cilvēkkapitālu. Cilvēku skaitam samazinoties un sabiedrībai novecojot, ir svarīgi nesamazināt cilvēkkapitāla bāzes vērtību un palielināt tā produktivitāti. Investīcijas cilvēkkapitālā ir prioritārs ilgtermiņa uzdevums, un lai nodrošinātu visa potenciālā cilvēkresursu līdzdalību darba tirgū, uzlabotu veselības, sociālās aprūpes un sociālās drošības, kā arī mūžizglītības sistēmu pakalpojumus un efektivitāti, nepieciešama paradigmas maiņa izglītībā. Kvalitatīva, visa mūža garumā pieejama un uz radošumu orientēta izglītība ir 21.gadsimta nepieciešamība – tā ļauj reaģēt uz globālās konkurences un demogrāfijas izaicinājumiem un ir viens no priekšnoteikumiem ekonomikas modeļa maiņai. Inovatīvas, ekoe efektīvas un konkurētspējīgas ekonomikas centrā jābūt uzņēmībai un uzņēmējdarbību atbalstošai videi. Atbalsts jaunu ideju radīšanai un komercializēšanai, zināšanu pārnese un lietotāju virzīta pētniecība, pasaules līmeņa zinātne, inovācijas un pāreja uz preču un pakalpojumu radīšanu ar zemu oglekļa emisijas un energoietilpības līmeni, atjaunojamo energoresursu izmantošana un tehnoloģiju attīstība, veselīga pārtika un ekosistēmas pakalpojumu komercializēšana ir tikai daļa no perspektīvajiem ekonomikas attīstības virzieniem. Īstenojot valsts teritorijas policentriskas attīstības modeli, jāpalielina nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru potenciāls un pilsētu loma.

Biznesa vadības virziena programmu nepieciešamību reģionos nosaka arī **„Nacionālās industriālās politikas (NIP) pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”**[2] (Ministru kabinets apstiprinājis 28.06.2013.), kurās akcentēta darbaspēka pieejamība un tautsaimniecības attīstības vajadzībām atbilstoša izglītības piedāvājuma, kā arī inovāciju kapacitātes paaugstināšanas nepieciešamība. Tieši inovāciju radīšanas un zināšanu komercializācijas procesā nepieciešami maģistra līmeņa uzņēmējdarbības profesionāļi.

Biznesa vadības virziena Biznesa vadības bakalaura un Biznesa vides vadības maģistra programmu saturs ir pakārtots un palīdz nodrošināt Nacionālā attīstības plāna 2014. - 2020.gadam[3] (Saeima apstiprinājusi 20.12.2012.) izvirzīto prioritāšu "Tautas saimniecības izaugsme" un "Izaugsmei atbalstošas teritorijas" realizāciju. Nacionālā attīstības plāna rīcības virzienu "Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība" un "Augstākā un eksportspējīga ražošana un starptautiski konkurētspējīgi pakalpojumi" plānoto mērķu sasniegšanā ir nepieciešami kompetenti un profesionāli biznesa vadītāji.

„Latvijas nacionālā reformu programma „ES 2020” stratēģijas īstenošanai”[4] (Latvijas NRP) izvirza kvalitatīvi jaunas prasības augstākajai izglītībai, t.sk. biznesa jomā. „ES 2020”

stratēģijas galvenā ideja - ilgtspējīgas sociālā tirgus ekonomikas izveide, kurā labklājības līmenis tiek veicināts ar inovācijas un efektīvas resursu izmantošanas palīdzību, galveno uzsvāru liekot uz zināšanām. „ES 2020” stratēģijas viena no galvenajām prioritātēm ir viedā jeb gudrā (*smart*) izaugsme, kura jānodrošina uz vērtību radīšanas bāzes ar zināšanu palīdzību (izglītība un pētniecība, inovācija un kreativitāte), arī ilgtspējīgās izaugsmes un iekļaujošās izaugsmes nodrošināšana nav iespējama bez darba tirgum atbilstošu uzņēmējdarbības speciālistu, uzņēmēju un pašnodarbināto sagatavošanas un iesaistes.

Latvijas NRP papildina **“Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam”**[5] (Ministru kabinets apstiprinājis 28.12.2013.), kur uzsvērta nepietiekama sadarbība un koordinācija starp zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju institūcijām, augstāko izglītību un industriju viedās ekonomikas kontekstā, kā vienu no galvenajiem rīcības virzieniem definējot zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas sasaisti ar sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Biznesa vadības studiju virziens nodrošina vienas no prioritātēm - zināšanu bāzes un cilvēkkapitāla nodrošināšana viedās specializācijas jomām (t.sk. bioekonomika) - risināšanu.

“Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns 2019.-2022.gadam”[6] (Ministru kabinets apstiprinājis 22.05.2019.) balstās uz Eiropas inovāciju rezultātu pārskatu (EIS), kas veic salīdzinošu analīzi par inovācijas veiktspējas rādītājiem Eiropas dalībvalstu, reģionu un citu valstu starpā. Latvijai, salīdzinājumā ar Lietuvu, Igauniju un ES vidējo rādītāju, sliktāki rādītāji novērojami tādās jomās kā *“Pievilcīga pētniecības sistēma”*, vāji rezultāti ir rādītājos *“Uzņēmumu investīcijas”*, *“Uzņēmumu inovētspēja”*. Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns akcentē zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju nozares konkurētspējas paaugstināšanas, zinātnes un industrijas sadarbības un pētniecības rezultātu komercializēšanas sekmēšanas nepieciešamību, kas pamato arī augsta līmeņa uzņēmējdarbības speciālistu - maģistru un doktoru- sagatavošanas aktualitāti.

Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030[7] definē reģiona prioritāros mērķus ekonomikā: veicināt augstākas pievienotās vērtības produktu (t.sk. nišas produktu) ražošanu reģiona tradicionālajās nozarēs; dažādot reģiona ekonomiku, attīstot uzņēmējdarbību ar esošo specializāciju saistītās jomās; jaunu uzņēmējdarbības jomu attīstīšana zināšanu ekonomikas nozarēs. Biznesa vadības virziena īstenotās programmas sekmē minēto mērķu sasniegšanu, kā arī atbilst Vidzemes reģiona viedās specializācijas jomām

Nacionālie plānošanas dokumenti kā galvenos faktoros ekonomikas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā paredz izmantot jaunu pieeju zinātnes un inovāciju politikas attīstībā: zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju sistēma sinerģijā ar zināšanu un tehnoloģiju pārnese iesaistītām organizācijām – politiskā un pārvaldes līmeņa valsts institūcijām, pētniecības un zināšanu pārneses institūcijām, uzņēmumiem un infrastruktūras atbalsta instrumentiem. Viens no rīcības virzieniem ir attīstīta pētniecība, inovācija, augstākā izglītība. Izglītībai jābūt kvalitatīvai, visa mūža garumā, jāveicina radošums.

Biznesa vadības virziena programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum.

Aktuālākās ES nostādnes augstākajā izglītībā atspoguļojas **Boloņas politikas foruma (2018)** dokumentos, kur secināts, ka globalizētajā pasaulē augstākajai izglītībai ir noteicošā loma ES turpmākajā labklājībā, mierā un progresā. Lai pilsoņi varētu attīstīties arvien konkurētspējīgākā un uz zināšanām balstītā ekonomikā, lai nodrošinātu Eiropas konkurētspēju globālā mērogā, augstākās izglītības stratēģijām ir jāveicina **inovācija, internacionalizācija un digitalizācija.**

Eiropas Komisija līdz 2018.gadam īsteno iniciatīvas, lai līdz 2025. gadam izveidotu vienotu Eiropas

izglītības telpu.

Studiju virziena realizācijas nepieciešamību nosaka valsts un reģiona ekonomiskā attīstība un integrācija Eiropas Savienībā (ES) un globālajā tirgū. Mainīgā biznesa vide izvirza jaunas prasības uzņēmējiem un vadītājiem, zināšanu ekonomikas pārmaiņas prasa atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci biznesa vadības jomā.

Profesionālā bakalaura studiju programma tiek salīdzināta ar vienu Latvijas augstskolu – Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studiju programmas „Uzņēmējdarbība „ un Banku Augstskolas studiju programmu „Uznēmējdarbības vadīšana ”, kā arī divu Eiropas augstskolu studiju programmām, kas ir akreditētas pēc EQUIS un EPAS prasībām, t.i. Amsterdamas Universitātes (*University of Amsterdam*) studiju programma “Ekonomika un bizness” (“*Economics and Business*”) un Manheimas universitāte (*University of Mannheim*) studiju programma “Uzņēmējdarbības vadība” (“*Betriebswirtschaftslehre*”)

Salīdzinot Vidzemes Augstskolas studiju programmu ar Amsterdamas Universitātes (AU) programmu un Manheimas universitāte (MU) programmu ir konstatētas šādas kopsakarības un atšķirības:

Kopīgais

- Visās minētās studiju programmas sagatvo speciālistus uzņēmējdarbības jomā, kas dod iespēju turpināt studijas maģistrantūrā;
- visās studiju programmās ir obligātie studiju kursi, ierobežotās izvēles kursi un brīvās izvēles kursi; galvenās studiju kursu grupas visās studiju programmās ir līdzīgas;
- paredzēti studiju kursi, kas attīsta studentu spējas darboties uzņēmējdarbības vidē;
- abās studiju programmās tiek izmantotas līdzīgas studiju metodes – studiju darbi, referāti, prezentācijas, eksāmeni;
- paredzēti studiju kursi, kas nodrošina iespēju apgūt pētnieciskās un analītiskās prasmes;
- bakalaura darbs ir galvenais zinātniski-pētnieciskais darbs

Atšķirīgais

- Studiju programmu ilgums ir atšķirīgs: Vidzemes Augstskola – 4 gadi, bet AU - 3 gadi un MA- 3 gadi; studiju programmu apjoms ir atšķirīgs: Vidzemes Augstskola – 240 ECTS kredītpunkti, bet AU un MA – 180 ECTS kredītpunkti;
- AU un MU studiju programmu absolventi saņem akadēmisko bakalaura grādu uzņēmējdarbībā, ViA studiju programmas absolventi saņem bakalaura grādu un profesionālo kvalifikāciju;
- AU studiju programmā profesionālā prakse nav obligāta, tā ir pēc izvēles ; MA studiju programmā prakse nav paredzēta; ViA studenti obligāti iziet praksi 20 nedēļas
- AU studiju programmā liels akcents tiek likts uz akadēmiski-pētniecisko darbu, ViA studiju programma tiek veikti lietišķie pētījumi;
- Vidzemes Augstskolas studiju programmas studiju kursi pārsvarā ir šaurākās specializācijas, savukārt AU un MU programmā studiju kursi ir plašāki, līdz ar to studiju kursu skaits AU un MU ir mazāks.

Salīdzinot Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studiju programmas „Uzņēmējdarbība„ un Banku Augstskolas studiju programmu „Uznēmējdarbības vadīšana” var secināt, ka tās ir ļoti līdzīgas: dažos studijuursos ir atšķirīgs KP apjoms, taču tas ir pamatoti, jo arī studiju programmu mērķi un uzdevumi atšķiras. Abas augstskolas ir ViA sadarbības partneri.

Kopīgais

- studiju ilgums pilna laika studijās (4 gadi/8semestri),

- piešķiramais grāds un kvalifikācija,
- studiju programmu satura sadalījums A,B,C daļās,
- Līdzīgi vispārizglītojošie un nozares teorētiskajos pamatkursi,
- Brīvās izvēles kursos studentiem tiek piedāvātas iespējas izmantot arī citu fakultāšu studiju kursus,
- prakse, kas ir sadalīta pa semestriem,
- visās studiju programmās ietverta zinātnisko pētījumu metodika.

Atšķirīgais

- programmas īstenošanas laiks (4-5 gadi) atkarībā no studiju formas; studiju realizācijas forma- RTA ir pilnais un nepilnais laiks ;BA-pilna laika studijas dienas un vakara forma,
- RTA profesionālā studiju programma paredz šādu specializāciju: tūrisma un viesnīcu uzņēmējdarbības vadība, mārketinga sektora vadība, komercpakalpojumu vadība; BA un ViA programām nav specializācijas moduļu,
- kursu atšķirības nosaka programmu specializācija un profesionālā ievirze,
- BA ir plašāks uzņēmējdarbības kursu piedāvājums nekā ViA, kurai savukārt ir vairāki ar uzņēmējdarbību saistīti kursi programmas profesionālās specializācijas kursos, kuri nav BA. BA kursu saturā akcentēti starptautiskās uzņēmējdarbības un tiesību aspekti, kā arī lielāks apjoms kredītpunktos ir angļu valodai, banku finanses un sociālā uzņēmējdarbība. RTA ir izveidoti 4 specializācijas virzienu kursu moduļi , iekļauti latviešu valodas kursi , savukārt ViA atšķiras ar B daļa izvēles kursu moduļiem inovācijas radīšanai, mazum un vairumtirdzniecības vadīšanai, digitālās prasmes integrējošiem kursiem,
- BA un RTA ir paredzēta ilgāka prakse 26 kredītpunkti prakse; ViA 20 KP.

Starptautiskais salīdzinājums

Biznesa vides vadības maģistra programma tika salīdzināta ar Orhūsas universitāte, Arhus School of Business, (Dānija) maģistra studiju programmu *Mārketing*s (Master of Science in Marketing), ar Tallinas Tehnoloģiskās universitāte (Igaunija) maģistra programmu *Starptautiskā biznesa vadība* (Master of Arts in Social Sciences), Vestminsteras universitātes Westminster Business School (Lielbritānija) maģistra programmu *Menedžments* (Master of Business Administration), kā arī ar Latvijas Banku Augstskolas maģistra studiju programmu *Uzņēmējdarbības vadīšana*(profesionālais maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadīšanā). BVV būtisks bija starptautiskais salīdzinājums, lai programma atbilstu labākajiem biznesa izglītības standartiem.

Kopīgais

- saturiski un nosaukumā programmas seko starptautiskā maģistra grāda biznesa vadība standartam(Business Administration),
- vērtība tiek pievērsta biznesa pētniecības metožu apguvei.

Atšķirīgais

- studiju ilgums; Vestminsteras Biznesa skola - 1gads, Orhūsas biznesa skolā 1,5 gadi, Tallinas Tehnoloģiskā universitāte - 2 gadi.
- atšķirīgs grāds - Master of Science in Marketing(Orhūsas universitāte), Master of Business Administration(Vestminsteras universitāte), Master of Arts in Social Sciences(Tallinas tehnoloģiskā universitāte), profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbībā (BVV),
- ārvalstu augstskolās prakses nav paredzētas, Vestminsteras universitātes programma piedāvā papildus iespēju iziet praksi (6-12 ECTS) , BVV programmā tā ir obligāta,
- BVV saturam vislielākā kursu atbilstība ir Tallinas tehnoloģiskās universitātes programmai, Vestminsteras universitātes programma akcentē stratēģisko organizācijas vadību, Orhūsas universitātes maģistra programmai ir mārketinga specializācija. Ārvalstu programmās ir

studiju kursi ar lielāku kredītpunktu apjomu, BVV ir mazāk apjomīgi kursi ar lielāka kursu dažādību un aktuālo ievirzi.

Vislielākā BVV studiju programmas līdzība ir ar Banku Augstskolas studiju programmu Uzņēmējdarbības vadīšana, ko lielā mērā nosaka arī normatīvais regulējums.

Kopīgs ir studiju ilgums no (1,5 un 2 gadi), atkarībā no iepriekš iegūtas izglītības, kursi ar līdzīgu saturu, prakses ilgums, noslēguma darbs – maģistra darbs.

Atšķirības:

- Banku Augstskolas programmā tiek piešķirts profesionālais maģistra grāds un akadēmiskais maģistra grāds; BVV programmā -profesionālais maģistra grāds,
- Banku augstskolas absolventi saņem kvalifikāciju uzņēmuma un organizācijas vadītājs, BVV organizācijas vadītājs,
- Banku Augstskolas programmas uzņēmējdarbības, finanšu, projektu vadības, tiesībuursos integrēti starptautiskie aspekti, akcentēta uzņēmējdarbības ilgtspēja un konkurētspēja; ViA, savukārt, B daļā ir kursi uzņēmumu eksporta un uzņēmumu sadarbības veicināšanai (eksporta mārketinga, biznesa tīklošanās un B2B kursu moduļi).

BVV maģistra programma saturiski atbilst starptautiskajam *Master of Business Administration* maģistra grādam, ko parāda salīdzinājums ar Igaunijas, Dānijas un Lielbritānijas ES valstu augstskolu programmām, divas ir ViA partneraugstskolas (Tallinas tehnoloģiju universitāte un Orhūsas universitāte), uz kurām tiek īstenota studentu mobilitāte. Banku augstskolas studiju programmā salīdzinājumā ar BVV vairāk akcentēti starptautiskās uzņēmējdarbības aspekti, tomēr satura atšķirības ir minimālas.

Starptautiskais salīdzinājums apstiprina to, ka Biznesa virziena studiju programmu saturs atbilst starptautiski atzītajiem biznesa vadības bakalaura (BBA) un maģistra grādam (MBA).

Biznesa vadības virziena programmu priekšrocības un unikalitāte:

- Vienīgā valsts augstskolas piedāvātā pilna cikla profesionālās augstākās izglītības programmu kopa biznesa vadībā Vidzemes reģionā. Doktora studiju uzsākšana nodrošinās pētniecības atbalstu reģiona uzņēmējiem, pašvaldībām uzņēmējdarbības jautājumu risināšanā, panākot zinātnes un prakses sinerģiju.
- Virziena studiju programmu nosaukumi (*Biznesa vadība, Biznesa vides vadība*) saturs un iegūstamais grāds nodrošina atbilstību pasaulē atzītam biznesa vadības izglītības standartam, padarot tās atpazīstamas starptautiski.
- Maģistra programma *Biznesa vides vadība* ir vienīgā valstī, kas sagatavo organizāciju vadītājus ar plašāku, globālu skatījumu uz biznesa vides procesiem, un ir viena no retajām maģistra programmām, kas ilgstoši tiek realizēta ar angļu valodā.
- Studiju virziena programmās līdzsvarotās proporcijās ir apvienotas teorētiskas zināšanas un prakse, saturs ir starpdisciplinārs – biznesa saturā tiek integrētas informācijas un komunikācijas prasmes un iekļauti digitālie risinājumi, ko nodrošina sadarbība starp augstskolā pārstāvētajiem studiju virzieniem.
- Biznesa vadības virziena studentiem ir nodrošinātas iespējas iegūt daudzpusīgu starptautisko pieredzi: studijas notiek starptautiskā vidē (kursos nodarbības notiek kopā ar apmaiņas studentiem; regulāras viesprofesoru lekcijas un docēti studiju kursi), plašas iespējas doties studijās un praksē uz Eiropas Savienības un partnervalstu augstskolām un uzņēmumiem, piedalīties pētniecības projektos.
- Studenti kā pilntiesīgi dalībnieki tiek iesaistīti biznesa projektos un pētniecībā (BizLab, Nobanet, valsts pētījumu programmas).
- Programmu apguves laikā tiek stimulēta un atbalstīta uzņēmējdarbības uzsākšana-virziena

ietvaros (sadarbība ar Valmieras biznesa inkubatoru)ir izveidota un attīstīta pirmsinkubācijas platforma (iestāšanās Valmieras Biznesa inkubatorā, piedalīšanās biznesa, inovāciju, prakses laboratorijās, biznesa plānu, biznesa ideju u.c. konkursos).

- Pārdomāta prakšu programma un veiksmīga sadarbība ar darba devējiem nodrošina daudzveidīgo uzņēmējdarbības aspektu apguvi un iekļaušanos darba tirgū (prakšu vietas ir A/S “Valmieras stikla šķiedra”, A/S „Valpro”, SIA „Metāla alianse”, A/S „Swedbank”, A/S „Valmieras piens”, SIA „Liepkalni”, Valsts ieņēmumu dienests, A/S Latvenergo, SIA „Cēsu alus”, Cēsu, Limbažu, Valmieras pašvaldības u.c.
- Biznesa vadības studiju programmas studenti iegūst sertifikātu par grāmatvedības un uzņēmumu vadības sistēmas Tildes Jumis apguvi, kas ir ievērojama priekšrocība darba tirgū un uzsākot uzņēmējdarbību.
- Studiju virziena plānotais attīstības virziens 2021.-2025. gadam un specializācijas niša ir bioekonomika un ekouzņēmējdarbība – pētniecības projekta ietvaros ar Ziemeļvalstu partneriem(Zviedrija, Somija) notiek studiju kursu izstrāde un aprobācija , tiek izstrādāta uzņēmēju apmācības metodika. Projekta rezultāti tiks integrēti bakalaura un maģistra programmās kā atsevišķi kursi, kursu daļas, kā arī iekļauti pirmsinkubācijas platformas aktivitātēs.
- Specializēšanos bioekonomikas jomā apliecina virziena dalība un iesaiste Latvijas pārtikas bioekonomikas klāsterī, kas apvieno Vidzemes reģiona uzņēmējus.
- Biznesa vadības virziens ir pārstāvēts BUSINET - globālā biznesa izglītības tīklā un ir tā biedrs, kas paver iespējas plašas iespējas docētājiem pilnveidot kvalifikāciju un veidot starptautiskas partnerības , studentiem iesaistīties globālajās biznesa studentu aktivitātēs. Par sasniegumiem starptautiskās sadarbības sekmēšanā studenti var saņemt BUSINET sertifikātus (Certificate of International Business Practice – CIBP).

Biznesa vadības virziena programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum.

[1] <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3323>

[2] <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4391>

[3] <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4247>

[4] <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4294>

[5] <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4608>

[6] <http://polsis.mk.gov.lv/documents/6463>

[7] Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. Resurss pieejams: [http://www.vidzeme.lv/lv/regiona_attistibas_planosanas dokumenti](http://www.vidzeme.lv/lv/regiona_attistibas_planosanas_dokumenti)

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

Biznesa vadības studiju virzienam ir īpaša loma Vidzemes reģiona attīstībā, nodrošinot biznesa vadības speciālistus reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm, tas sekmē privātā

biznesa uzsākšanu un attīstību reģionā. Studiju virziena attīstība iekļaujas kopējā ViA stratēģijā (Vidzemes augstskolas stratēģija 2016.-2020.gadam^[1]) par studiju procesa, zinātnes un pētniecības attīstību, kā arī reģiona attīstības vīzijā (Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.^[2]). Biznesa vadības studiju virziens pārstāv reģionā vienīgo profesionālās augstākās uzņēmējdarbības izglītības programmu kopu, kas tiek realizēta valsts augstskolā.

Vidzemes Augstskolas stratēģijā ir izvirzītas trīs stratēģiskās prioritātes :izglītība, zinātne un zināšanu pārnese un ideju līderība.

Biznesa vadības studiju virziens vispirms ir pakārtots prioritātei "Izglītība", kuras mērķis ir nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Šī mērķa sasniegšana ir galvenais studiju virziena uzdevums. Studiju virzienam svarīgi ir īstenot arī prioritātes "Zinātne" mērķi – nodrošināt starptautiskiem kritērijiem atbilstošu pētniecisko vidi un pētījumu rezultātus, kas tiek izmantoti konkrētu problēmu risinājumos (inovācijās), augstvērtīgās zinātniskās publikācijās, kā arī pētījumu rezultātu pārnesē izglītības programmās un tautsaimniecībā – jo bez pētniecības atbalsta nav iespējams sasniegt izglītības mērķi. Šis mērķis visvairāk attiecas uz doktora studiju programmas realizāciju. Prioritātes "Zināšanu pārnese un ideju līderība" mērķa – nodrošināt ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošanu sadarbības partneriem, ViA vērtību un ideju popularizēšana, kā arī Vidzemes reģiona Biznesa vadības studiju virzienam ir īpaša loma Vidzemes reģiona attīstībā, nodrošinot biznesa vadības speciālistus reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm, tas sekmē privātā biznesa uzsākšanu un attīstību reģionā.

Studiju virziena attīstība iekļaujas kopējā ViA stratēģijā (Vidzemes augstskolas stratēģija 2016.-2020.gadam^[3]) par studiju procesa, zinātnes un pētniecības attīstību, kā arī reģiona attīstības vīzijā (Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.^[4]). Biznesa vadības studiju virziens pārstāv reģionā vienīgo profesionālās augstākās uzņēmējdarbības izglītības programmu kopu, kas tiek realizēta valsts augstskolā.

Vidzemes Augstskolas stratēģijā ir izvirzītas trīs stratēģiskās prioritātes :izglītība, zinātne un zināšanu pārnese un ideju līderība.

Biznesa vadības studiju virziens vispirms ir pakārtots prioritātei "Izglītība", kuras mērķis ir nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Šī mērķa sasniegšana ir galvenais studiju virziena uzdevums. Studiju virzienam svarīgi ir īstenot arī prioritātes "Zinātne" mērķi- nodrošināt starptautiskiem kritērijiem atbilstošu pētniecisko vidi un pētījumu rezultātus, kas tiek izmantoti konkrētu problēmu risinājumos (inovācijās), augstvērtīgās zinātniskās publikācijās, kā arī pētījumu rezultātu pārnesē izglītības programmās un tautsaimniecībā- jo bez pētniecības atbalsta nav iespējams sasniegt izglītības mērķi. Šis mērķis visvairāk attiecas uz doktora studiju programmas realizāciju. Prioritātes "Zināšanu pārnese un ideju līderība" mērķa – nodrošināt ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošanu sadarbības partneriem, ViA vērtību un ideju popularizēšana, kā arī Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas uzņemšanās valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā-sasniegšana studiju virziena ietvaros pakārtota uzņēmēju, reģiona un visas tautsaimniecības kopējo vajadzību apmierināšanai

Studiju programmu īstenošana studiju virzienā nodrošina ViA misijas īstenošanu: veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un publisko sektoru ar augsta līmeņa profesionāļiem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu saistītu problēmu risināšanai. Šīs studiju programmas atbalsta arī citu ViA stratēģisko mērķu sasniegšanu, piemēram, sniedzot visiem pieejamas augstas kvalitātes mūžizglītības iespējas, sekmējot ikviena indivīda personīgo un profesionālo izaugsmi.

Saskaņā ar ViA attīstības stratēģiju 2016.–2020. gadam, Biznesa vadības studiju virziena attīstībai noteiktas trīs prioritātes, katrai prioritātei izvirzīts stratēģiskais mērķis un noteikti rīcības virzieni.

1.prioritāte: studijas

Stratēģiskie mērķi -

- starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības nodrošināšana biznesa vadības jomā valstī
- kļūt par uzņēmējdarbības apguves, popularizēšanas un atbalsta centru Vidzemes reģionā
- biznesa vadības studiju programmu un biznesa jomas pakalpojumu eksports

1.prioritātes rīcības virzieni:

- studiju programmu pilnveidošana un jaunu izveide
- studiju virziena nišas definēšana un pozicionēšana augstākās izglītības tirgū
- ārvalstu studentu piesaiste BV virziena programmās
- sadarbības platformas izveide ar reģiona vispārizglītojošajām un profesionālās izglītības mācību iestādēm

2.prioritāte: pētniecība

Stratēģiskie mērķi-

- Virziens kā zinātnisko pētījumu centrs reģionālās ekonomikas ilgspējas attīstības jomā
- Platforma maģistru un doktorantūras studentu iesaistei pētniecībā

2.prioritātes rīcības virzieni:

- pētnieciskās kapacitātes palielināšana, piesaistot docētājus ar doktora grādu un kāpinot doktora grādu ieguvušo skaitu
- pētnieciskā darbība, akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus un uzņēmēju intereses uzņēmēju
- studentu pētniecisko prasmju attīstīšana, sadarbojoties ar docētājiem pētniecisko projektu ietvaros

3.prioritāte: Zināšanu pārnese un ideju līderība

Stratēģiskie mērķi –

- Virziens kā biznesa ideju ģenerēšanas, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas platforma
- Sadarbības tīklojuma veidošana ar augstskolām, citām izglītības iestādēm, uzņēmējiem un publisko sektoru zināšanu nodošanai un komercializācijai

3.prioritātes rīcības virzieni:

- sadarbības padziļināšana ar reģiona uzņēmējiem un publisko sektoru studiju satura izstrādē, studentu profesionālo kompetenču novērtēšanā un nozares inovatīvu risinājumu ieviešanā
- pirmsinkubācijas platformas nodrošināšana un attīstīšana Zināšanu un tehnoloģiju centra projektu ietvaros, sadarbības attīstīšana ar Valmieras Biznesa inkubatoru.

Studiju programmai ir augsta konkurence Latvijā, tāpēc uzsvars nākotnē ir uz programmas pilnveidošanu, savas nišas atrašanu, pētniecības attīstību, īpaši akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus.

Ekonomikas ministrijas aktuālākie darba tirgus pētījumi un prognozes par darba tirgus attīstību līdz

2030. gadam norāda, ka šobrīd sociālo un humanitāro izglītību ieguvušo speciālistu piedāvājums darba tirgū pārsniedz pieprasījumu, uzsverot šīs tendences saglabāšanos nākotnē.

Ekonomikas ministrijas jaunākais „**Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm**”^[6] (2020.gads) norāda, ka ilgtermiņā pieprasījums pēc darbaspēka paliks gandrīz nemainīgs un dažās nozarēs pat saruks, jo izaugsmei galvenokārt jābalstās uz produktivitātes pieaugumu. Īpaši tas attiecas uz tirgojamajām nozarēm un galvenokārt apstrādes rūpniecību, kopumā tautsaimniecībā pieprasījums pēc darbaspēka 2027.gadā par 0.5% zemāks par 2019.gada līmeni. Savukārt 2040.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu, darbaspēka pieprasījums samazināsies par 1.6%, kas skaidrojams ar nodarbināto skaita samazinājumu no 2031. līdz 2040.gadam. Pieaugs pieprasījums pēc digitālajām prasmēm – ES līdz 2027. gadam 85% no visiem darbiem būs nepieciešamas vismaz pamata digitālās prasmes. Darbaspēka pieprasījuma pieaugumu līdz 2027.gadam veidos trīs nozares – komercpakalpojumi, būvniecība un apstrādes rūpniecība. Straujākais nodarbināto skaita pieaugums paredzams komercpakalpojumu nozarēs. Gan vidējā termiņā, gan ilgtermiņā pieprasījums augs galvenokārt pēc augstas kvalifikācijas profesiju speciālistiem, t.sk. pēc vadītājiem: 2027.gadā pieprasījums pēc vadītājiem pieaugs par 10.5%, bet 2040.gadā – par 11%. Pieprasījuma darba tirgū radīs iedzīvotāju novecošanās (augstākā līmeņa profesijās 32% nodarbināto šobrīd ir vecumā virs 50 gadiem). Situāciju un prognozes darba tirgū ļoti arī ietekmē neprognozējamā COVID-19 pandēmija.

Pašreizējā situācija darba tirgū Latvijā parāda, ka pieprasījums pēc uzņēmējdarbības speciālistiem ir stabils un saglabāsies nākotnē. Eiropas Komisijas darba tirgus portāls EURES uzsver, ka pieprasītāka būs profesionālā, nevis vispārējā vidējā vai akadēmiskā izglītība – 46% no visām jaunajām vakancēm plāno piesaistīt darbiniekus ar profesionālo/profesionālo vidējo izglītību, savukārt, 14% no reģistrēto vakanču kopskaita veido augstas kvalifikācijas profesijas (vecākais eksperts, klientu/pārdošanas konsultants, projekta vadītājs, vecākais referents, pārdošanas speciālists, nodokļu speciālists), kas atbilst biznesa vadības virziena profilam.^[6] Eiropas Savienībā uz 2030.gadu vistraujāk pieaugs pieprasījums pēc komercpakalpojumiem (prognozējamais pieaugums ir 11.6%), kas nākotnē nodrošinās iespēju iekļauties ES darba tirgū. Pieaugs pieprasījums pēc darba spēka ar digitālām prasmēm un analītisko domāšanu.

Studiju programmai ir īpaša loma Vidzemes reģiona attīstībā, jo tā sagatavo nepieciešamos biznesa vadības speciālistus reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī veicina privātā biznesa uzsākšanu un attīstību. Augstākās izglītības ieguves nodrošināšana reģionā ir saistīta ar zemākām izmaksām, tādejādi dodot iespēju studēt un iegūt izglītību plašākam reģiona iedzīvotāju lokam; tas vienlaikus gan neļauj aizplūst no reģiona intelektuālajam kapitālam, gan to vairo.

Vidzemes Augstskolas 2016.gada pētījums „**Valmierā un Vidzemes reģionā piedāvātās izglītības atbilstība uzņēmēju pieprasījumam un nodarbinātības prognozēm**”^[7] parāda, ka reģionā uzņēmēju attīstības plāni saistās ar modernizāciju, zīmola nostiprināšanu un mārketinga pilnveidošanu. Būs nepieciešami cilvēki, kas veicina sadarbību uzņēmēju vidū, starp uzņēmējiem un pētniecības iestādēm, augstskolām, piemēram, biznesa psihologi, mediatori, klientu pieredzes radītāji, biznesa inženieri, vidutāji, darbaspēka aģentūra jeb “galvu mednieki”. Mikrouzņēmēju un pašnodarbināto skaita pieaugums radīs pieprasījumu pēc aģentu un starpnieku pakalpojumiem. Pieaugs pieprasījums pēc profesijām, kur nepieciešams izmantot tehnoloģijas, bet vienlaikus arī nepieciešama cilvēka darba/intelektuālā klātbūtne. Visvairāk nākamo 5-7 gadu laikā būs pieprasīti darbinieki vecāko speciālistu un speciālistu profesiju grupās, kvalificēti strādnieki, bet pieprasītākā profesiju grupa ir vadītāji, kuri būs 15% no visiem jaunajiem darbiniekiem. Visvairāk vadītāju profesiju grupā būs nepieciešami tirdzniecības, tirgvedības un attīstības jomas vadītāji, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas vadītāji, rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji, apstrādes un ieguves rūpniecības, būvniecības un loģistikas jomas vadītāji. Kopā šīs četras profesiju apakšgrupas veido 59% no visiem jaunajiem vadītājiem. Sadalījumā pa tautsaimniecības nozarēm visvairāk

vadītāju būs nepieciešams apstrādes rūpniecībā, vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā; automobiļu un motociklu remonts un lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā.

Vidzemes augstskolas studiju programmas atkārtoti 2018. un 2019.gadā iekļautas Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) un karjeras portāla *Prakse.lv* darba devēju ieteiktāko izglītības iestāžu un studiju topā, kur tika aptaujāti 2654 uzņēmumi no visām tautsaimniecības nozarēm, apliecinot, ka augstskolu sagatavotie speciālisti nepieciešami visās nozarēs. Biznesa vadības virziena studentu pieprasījumu darba tirgū apliecina tas, ka pieprasītāko profesiju vidū pēc programmētājiem un būvniecības speciālistiem ir ar mārketinga, ēdināšanas, klientu apkalpošanu un ražošanu saistītas profesijas^[8]

Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta (HESPI) 2018.gadā veiktais pētījums „**Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai**”^[9] norāda uz augsti kvalificētu speciālistu nepieciešamību Valmieras kā Vidzemes reģiona ekonomiskā centra izaugsmei.

Tiek veikta regulāra Biznesa vadības studiju virziena ilgtspējīgas attīstības situācijas analīze, iespējamo risku analīze, tālākās nākotnes procesu prognozēšana un studiju programmu izvērtēšana, iesaistot šajās aktivitātēs gan vadību, gan akadēmisko personālu, gan pētniekus, gan studentus, gan absolventus, gan uzņēmēju pārstāvjus Latvijā un ārvalstīs. Kā īpaši nozīmīgu sasniegumu Vidzemes un citu reģionu uzņēmējdarbības eksperti uzsver Biznesa vadības virziena absolventu profesionālo sagatavotību, kam par pierādījumu kalpo absolventu aptauju dati par nodarbinātību: no 2012. līdz 2018.gadam Biznesa vadības virziena absolventu nodarbinātība svārstījās no 86% līdz 100%, bet Biznesa vides vadības virziena absolventiem no 90% līdz 100%.

Biznesa vadības virzienam izveidojusies laba sadarbība ar lielākajiem darba devējiem reģionā, piemēram, A/S „Valpro”, A/S „Valmieras stikla šķiedra”, SIA „Metāla alianse”, A/S „Swedbank”, SIA “Rozalinde”, Tirdzniecības centru „Valleta”, Valmieras biznesa inkubatoru, Valsts ieņēmumu dienestu, Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībām un citiem, par ko liecina prakšu vietu piedāvājums, ieinteresētība studiju programmas īstenošanā un materiālajā atbalstā.

Biznesa vadības virziena īstenošanā tiek iesaistīti augsti kvalificēti mācību spēki, kas palielina Valmieras, visa Vidzemes reģiona intelektuālo kapacitāti un padara to par pievilcīgu vidi aktīvai uzņēmējdarbībai un tālākām investīcijām, tajā skaitā arī Vidzemes Augstskolai. Pārskata periodā Biznesa vadības virziena docētāji ir iesaistījušies SAM 8.2.2. projekta “*Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla cilvēkresursu pilnveide un attīstība*” aktivitātēs, no kurām 200 stundu stažēšanās uzņēmumos būs neatsverams ieguvums docētāju profesionālajā izaugsmē, kas ļaus studijās integrēt biznesa aktualitātes, kā arī dos iespēju veidot ciešākas saites ar uzņēmējiem. Darba devēji pozitīvi vērtē kopējo docētāju un studentu sadarbību lietišķo pētījumu jomā, projektu izstrādē, īpaši izceļot sagatavotību finanšu un biznesa vadības jautājumos, tiek akcentētas pētnieciskā darba prasmes, kā arī spēja publiski prezentēt un argumentēt darba rezultātus.

Pēdējā veiktajā reģiona darba devēju aptaujā kā galvenās priekšrocības darba tirgū norādītas labā absolventu teorētiskā un praktiskā sagatavotība, prasme orientēties nozares aktualitātēs, spēja pielietot teorētiskās zināšanas praktisku uzņēmējdarbības situāciju risināšanā. Uzņēmēji īpaši novērtē absolventu ārvalstīs iegūto studiju un prakses pieredzi, labās svešvalodu zināšanas.

[1] Vidzemes Augstskolas stratēģija 2016.-2020.gadam. Resurss pieejams: <http://www.va.lv/lv/lapa/vidzemes-augstskolas-strategija>

[2] Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. Resurss pieejams: http://www.vidzeme.lv/lv/regiona_attistibas_planosanas_dokumenti

[3] Vidzemes Augstskolas stratēģija 2016.-2020.gadam. Resurss pieejams:
<http://www.va.lv/lv/lapa/vidzemes-augstskolas-strategija>

[4] Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. Resurss pieejams:
http://www.vidzeme.lv/lv/regiona_attistibas_planosanas_dokumenti

[5] https://www.em.gov.lv/lv/ekonomikas_attistiba/darba_tirgus/

[6] Eiropas Komisija. EURES. Pieejams:
<https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=2776&countryId=LV&acro=lmi&lang=lv®ionId=LV0&nuts2Code=%20&nuts3Code=®ionName=Valsts%20L%C4%ABmenis>

[7] Valmierā un Vidzemes reģionā piedāvātās izglītības atbilstība uzņēmēju pieprasījumam un nodarbinātības prognozēm. Pieejams:
https://www.valmiera.lv/images/userfiles/cits/Petijums_Darba_tirgus_01_02.pdf

[8] <https://www.prakse.lv/top>

[9] HESPI. Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai. Pieejams:
http://www.hespi.lv/sites/default/files/Nosleguma_zinojums_28_02_2019_compressed.pdf

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Lai nodrošinātu sekmīgu studiju programmu īstenošanu studiju virzienā, ir izvērtētas Biznesa vadības virziena stiprās un vājās puses, iespējas un draudi (SVID), kā arī iezīmēti galvenie attīstības virzieni

Stiprās puses:

- Profesionālās studiju programmas, kuru saturs nodrošina sabalansētu akadēmisko un profesionālo izglītību, starpdisciplināritāti, saturā ietvertas aktuālas valsts ekonomikas, reģiona un nozaru attīstības tendences.
- Akadēmiskā un pētnieciskā darba sinerģija, starpdisciplinārās pieejas realizācija, akcentējot patstāvīgā darba formu dažādību, iesaistoties nozarei un reģionam aktuālu problēmu izpētē un risināšanā.
- Zaļajā domāšanā balstīta augstskolas attīstības vīzija un studiju kursu realizēšanas principi.
- Internacionalizācija un starptautiska studiju vide: docētāju un studentu mobilitāte, prakšu iespējas ārzemju uzņēmumos, dalība projektos, konferencēs, studentu iekļaušanās starptautiskajā studiju modulī, kas nodrošina starpdisciplināritāti un veido sadarbības prasmes.
- Virziena iekļaušanās globālajā biznesa izglītības tīklā Businet un iespēja studentiem iegūt Eiropas biznesa līmeņa diplomus (Higher European Diploma Regulations – HED).
- Maģistra programmas īstenošana angļu valodā, kursu īpatsvara palalināšana angļu valodā bakalaura programmā paver iespējas ārvalstu studentu piesaistei, kā arī nodrošina studentu un docētāju valodas lietošanas intensitāti un praksi.

- Modernas studiju metodes, IT rīku izmantošana un studentcentrētas pieejas nodrošināšana studiju procesā.
- Augsts studentu un absolventu lojalitātes līmenis, absolventi atgriežas augstskolā, lai turpinātu zināšanu ieguvu un apmaiņu formālā un neformālā veidā kā darba devēji un pasniedzēji.
- Absolventu zināšanas un profesionālā kompetence nodrošina konkurētspēju darba tirgū, tai skaitā, finanšu pratība tiek apliecināta ar SiA Tilde “ Tildes Jumis” sertifikātu.
- Augsts iegūstamās izglītības un profesionālās kvalifikācijas prestižs reģionā un labas karjeras iespējas.
- Atbalsts un sadarbība studiju programmu realizācijai Vidzemes reģionālajā plānošanas reģionā, pašvaldībās un uzņēmēju vidū.
- Labvēlīgais iekšējais mikroklimats virziena, fakultātes ietvaros un ViA, kas balstās uz korektām un lietišķām attiecībām docētāju savstarpējā komunikācijā, kā arī komunikācijā starp docētājiem un studentiem.
- Tiek nodrošināti radošam un sekmīgam studiju procesam atbilstoši apstākļi (infrastruktūra, personāla atbalsts).

Vājās puses:

- Izveides stadijā augstskolas un virziena atbalsta sistēma reflektantu zināšanu līmeņa izlīdzināšanai, kā arī karjeras atbalstam.
- Vēlēto docētāju laika un resursu kapacitātes ierobežotība un pārslodze, problēmas sabalansēt akadēmisko slodzi ar zinātnisko darbu un dalību projektos.
- Nepietiekama docētāju iesaistīšanās mācību metodisko materiālu sagatavošanā studijuursos un tālākizglītības vajadzībām (liels darba ieguldījums, zema finansiālā atdeve).
- Nepilnīgi izmantotas sadarbības iespējas ar Vidzemes plānošanas reģionu, uzņēmēju organizācijām un darba devējiem.
- Neizmantotas starptautiskās pieredzes gūšanas iespējas Erasmus+ mobilitātes ietvaros docētājiem un studentiem.
- Grūti piesaistīt docēšanai augsta līmeņa nozares profesionāļus zemā atalgojuma dēļ.
- Nepastāv starpaugstskolu sadarbības un finansēšanas modelis izcilu augsta līmeņa ārvalstu mācībspēku piesaistes nodrošināšanai.

Iespējas:

- Maģistra studiju programmu īstenošana angļu valodā paver iespējas studiju eksporta piedāvājuma attīstīšanai (Austrumeiropa, Centrālāzija).
- Piedāvājuma izveide mūžizglībai un iesaiste ZTC īstētajos projektos kā instruments sadarbībai ar nozari.
- Ārvalstu partneraugstskolu tīkla izmantošana ārvalstu studentu un docētāju piesaistei
- Studiju programmas satura pilnveide, integrējot IT rīkus, palielinot kursu skaitu angļu valodā, izveidojot jaunu profesionālo studiju kursu moduļus.
- Docētāju iesaiste SAM 8.2.2. projektā digitālo prasmju, angļu valodas un līderības grupu apmācībā un stažēšanās uzņēmumos kā iespēja profesionālai pilnveidei un sadarbībai ar nozari.
- Absolventu plašāka iesaistīšana studiju programmas realizācijā un augstskolas konsultatīvo institūciju darbā.
- Sadarbības paplašināšana ar reģiona uzņēmējiem konsultatīvo padomju ietvaros studiju satura un prakšu organizācijas pilnveides nodrošināšanai.
- Valmieras biznesa inkubatora pakalpojumu izmantošana docētāju profesionālās pilnveides nodrošināšanā un studentu iesaistē praktiskajā uzņēmējdarbībā, kā arī pirmsinkubācijas platformas nodrošināšanā.

- Starpaugstskolu kopīga doktora studiju programma – stimuls pētniecībai nozarē un pilnvērtīgai docētāju kapacitātes izmantošanai, atbalsta instruments reģiona uzņēmējiem.

Draudi

- Valsts ilgtermiņa izglītības politikas trūkums un nekonsekvence īstermiņa politikas lēmumu īstenošanā, kas sekmē stereotipu par Latvijas augstākās izglītības zemo kvalitāti nostiprināšanos sabiedrībā, kā arī rada nenoteiktību augstākās izglītības telpā Latvijā un problēmas ārvalstu studentu piesaistē.
- Budžeta finansēto vietu samazinājums sociālajām zinātnē, t.sk. Biznesa vadības virzienam
- Iedzīvotāju relatīvi zemais maksātspējas līmenis reģionā, kas ierobežo potenciālo maksas studentu skaitu un veicina studiju pārtraukšanu finansiālu apsvērumu dēļ.
- Demogrāfiskā situācija, kas apdraud studentu grupu komplektāciju.
- Vidusskolas absolventu zināšanu līmeņa pazemināšanās, vājā psiholoģiskā sagatavotība studijām un patstāvīgai dzīvei.
- Ierobežotas finanšu iespējas ārvalstu docētāju un vietējo augsti kvalificētu nozares speciālistu iesaistei studiju procesa nodrošināšanā.
- Zemais atalgojums akadēmiskajā darbā veicina docētāju pārslodzi un riskus docētāju aizplūšanai.

Vidzemes Augstskolas Stratēģiski konsultatīvā padome sadarbībā ar Padomnieku konventu strādā pie jaunas augstskolas stratēģijas 2021-2025 izveides, izveides procesā 2020.gadā tiks izstrādāts jauns studiju virziena attīstības plāns saskaņā ar jaundefinētajiem mērķiem un stratēģiskajām prioritātēm.

Studiju virziena tālākās attīstības perspektīvas, attīstības iespējas (Attīstības plāns nākamajiem sešiem gadiem):

- Biznesa vadības studiju virziena akadēmiskā personāla attīstības plānu docētāju korpusa mērķtiecīgai papildināšanai, par prioritāti uzskatot aktīvāk studiju procesā iesaistīt ViA absolventus, kā arī jaunizveidotās programmas doktorantus.
- Veidot vienotu augstskolas docētāju kvalifikācijas celšanas koncepciju un tās kontekstā īstenot BV docētāju kvalifikācijas pilnveidi (mācību metodikas pilnveidošana, nozares profesionālas kvalifikācijas paaugstināšanas aktivitātes).
- Atbalstīt docētāju iesaisti pētnieciskajā darbībā un projektu īstenošanā, piesaistot Latvijas Zinātnes padomes grantu, Eiropas Komisijas, Valmieras pašvaldības grantu programmas un citu projektu finansējumu, izmantojot starptautisko augstskolu tīklojumu un mobilitātes programmas, tā stimulējot mācībspēku zinātnisko kapacitāti un zinātnisko publikāciju skaita pieaugumu.
- Augstskolai izveidot vienotu modeli ārvalstu studentu piesaiste, kura ietvaros piesaistīt ārvalstu studentu sniedzēju studējošo piesaistei no Austrumu partnerības valstīm, izmantojot ES struktūrfondu programmas augstskolu studiju programmu attīstībai un starptautiskās sadarbības paplašināšanai, kā arī citu projektu finansējumu.
- Izmantot starptautiskos sadarbības tīklojumu ES, partnerus Centrālās (Kazahstāna) un Austrumeiropas valstīs (Moldova, Ukraina) un mērķtiecīgi strādāt pie dubultā grāda nodrošināšanas bakalaura un maģistra programmās, kā arī studentu piesaistes maģistra un doktora studijām.
- Docētājiem aktīvāk iesaistīties profesionālajās organizācijās un izmantot to piedāvātās iespējas kvalifikācijas pilnveidei (Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Latvijas pārtikas bioekonomikas klāsteris, Latvijas biznesa konsultantu asociācija u.c).
- Pārskata periodā veikt studiju kursu auditu, sadarbībā ar nozares profesionāļu konsultatīvajām padomēm pārskatot un papildinot kursu saturu un iekļaujot nozares

aktuālos jautājumus.

- Strādāt pie Biznesa vadības virziena studiju programmu pozicionēšanas bioekonomikas un ekouzņēmējdarbības nišā, izstrādājot studiju kursus ekouzņēmējdarbībā bakalaura un maģistra līmenim, kā arī piedāvājumu mūžizglītībai, aktivizējot darbību Latvijas pārtikas bioekonomikas klāsterī un Vidzemes plānošanas reģiona ar bioekonomiku saistītajās aktivitātēs.
- Bakalaura studiju programmā palielināt kursu īpatsvaru, kas notiek angļu valodā, sekmīgi svešvalodas apguvei un kursu piedāvājuma nodrošināšanai starptautiskajiem studentiem (līdz 10% no kopējā apjoma).
- 2020./2021.ak.gadā ir uzsākta studiju īstenošana kopīgajā doktora studiju programmā *Ekonomika un uzņēmējdarbība*, kas dod iespējas savienot akadēmiskās un profesionālās zināšanas un pieredzi, nodrošinot reģiona inovatīvu ideju komercializāciju.
- Aktīvāk izmantot globālā biznesa izglītības tīklā BUSINET iespējas docētāju un studentu starptautiskās pieredzes apgūšanai un sadarbības tīklu veidošanai.

Biznesa vadības virziena studiju programmas seko ES augstākās izglītībai izvirzītajiem mērķiem, un īstenojot sadarbību ar nozares uzņēmējiem un citiem sadarbības partneriem, realizējot prasmīgu personāla politiku un studiju procesa internacionalizāciju, var veiksmīgi iekļauties ES augstākās izglītības telpā.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Biznesa vadības virziens darbojas Sabiedrības zinātņu fakultātes ietvaros un ir dekāna administratīvā pārraudzībā. Fakultātes Dome pieņem lēmumus par izmaiņām programmās, ievieš docētājus, apstiprina viesdocētājus, apstiprina Valsts pārbaudījumu komisijas. Domē darbojas studējošo pārstāvji no Sociālo zinātņu fakultātē īstenojamajām studiju programmām.

[ViA Biznesa vadības studiju virziena pārvaldības shēma apskatām ziņojuma pielikumā \(skat.6.pielikumu\).](#)

Biznesa vadības virziena pārvaldību īsteno studiju virziena padome (Padome). Padome ir Biznesa vadības virziena augstākā koleģiālā lēmējinstītūcija un, to veido Sabiedrības zinātņu fakultātes vēlētie akadēmiskā personāla pārstāvji, kuri strādā virzienā atbilstoši nozarei un profesionālajai darbības jomai.

Padome savā darbībā ievēro ārējos normatīvos aktus, ViA Satversmi, Senāta lēmumus un citus ViA iekšējos normatīvos aktus, ViA rektora un prorektoru rīkojumus un norādījumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes kopsapulces lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes Domes lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna rīkojumus. Studiju virziena padomi vada un sēdes sasauca studiju virziena vadītājs, kurš darbojas saskaņā ar padomes nolikumu.

Padome ir lemtspējīga, ja tajā klātienē vai tiešsaistē piedalās vairāk nekā puse no padomes locekļu kopskaita. Padome lēmumu pieņem, ja par to nobalso vairāk nekā puse no sēdes dalībniekiem. Padomes sēdes ir atklātas un notiek ne retāk kā vienu reizi divos mēnešos. Pēc studiju virziena vadītāja, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna vai 1/3 daļas Padomes locekļu pieprasījuma var tikt

sasaukta studiju virziena ārkārtas sēde.

Padome izskata stratēģiskās izmaiņas studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu (pašnovērtējuma ziņojumi, anketēšanas u.c.) un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai (licencēšana, akreditācija). Padomes reorganizācija vai slēgšana var notikt tikai gadījumos, ja studiju virzienā tiek slēgtas visas studiju programmas; slēgšanu var ierosināt Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome vai kopīgi vismaz 2/3 daļas Padomes locekļi. Lēmumu par Padomes reorganizāciju vai slēgšanu pieņem Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome.

Pārvaldības struktūra nodrošina, ka lēmumu pieņemšana ir efektīva, demokrātiska, tiek nodrošināta studējošo līdzdalība. Studiju virzienu direktori regulāri apmainās ar informāciju savā starpā, tiekas klātienēs sanāksmēs reizi mēnesī, kā arī uztur regulāru komunikāciju ar fakultātes dekānu. Reizi mēnesī notiek BV studiju virziena padomes sēdes, kurās piedalās studiju virzienā vēlētie docētāji saskaņā ar padomes nolikumu. Sēdes tiek protokolētas, studiju virziena direktors nodrošina informācijas apmaiņu par studiju virzienā pieņemtajiem lēmumiem ar atbilstošajām struktūrvienībām. Jautājumus, kas saistīti ar stratēģiskām izmaiņām studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai pēc studiju virziena padomes lēmuma studiju virziena direktors virza uz fakultātes domi un, ja nepieciešams, tad uz ViA Senātu. Tiešo virziena pārraudzību un operatīvo vadību veic studiju virziena direktors. Studiju virziena direktoram atbalstu sniedz studiju speciālists.

Studiju virzienā iekļauto studiju programmu īstenošanas atbalstu ViA nodrošina vairākas struktūrvienības. Tālāk sniegts detalizēts apraksts par katru struktūrvienību un to uzdevumiem studiju programmu īstenošanā.

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts (turpmāk – HESPI) ir ViA struktūrvienība, kas izveidota ar ViA Senāta 2013.gada 25.septembra lēmumu. HESPI ir reģistrēts Latvijas Republikas Zinātnisko institūtu reģistrā 2013.gada 28.novembrī. Institūta galvenie pētnieciskie virzieni ir:

- Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība,
- Ilgtspējīgs tūrisms, mikro nišas tūrismā,
- Dabas un kultūras aizsargājamo teritoriju attīstība,
- Kultūrtelpa un kultūras identitāte vietu attīstība,
- Latvijas sociālās drošības sistēma,
- Sociālās investīcijas,
- Inovācijas pārvaldībā,
- Zinātnes komunikācija,
- Tiešsaistes komunikācija un tiešsaistes mediji,
- Reģionu attīstība (lauku un pilsētvides mijiedarbība).

Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts

ViA Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts ir dibināts 2006.gada jūlijā. Pētījumu virzieni:

- Loģistikas informācijas sistēmas un RFID tehnoloģijas;
- Biznesa procesu modelēšana;
- Hibrīdas imitāciju modelēšanas sistēmas;
- Virtuālās un papildinātās realitātes izmantošana apmācībā.

ViA studiju procesa atbalsta funkcijas nodrošina **Administratīvais departaments**. Departamenta galvenās funkcijas un uzdevumi ir septiņi: studiju administrēšana, starptautiskās sadarbības administrēšana, IT infrastruktūras koordinēšana, ViA saimniecības pārvaldība, finanšu vadība un grāmatvedība, mārketingu un sabiedriskās attiecības, kā arī dokumentu pārvaldība un aprīte, un

iekšējās komunikācijas nodrošināšana. Zemāk sniegts sīkāks apraksts par katru funkciju.

Studiju administrēšana:

- plānot, organizēt un administrēt studiju procesus: studentu uzņemšana, akadēmiskā gada plānojums, budžeta vietu plānošana, studentu reģistrēšanās, rotācija, stipendijas, atskaites un ziņojumi ārējiem sadarbības partneriem;
- nodrošināt studiju informatīvās sistēmas uzturēšanu un attīstību;
- kārtot un organizēt studiju lietvedību un nodrošināt studiju lietvedības dokumentu apriti, reģistrēšanu un nodošanu arhīvā;
- uzturēt absolventu datu bāzi un veikt absolventu anketēšanu;

Starptautiskās sadarbības administrēšana:

- organizēt ViA starptautiskās aktivitātes sadarbībā ar akadēmisko un zinātņu prorektori un fakultātēm;
- nodrošināt ViA un ārvalstu studentu un personāla starptautisko mobilitāti;
- veidot un uzturēt ViA starptautisko sadarbības partneru tīklu.

IT infrastruktūras darbības koordinēšana - sistēmas, serveri, datortīkli, datori:

- veikt jaunas datortehnikas, tai skaitā serveru uzstādīšanu un konfigurēšanu;
- veikt datortehnikas remontu un tehnisko apkalpošanu;
- aprīkot ViA auditorijas ar studiju procesam nepieciešamo tehniku;
- nodrošināt ViA datortīkla patstāvīgu un kvalitatīvu darbību un veidot jaunus esošā datortīkla pieslēgumus;
- sekmēt ViA personāla profesionālo pilnveidi informācijas tehnoloģiju jautājumos;
- nodrošināt ViA informācijas sistēmu aizsardzību pret trešo personu ielaušanos.

ViA saimniecības pārvaldība un materiāli tehniskās bāzes uzturēšana:

- nodrošināt elektrosaimniecības, siltumsaimniecības, ūdens un kanalizācijas saimniecības, ventilācijas un kondicionēšanas sistēmas, ugunsdrošības un signalizācijas un apziņošanas sistēmas apsaimniekošanu un remontu;
- nodrošināt saimniecības preču, inventāra un mēbeļu iegādi un izgatavošanu ViA vajadzībām;
- nodrošināt inventāra un mēbeļu uzskaiti, uzstādīšanu un apkopi;
- nodrošināt ViA ēku, to telpu un zemes gabalu uzkopšanu un labiekārtošanu, tai skaitā studiju telpu sagatavošanu nodarbībām;
- nodrošināt dienesta viesnīcas darbību;
- nodrošināt kārtības, darba aizsardzības prasību un ViA iekšējo normatīvo aktu ievērošanu ViA ēkās.

Finanšu vadība un grāmatvedības uzskaitē:

- izstrādāt ViA budžeta projektu un iesniegt to apstiprināšanai ViA Senātā;
- kontrolēt ViA finanšu līdzekļu racionālu izlietojumu;
- veikt ViA finanšu rādītāju analīzi;
- uzskaitīt ViA līdzekļu izlietojumu atbilstoši apstiprinātajām tāmēm, kā arī saistības un prasības atbilstoši LR likumiem un citiem normatīvajiem aktiem;
- kontrolēt materiālo resursu iegādi, izmantošanu un apsaimniekošanu;
- nodrošināt iepirkuma procedūru organizēšanu un dokumentēšanu.

Mārketingis un sabiedriskās attiecības:

- īstenot iekšējo un ārējo komunikāciju;
- izstrādāt un īstenot ViA zīmola, mārketinga un sabiedrisko attiecību stratēģiju un operatīvo

plānu;

- koordinēt ViA mārketinga aktivitātes, veicot sadarbību ar dažādām ViA struktūrvienībām, citām valsts un pašvaldības struktūrām un privātuzņēmējiem;
- organizēt un piedalīties ViA mārketinga pasākumos Latvijā un ārvalstīs.

ViA dokumentācijas pārvaldības un aprites organizēšana un iekšējās komunikācijas nodrošināšana:

- organizēt un pārzināt dokumentu apriti ViA, nodrošinot dokumentu uzskaiti, reģistrēšanu, sagatavot rīkojumu, pilnvaru, izziņu, nosūtāmo dokumentu projektus;
- sniegt atbalstu ViA vadībai un darbiniekiem lietvedības jautājumos;
- veikt dokumentu arhivēšanu.

Bibliotēka

Bibliotēkas galvenās funkcijas un uzdevumi:

- veikt Bibliotēkas krājuma attīstības plānošanu;
- nodrošināt ViA akadēmiskā un zinātniski pētnieciskā darba procesu ar informācijas nesējiem no Bibliotēkas krājuma un ar Starpbibliotēku abonementa palīdzību no Latvijā un ārvalstīs esošajām bibliotēkām;
- uzkrāt un sistematizēt informāciju par ViA vēsturi.
- sadarboties ar studiju virzienu direktoriem un docētājiem;
- koordinēt akadēmiskā procesa nodrošinājumu ar bibliotēkas resursiem;
- veidot Bibliotēkas krājumu atbilstoši ViA studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju virzienu prasībām, kooperējoties un koordinējot resursus sadarbībā ar Valmieras bibliotēku;
- uzkrāt, sistematizēt, katalogizēt, bibliogrāfiski apstrādāt un saglabāt iespaidarus, elektroniskās publikācijas, rokrakstus un citus dokumentus;
- nodrošināt Bibliotēkas krājuma, t.sk. elektronisko datubāzu pieejamību patstāvīgo studiju un pētniecības īstenošanai;
- veidot un attīstīt ViA akadēmiskā personāla un studentu autordarbu datubāzi;
- konsultēt ViA akadēmisko personālu un studentus informatīvo resursu izmantošanā.

Rektorāts - Rektors, Akadēmiskais un zinātņu prorektors, Administratīvais prorektors, Rektora palīgs – zinātniskais sekretārs, Jurists – personāla speciālists. Rektorāta galvenās funkcijas un uzdevumi:

- ViA stratēģiskā vadīšana;
- ViA personāla vadība;
- juridiskais atbalsts;
- zinātnes administrēšana;
- projektu attīstīšana, vadība un pārraudzība.

Zināšanu un tehnoloģiju centrs (ZTC)

ZTC galvenās funkcijas un uzdevumi:

- veicināt zināšanu pārnesi, lietišķo pētniecību un ViA infrastruktūras attīstību, piesaistot reģionāla, nacionāla un starptautiska līmeņa projektu finansējumu;
- sadarboties ar izglītības pakalpojumu sniedzējiem Vidzemes reģionā, lai nodrošinātu izglītības pieejamību un piedāvājumu visām mērķgrupām, apvienojot pieaugušo izglītības darbā iesaistītās juridiskās un fiziskās personas, sekmējot viņu darbību un sadarbību ZTC mērķa sasniegšanai;
- veidot un uzturēt sadarbību ar citām Vidzemes reģiona izglītības un zinātniskām institūcijām, piedāvājot savus pakalpojumus zināšanu un tehnoloģiju pārneses jomā;

- veidot un uzturēt kontaktus ar partneriem privātajā, publiskajā un nevalstiskajā sektorā, kā arī veicināt atgriezenisko saiti ar ViA;
- darboties mūžizglītības sadarbības partneru tīklos: Augstskolas, Zinātniskas institūcijas, Uzņēmēji, Asociācijas, Pieaugušo izglītības centri un Absolventi.

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšanas kritērijus ViA studiju programmās apstiprina ViA Senāts, kas saskaņā ar LR Augstskolu likumu līdz 1.novembrim apstiprina uzņemšanas noteikumus ViA pamatstudiju un augstākā līmeņa studiju programmās. Piesakoties studijām pamatstudiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, vidējo izglītību apliecinošs dokuments, uzņemšanas noteikumos noteiktie centralizēto eksāmenu sertifikāti, dokumenti, kas ļauj iestāties ārpus konkursa, ja konkrēts kritērijs noteikts noteikumos ([skat.7.pielikumu](#)).

Piesakoties studijām augstākā līmeņa studiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, augstāko izglītību apliecinošs dokuments, kā arī programmas prasībās noteiktie dokumenti ([skat.7.pielikumu](#)).

Ārvalstu reflektantiem papildus jāiesniedz angļu valodas zināšanu apliecinošs sertifikāts starptautiski atzītos eksāmenos *TOEFL* (minimums - iegūti vismaz 500 punkti klātienē kārtotajam testam un 70 punktu internetā kārtotajam testam), *IELTS* (minimums - 6.0 punkti) vai citi angļu valodas zināšanas apliecinoši dokumenti. Ja iepriekšējā izglītība ir apgūta angļu valodā, angļu valodas zināšanu apliecinājums nav nepieciešams. Papildus jāiesniedz Latvijas Akadēmiskās informācijas centra izziņa par ārvalstīs iegūtās izglītības atbilstību uzņemšanas noteikumu prasībām.

Pieteikties studiju uzsākšanai 1.kursā ViA var elektroniski pamatstudijās, Vienotās uzņemšanas pamatstudiju programmu informācijas sistēmā (*VUPP IS*), izmantojot e-pakalpojumu portālā www.latvija.lv. Augstākā līmeņa studiju programmās, izmantojot ViA elektronisko anketu magistri.va.lv, savukārt, doktorantūrā pieteikumi tiek pieņemti klātienē. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.932, uzsākt studijas ViA ir iespēja arī vēlākajos studiju posmos, ievērojot noteikumu prasības par obligāti nepieciešamo kredītpunktu apjomu, kas pielīdzināms ViA studiju programmu saturam. Savukārt, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.505, ikvienai personai ir tiesības vērsties ViA ar iesniegumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu augstskolas īstenotā studiju programmā vai tās daļā.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (Mārketinga grupa un Studiju administrēšanas grupa).

ViA uzņemšanas noteikumi apskatāmi ziņojuma pielikumā ([skat.7.pielikumu](#)).

ViA nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu apskatāms ziņojuma pielikumā

(skat.8.pielikumu).

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

ViA ir Senāta apstiprināts **Studiju nolikums**, kas nosaka studiju programmu īstenošanas kārtību, studējošo tiesības un pienākumus, studiju finansēšanas kārtību un valsts pārbaudījumu organizēšanas vispārīgo kārtību. Studiju kursu u.c. programmu sastāvdaļu aprakstos ir definētas prasības apguves uzsākšanai, noteikti īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais saturs, kalendārs, obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija un uzdevumi un noteikti studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji. ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u.c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai. Studentu sasniegto rezultātu vērtēšanai tiek izmantoti studiju kursu aprakstos publicētie kritēriji, nosacījumi un metodes, kuri konsekventi arī tiek piemēroti. Savukārt, studentu gada projektu un valsts pārbaudījumu darbu izstrādāšanas un aizstāvēšanas kārtībai ir izstrādāti un apstiprināti **metodiskie norādījumi** gada projektu un bakalauru, maģistru darbu vai kvalifikācijas darbu izstrādāšanai, noformēšanai un aizstāvēšanai. Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvu apstiprina fakultātes dome, komisijas sastāvā iekļaujot nozares speciālistus/ekspertus, kuri darbojas saskaņā ar studiju programmu metodiskajiem norādījumiem par valsts pārbaudījuma darbu izstrādi. Studiju programmās īstenotās prakses tiek reglamentētas ar **prakšu nolikumiem**, kas nosaka prakšu norisi, atskaišu sagatavošanas un aizstāvēšanas nosacījumus.

ViA studiju procesā tiek respektēta studentu vajadzību daudzveidība, izvēloties viņiem piemērotus mācīšanās veidus. ViA tiek izmantotas inovatīvas pedagoģiskās metodes un īstenota individuāla pieeja. Studiju programmu direktori pārliecinās, ka programmas īstenošanā iesaistītie docētāji pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā; vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publiskoti; vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus; studenti saņem atgriezenisko saiti no docētājiem, kas, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu; vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātos studiju kursu aprakstos noteikto. Studentu sūdzību risināšanai pastāv atbilstošas procedūras – ViA to regulē **Studiju nolikums** un **Ētikas nolikums**.

ViA Studiju nolikums apskatāms ziņojuma pielikumā *(skat.9.pielikumu)*.

ViA Ētikas nolikums un Ētikas pārkāpumu shēma apskatāmi ziņojuma pielikumā *(skat.10.pielikumu)*.

ViA studiju programmu kursu apraksti, prakšu nolikumi un darbu rakstīšanas metodiskie norādījumi apskatāmi ziņojumā pie katras studiju programmas apraksta.

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Augstskolā 2017.gadā tika pārskatīts un apstiprināts atjaunots Ētikas nolikums, kurā uzsvērts, ka ViA nozīmīga loma ir ētiskajām vērtībām un videi, kas veicina morāli atbildīgu rīcību. Nolikumā iekļauti ētikas pamatprincipi un normas, kas ViA personālam (studentiem, akadēmiskajam un vispārējam personālam) jāievēro attieksmē pret ViA, savā darbā, attiecībās ar citiem ViA pārstāvjiem un sabiedrību. Viens no pamatprincipiem ir akadēmiskās un pētījumu ētikas ievērošana. Saistībā ar to noteikts, ka ViA personāls godprātīgi izturas pret studiju un pētniecības procesu un tajā iesaistītajām personām. Akadēmiskajā un zinātniski pētnieciskajā darbā personāls ievēro autortiesības, respektē intelektuālo īpašumu, ciena citu personu darba rezultātus, garantē pētījumā izmantoto datu un veiktās analīzes patiesumu. Svarīgs princips ir neatkarība no sponsoriem, kā arī pētniecības darbā nepieciešams atzīt visu iesaistīto personu ieguldījumu pētījumos. Saskaņā ar ViA Akadēmiskās ētikas nolikumu, izveidota Akadēmiskās ētikas komisija, kurā darbojas divi, katras fakultātes domes izvirzīti, akadēmiskā personāla pārstāvji un viens studējošo pārstāvis. Padomes sastāvu apstiprina ViA Senāts uz divu gadu termiņu. Kopumā ViA ir stratēģiski izvēlēta pieeja preventīvā veidā novērst akadēmiskā godīguma pārkāpumus. Ar akadēmiskā godīguma principiem docētāji tiek iepazīstināti, uzsākot darba attiecības ViA. Ar studējošajiem par akadēmiskā godīguma principiem un arī par citiem aspektiem, kas minēti Ētikas nolikumā, notiek saruna ievadstudiju laikā, kā arī akadēmiskā godīguma principi tiek apgūti un potenciālie riska gadījumi analizēti studiju kursā „Pētījumu metodoloģija” un “Biznesa ētika”. “Biznesa ētikas” kursā studenti apgūst arī starptautisko praksi, jo kursa docētāja ir no Slovērijas. Katrā studiju kursa aprakstā ir norāde par akadēmiskās ētikas principu ievērošanu, un tie tiek aktualizēti kursa sākumā, arī gada projektu un valsts pārbaudījuma darbu zinātniskie vadītāji darbu izstrādes gaitā akcentē un seko ētikas pamatprincipu ievērošanai.

BV virziena ietvaros studiju gada noslēgumā tiek analizēta situācija par akadēmiskās un pētījumu ētikas ievērošanu gada projektu, bakalaura un maģistra darbu izstrādes gaitā. Katra neskaidra situācija vai konstatēts pārkāpums vispirms tiek pārrunāts ar kursa docētāju un par to tiek informēts virziena direktors. Ja tiek konstatēts ētikas nolikuma pārkāpums, tas tiek izskatīts virziena padomes sēdē un Ētikas komisija, kura pieņem galīgo lēmumu.

Sākot ar 2017.gadu, ViA ir noslēgta vienošanās ar Latvijas Universitāti par *Vienotās datorizētas plaģiāta kontroles sistēmas izmantošanu*, kas ir viens no būtiskajiem pretplaģiātisma rīkiem ViA. Saskaņā ar ik semestra rīkojumu par valsts gala pārbaudījumu iesniegšanu, studentiem darbi ir jāaugšuplādē studiju informācijas sistēmā LAIS, kas ir sinhronizēta ar plaģiāta kontroles sistēmu. Situācijās, ja docētajam rodas aizdomas par studenta darbu, plaģiāta kontroles sistēma tiek izmantota arī, lai pārbaudītu kursa darbus vai gada projektus.

ViA Ētikas nolikums un Ētikas pārkāpumu shēma apskatāmi ziņojuma pielikumā (*skat. 10.pielikumu*).

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (Mārketinga grupa un Studiju administrēšanas grupa).

II - Studiju virziena raksturojums (2. lekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

2.1. lekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Skatīt I.daļas 1.3.punktu.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Skatīt I.daļas 1.3.punktu.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

Skat. I.daļas 1.3. un 1.7.punktus.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

Lēmumu pieņemšanā par studiju virzienā iekļauto studiju programmu attīstību un pilnveidi tiek izmantoti dažādi studentu profila un skaita statistikas dati. Statiskas pārskati tiek apkopoti pēc nepieciešamības, izšķirot obligātās (iesniegšana noteikta saskaņā ar MK noteikumiem) un neobligātās statistikas (pēc vajadzības), savukārt apkopojamā informācija aplūkota pēc noteiktā lēmuma pieņemšanas mērķa. Regulāri tiek veidoti statistisko datu pārskati par reflektantiem, studentu skaitu un absolventiem (*skat. 1.tabulu*).

1. tabula. ViA apkopoto statistisko datu pārskatu veidi.

Statistikas veids	Regularitāte	Profils (pēc pieprasījuma)	Nepieciešamība	Statistiku veido
Reflektanti	pēc katras uzņemšanas un pēc pieprasījuma	Reflektantu skaits Dzīves vieta Izglītības iestāde Pieteikumu skaits Uzņemšanas konkurss Finansējums u.c.	Uzņemšanas analīze Uzņemšanas plānošana Mārketinga pasākumu plānošana Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa
Studenti	Katru mēnesi un pēc pieprasījuma	Studentu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Atbirums u.c.	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana	Studiju administrēšanas grupa

			Pašnovērtējuma ziņojumi Rotācija Stipendijas u.c.	
Absolventi	Pēc izlaiduma un pēc pieprasījuma	Absolventu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Gala darbu tēmas	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa

ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

Skat. 2.tabulu.

2.tabula. ESG 1.daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums.

Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1.daļa	Kā studiju programmas ietvaros tiks nodrošināta ESG ievērošana
1.1.Kvalitātes nodrošināšanas politika	ViA Attīstības stratēģija 2016-2020.gadam paredz tiešanos uz izcilību un konkurētspēju izglītībā, tiešanos uz izcilību un konkurētspēju zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu pārnesi un ieguldījumu reģiona attīstībā. No stratēģijas izriet virkne pasākumu studiju programmu un piešķiramo grādu kvalitātes un standartu nodrošināšanai. Stratēģisko kontroli pār ViA attīstību īsteno ViA Senāts, bet administratīvo un uzskaites kontroli realizē Sociālo zinātņu fakultāte. Ik gadu virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā. ViA apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Studiju kursu vērtējuma kritēriji noteikti kursu aprakstos. Gada projektu, bakalaura darbu un maģistra darbu vērtējuma kritēriji noteikti nolikumā par gada projektu, bakalaura darbu un maģistra darbu izstrādi un aizstāvēšanu.
1.2.Programmu izstrāde un apstiprināšana	ViA ir izstrādāta un apstiprināta studiju programmu un to sastāvdaļu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība ViA studiju programmu un piešķiramo grādu apstiprināšanai, uzraudzībai un kontrolei. 2018.gadā izdots rīkojums "Par studiju programmu konsultatīvo padomju un pašnovērtējuma ziņojumu izstrādes darba grupu izveidi", kā arī fakultāšu domēs apstiprināti šo padomju nolikumi, ik gadu tiek pārskatīti padomju sastāvi. Studiju programmas tiek izstrādātas, piesaistot nozares pārstāvjus, kā arī tā, lai tās atbilstu ViA attīstības stratēģijai, sekmētu studiju virzienu attīstības plānu prioritāšu sasniegšanu un sekmētu augstākās izglītības uzdevumus – veicināt personības izaugsmi un nodarbināmību, pilsoniskas sabiedrības un paplašinātas zināšanu bāzes veidošanos.

<p>1.3. Studentcentrēta mācīšanās, pasniegšana un novērtēšana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ViA nodrošina programmu īstenošanu tā, lai iedrošinātu studentus aktīvi iesaistīties studiju procesa veidošanā. • ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u.c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai. • Studentu sasniegto rezultātu vērtēšanai tiek izmantoti studiju kursu aprakstos publicētie kritēriji, nosacījumi un metodes, kuri konsekventi arī tiek piemēroti. • Studentu gada projektu un valsts pārbaudījumu darbu izstrādāšanas un aizstāvēšanas kārtībai ir izstrādāti un apstiprināti metodiskie norādījumi gada projektu un bakalauru, maģistru darbu vai kvalifikācijas darbu izstrādāšanai, noformēšanai un aizstāvēšanai. • Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvu apstiprina fakultātes dome, komisijas sastāvā iekļaujot nozares speciālistus/ekspertus, kuri darbojas saskaņā ar studiju programmu metodiskajiem norādījumiem par valsts pārbaudījuma darbu izstrādi. • Prakšu nolikumi nosaka prakšu norisi, atskaišu sagatavošanas un aizstāvēšanas nosacījumus. • ViA studiju procesā tiek respektēta studentu vajadzību daudzveidība, izvēloties viņiem piemērotus mācīšanās veidus. ViA tiek izmantotas inovatīvas pedagoģiskās metodes un īstenota individuāla pieeja. • Studiju programmu direktori pārliecinās, ka programmas īstenošanā iesaistītie docētāji pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā; vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publicēti; vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus; studenti saņem atgriezenisko saiti no docētājiem, kas, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu; vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātos studiju kursu aprakstos noteikto. Studentu sūdzību risināšanai pastāv atbilstošas procedūras – ViA to regulē Studiju nolikums un Ētikas nolikums.
<p>1.4. Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikāciju atzīšana un sertifikācija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uzņemšanas prasības ir noteiktas ViA Uzņemšanas noteikumos, kas ir pieejami ViA mājaslapā. • ViA ir noteikta gan formālās iepriekšējā izglītībā sasniegtu rezultātu atzīšanas kārtība, gan profesionālajā pieredzē un ārpus formālajā izglītībā <u>iegūtu studiju rezultātu atzīšanas kārtība</u>. • ViA tiek izmantota <u>studiju administrēšanas sistēma (LAIS)</u>, kurā ir apkopota visa studiju informācija par katru studentu un tā studiju gaitu, tajā skaitā par tiem studentiem, kuri ir pārtraukuši studijas. • Pēc studiju programmas sekmīgas absolvēšanas studējošais saņem diplomu, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un ietver informāciju par studiju rezultātiem un iegūto kvalifikāciju, kā arī apgūto studiju kontekstu, līmeni, saturu un statusu.

1.5.Mācībspēki

- *ViA ir noteikusi pasākumus, kā pārliecināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, t.i.:*
 - *prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**;*
 - *ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu;*
 - *studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā studiju gada semestrī.*
- *ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā.*
- *Saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumiem Par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību, profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķiem atbilstošu starptautisko mobilitāti, dalību projektos un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina izsniegti dokumenti.*
- *Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus u.c. mobilitātes programmu ietvaros.*
- *Lai docētājiem būtu iespēja pilnveidot savu akadēmisko darbu un tīktu īstenota akadēmiskā darba kvalitātes pārraudzība, Vidzemes Augstskolā tiek īstenotas šādas aktivitātes:*
 - *katra studiju kursa noslēgumā tiek īstenota studentu aptauja, kuras rezultātu apkopojums pēc tam tiek aizsūtīts docētājam un studiju virziena vadītājam;*
 - *reizi akadēmiskajā gadā docētāja nodarbības hospitē kāds kolēģis, kurš pēc tam sniedz atgriezenisko saikni. Reizi akadēmiskajā gadā docētājs hospitē kāda kolēģa nodarbību;*
 - *akadēmiskā gada noslēgumā docētājs apkopo atziņas, kas izriet no studiju kursu vērtējumiem un hospitēto nodarbību pieredzes, un raksta kopsavilkumu par savu akadēmiskā darba sniegumu, ko pārrunā ar studiju virziena vadītāju. Ja docētāji vēlas, tad akadēmiskā darba sniegumu pārrunā studiju padomes sēdē;*
 - *ja studiju virziena vadītājs docētāja akadēmiskajā sniegumā konstatē ilgstošas vai nopietnas problēmas, tad ar docētāju pārrunā nepieciešamos profesionālās pilnveides pasākumus, t.sk. mentoru vai konsultantu pēc docētāja izvēles. Ja profesionālā pilnveide nesniedz pozitīvu rezultātu, tad studiju virziena vadītājs vēršas pie dekāna, lai kopīgi risinātu šo jautājumu.*
- *Docētājam vienu reizi akadēmiskajā gadā (oktobrī par iepriekšējo akadēmisko gadu) jāiesniedz fakultātes dekānam atskaite par sasniegumiem zinātniskajā darbā, gūto pieredzi projektos, semināros un konferencēs. Iesniegtā informācija tiek izmantota zinātniskās atskaites un studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošanai.*

<p>1.6.Mācību resursi un atbalsts studentiem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ViA materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. • ViA bibliotēka nodrošina akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai nepieciešamos informatīvos resursus, nodrošina piekļuvi zinātnisko rakstu un citām elektronisko informāciju bāzēm no ViA bibliotēkas portāla. • ViA ir pieejama e-studiju vide – interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti mācību materiāli, elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu izpildes nodrošināšana. • ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: <i>Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorijas studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Multimediju laboratorijas komunikācijas ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija; Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija</i> (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam un datu bāzu izmantošanai. Abonētās pilnteksta datubāzes ir pieejamas, autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²), savukārt studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). • Telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam. • ViA nodrošina karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus studentiem un reflektantiem, radot iespēju viņiem pieņemt lēmumu par turpmāko izglītības vai nodarbinātības veidu, atrast atbilstošāko studiju virzienu, izvēlēties piemērotākos kompetenču pilnveides ceļus, izmantojot personīgos un izglītības iestādes resursus, sagatavoties veiksmīgai profesionālai darbībai, attīstīt savu personību, sasniedzot izvirzītos profesionālos mērķus, plānotu tālākizglītību, uzsāktu savu uzņēmējdarbību, kā arī sniedz atbalstu citos karjeras jautājumos. Galvenie karjeras attīstības pasākumi ViA ir individuālās vai mazo grupu karjeras konsultācijas studentiem (iekļaujot arī konsultācijas par CV izveidošanu, darba meklēšanu, sagatavošanās darba intervijām u.c.), kā arī reflektantiem par piemērotāko studiju virzienu izvēli studiju uzsākšanu ViA. Tiek attīstīta arī mentoru kustība, iesaistot augstskolas absolventus. ViA cieši sadarbojas ar nozares uzņēmumiem, regulāri informējot studentus par aktuālajiem darba un prakses piedāvājumiem nozares uzņēmumos, kā arī palīdz studentiem sagatavoties darba un prakses uzsākšanas posmā. Karjeras attīstības atbalsts tiek pilnībā integrēts arī studijuursos, veidojot izpratni par nodarbinātību nozarē, sadarbojoties ar nozares ekspertiem un speciālistiem.
--	---

<p>1.7. Informācijas vadība</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ViA galvenie darbības rādītāji tiek izvērtēti un analizēti ik gadu, to atspoguļošana ir gan pašnovērtējuma ziņojumos, gan ikgadējos vadības ziņojumos, gan cita veida atskaitēs. • Informācija par studentu studiju gaitu, sekmēm un atbiruma rādītāji, studentu apmierinātība ar studiju programmās un absolventu karjeras gaitām tiek apkopota centralizēti. • Informācijas vākšana ir nepārtraukts process, izmantojot gan kvalitatīvās, gan kvantitatīvās metodes – gan statistisko un finanšu rādītāju analīzi, gan dokumentu analīzi, gan reflektantu, gan studentu un absolventu aptaujas. • ViA nodrošina efektīvu studiju programmu un citu procesu vadīšanai nepieciešamās informācijas vākšanu, izmantojot ViA mājaslapu un sociālos tīklus, kā arī: <ul style="list-style-type: none"> ○ ViA studiju administrēšanas informācijas sistēmu (www.lais.lv), kas nodrošina iespēju apkopot datus par visiem studiju aspektiem un sekmīgi izmantot tos studiju procesa darbībā, ○ Lietvedības informācijas sistēmu (https://lietvediba.va.lv), ○ E-mācību vidi Moodle (https://moodle.va.lv/), ○ ViA absolventu datu bāzi, ○ Bibliotēkas sistēmu ALISE, ○ Grāmatvedības sistēmu Horizon, ○ Studiju un studējošo kredītu uzskaites sistēmu.
<p>1.8. Sabiedrības informēšana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ViA mājaslapā regulāri tiek publicēta aktuāla, neitrāla un objektīva informācija par augstskolas darbību, tai skaitā piedāvātajām koledžas, bakalaura, maģistra un augstākā līmeņa studiju programmām un iegūstamajiem grādiem/ kvalifikācijām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās; programmu sagaidāmajiem studiju rezultātiem, piešķiramo kvalifikāciju, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un sekmju vērtēšanas procedūrām, minimālajiem sekmīgajiem vērtējumiem vai prasībām, studentiem pieejamām mācīšanās iespējām un ārpus studiju aktivitātēm, kā arī informāciju par karjeras iespējām pēc absolvēšanas un absolventu nodarbinātību. • ViA katru gadu sagatavo, apstiprina un publicē studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus, kā arī kārtējam akadēmiskajam gadam paredzētos uzņemšanas noteikumus. ViA docētāji un darbinieki aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā un Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas, par ko aktuālākā informācija tiek publicēta augstskolas sociālajos medijos un mājaslapā, tā popularizējot augstskolu un studiju programmas. • ViA regulāri publicē aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par augstskolas darbību, piedāvātajām programmām un iegūstamajiem grādiem/kvalifikācijām sociālajos medijos – Facebook, Twitter, draugiem.lv, Instagram, YouTube, kā arī drukātos informatīvos bukletos un citos izdales materiālos. Tāpat sociālajos medijos kā latviešu, tā angļu valodā tiek publicēta informācija, kas ir aktuāla, noderīga gan esošajiem, gan topošajiem studentiem, gan absolventiem, gan citām iesaistītajām pusēm un sabiedrībai. Informācija, kas aktuāla konkrētam cilvēkam vai cilvēku grupām, piemēram, docētājiem, augstskolas administrācijas darbiniekiem vai kādas konkrētas studiju programmas studentiem, tiek izsūtīta e-pastā. • Saikne ar ViA absolventiem tiek uzturēta sociālajā medija Facebook grupā “ViA Alumni”, kurā augstskola publicē aktuālāko informāciju, kas būtiska absolventiem, piemēram, par darba iespējām augstskolā, salidojumiem, iespējamo dalību pasākumos. • Par augstskolas darbību un aktuālākajiem notikumiem tiek informēti arī nozares mediji un citi, kā reģionālie, tā valsts mēroga, mediji, aicinot informāciju izplatīt plašākai sabiedrībai mediju drukātajās, elektroniskajās un citās versijās un/vai sociālo mediju kontos. Tāpat kompetences robežās tiek sniegta nepieciešamā informācija mediju pārstāvjiem par viņiem interesējošām aktualitātēm, notikumiem un jaunumiem, kas saistīti ar augstskolu, tās darbiniekiem vai studentiem. Katru dienu tiek veikts mediju monitorings, kura laikā tiek apkopota medijos publicētā informācija par augstskolu un aktualitātēm, kas ar to saistītas. Izvērtējot informācijas būtiskumu un piemērotību, tā tiek pārpublicēta augstskolas sociālo mediju kontos. • Studiju virzienu popularizēšanai tiek veiktas gan rakstiska, gan video formāta intervijas ar docētājiem, studentiem un augstskolas absolventiem, kas tiek publicētas augstskolas mājaslapā, kā arī sociālajos medijos Facebook, Twitter, draugiem.lv, Instagram un YouTube. Tāpat studiju virzienu popularizēšanai mājaslapā un sociālajos medijos tiek publicēta informācija par studentu individuāli veiktajiem darbiem, sasniegumiem zinātnes jomā, konferencēs, konkursos vai sacensībās, studiju procesu, kā arī iespējām pilnveidot

	<p>savas zināšanas augstskolas laboratorijās, prakses laikā uzņēmumos, augstskolas piedāvātajos kursos, nodarbībās, radošajās darbnīcās un citviet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ViA publicitātes nodrošināšanai ārpus Latvijas, mobilitātes programmu ietvaros, ārvalstu sadarbības partneriem tiek prezentēta informācija par ViA studiju programmām un kopīgu projektu īstenošanas iespējām.
1.9. Programmu apsekošana un regulāra pārbaude	<ul style="list-style-type: none"> • Studiju programmu izvērtēšanas process tiek uzturēts pastāvīgi visa gada garumā, savukārt gala izvērtējums ir ikgadējais pašnovērtējuma ziņojums par konkrētu akadēmisko gadu. • Ikvienu studiju kursa noslēgumā tiek veikta studiju kursa novērtēšana ar iespēju pilnveidot studiju kursa saturu un/vai tā struktūru. • Ņemot vērā to, ka ViA ir orientēta uz profesionālās izglītības īstenošanu, cieša sadarbība tiek uzturēta arī ar darba devējiem gan studentu prakšu īstenošanas laikā, gan valsts pārbaudījuma komisijas darba procesā. • Studiju programmu padomēs, fakultāšu kopsapulcēs un domēs regulāri tiek diskutētas aktualitātes nozarē (arī pašnovērtējuma gala ziņojums), nepieciešamības gadījumā arī sagatavojot priekšlikumus studiju programmas satura izmaiņām. • Ārējo pušu iesaistei, studiju programmu apsekošanai tiek veidotas konsultatīvās padomes.

Īpaša uzmanība iepriekšējā akreditācijas periodā pievērsta 1.5. standartam "Mācībspēki", nodrošinot mācībspēku profesionālo pilnveidi. Būtiskākais atbalsts ir kopš 2018. gada īstenotais Eiropas Sociālā fonda projekts "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), kura ietvaros notiek angļu valodas, digitālo tehnoloģiju, akadēmiskās līderības apmācības, kā arī tiek nodrošinātas stažēšanās iespējas pie komersantiem, tā sekmējot sasaisti ar nozari. Starptautiskās pieredzes iegūšanai nepieciešama lielāka aktivitāte Erasmus+ mobilitātēs programmā. Šķērslis docētāju darba aizlabošanā ir tas, ka studenti izvairās no kursu noslēguma aptaujām, tādējādi neļaujot docētājam iegūt pilnvērtīgu atgriezenisko saiti. Virziena direktore un studiju speciāliste strādā individuāli ar studentiem, lai aptaujas būtu reprezentatīvas.

Lieli izaicinājumi saistīti ar 1.6. standartu „Mācību resursi un atbalsts studentiem”- gan studējošo, gan arī docētāju pētnieciskā darba atbalstam nav pietiekoši plaša pieeja akadēmiskajām zinātnisko publikāciju datu bāzēm, kas skaidrojams ar augstskolas ierobežotajiem budžeta līdzekļiem.

1.2. standarta "Studentcentrēta mācīšanās, pasniegšana un novērtēšana" izaicinājumi ir saistīti ar studentu snieguma novērtējumu-docētāji ievēro vērtēšanas kritērijus un pārzin studiju rezultātu novērtēšanas metodes, tomēr tiek pieļautas dažādas interpretācijas vērtēšanā. Biznesa vadības virziena ietvaros notiek vērtēšanas semināri, bet šobrīd tas tiek risināts akadēmiskās līderības grupas Eiropas Sociālā fonda projekts "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros.

1.9. standarta "Programmu apsekošana un regulāra pārbaude" kontekstā pārskata periodā īpaša vērība tika pievērsta ārējo pušu iesaistei programmu satura veidošanā un novērtēšanā. Īpaši nozīmīga bija programmu konsultatīvo padomju izveidošana, kurās pārstāvēti darba devēji, absolventi un studējošie, tādējādi nodrošinot papildus atbalsta instrumentu programmu pilnveidei.

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finansu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/

vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

Informācija par Biznesa vadības studiju virziena finanšu nodrošinājumu pieejama ziņojuma pielikumā (skat. 11. pielikumu).

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas Valmierā, Cēsu ielā 4 un Tērbatas ielā 10, ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem, 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorijas studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Multimediju laboratorijas komunikācijas ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija; Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam, datu bāzu izmantošanai. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²). Studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Ņemot vērā, ka maģistra studijās nodarbības notiek piektdienās un sestdienās, maģistra studentiem tiek nodrošināta iespēja rezervēt vietu ViA dienesta viesnīcās, iepriekš piesakoties elektroniskā sistēmā.

Visas auditorijas aprīkotas ar stacionāru datoru un stacionāru projektoru, kā arī skaļruņiem un prezentācijas tālvadības pulti, taimeri un lāzera rādītājķoku vienā. No visiem datoriem augstskolā ir pieejams internets, kā arī abonētās pilnteksta datubāzes. Abonētajās pilnteksta datubāzes studenti var lietot arī kopmītnēs, kā arī autorizējoties no jebkuras vietas kur ir pieejams internets. Visās auditorijās studentiem pieejams bezvadu internets.

Pieejamo datoru skaits: Studentiem – 160 gab., akadēmiskajam personālam – 45 gab., administratīvajam personālam – 60 gab., stacionāro datoru skaits auditorijās – 30 gab. (neskaitot datorauditorijas), portatīvie datori – 60 gab., multimediju projektori – 45 gab.

3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par

bibliotēkas un datubāžu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

ViA metodiskā bāze nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. Studentiem pieejama ViA e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti studiju materiāli, notiek elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, notiek pārbaudes darbu izpilde un vērtēšana. No 2017.gada rudens ViA uzsākta pakāpeniska pāreja uz *Moodle* studiju vides izmantošanu studiju procesā, kā arī iegādāta licence *WebEX* studiju platformas izmantošanai, kas paver daudz plašākas iespējas attālinātu studiju formu īstenošanai un tā sauktās “blended learning” pieejas attīstīšanai. *Moodle* vidē ar studiju procesu saistītie metodiskie un citi materiāli (piem., nolikums par studiju darbu izstrādi, prakses nolikums, metodiskie norādījumi studiju darbu izstrādei u.c.) pieejami arī angļu valodā, ņemot vērā, ka studiju programmu paredzēts īstenot arī angļiski. Lai ViA docētāji pilnvērtīgi varētu izmantot jaunās tehnoloģiskās iespējas, ViA kopš 2018.gada tiek īstenots Eiropas sociālā fonda projekts “Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība” (Nr.8.2.2.0/18/A/012), kura ietvaros notiek apmācības par dažādu tehnoloģisko rīku izmantošanu studiju procesā. Bez tam iegādāts aprīkojums, piemēram, nodarbību filmēšanai, docētājiem pieejams atbalsts videolekciju ierakstīšanai un apstrādei. Šis ir virziens, kas augstskolas ietvaros jāturpina attīstīt, ņemot vērā, cik strauji attīstās tehnoloģijas. Studentiem pieejama arī telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai, kas nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam attālināti, operatīvi izziņot izmaiņas. Izveidota elektroniska datortehnikas un multimediju tehnikas rezervēšanas sistēma, kas nodrošina studējošajiem iespējas izmantot ViA rīcībā esošo tehniku (videokameras, fotoaparāti, diktofoņi u.c.) multimediju satura radīšanai. Studējošie var rezervēt arī laiku darbam multimediju laboratorijā.

Bibliotēka resursi

Bibliotēka lasītājiem atvērta 51 h nedēļā. ViA studentiem un mācībspēkiem 24/7 attālināti ir pieejamas abonētās datu bāzes un elektroniskais katalogs. Bibliotēka ir pieejama arī personām ar kustību traucējumiem. Bibliotēka nodrošina visus tradicionālos bibliotēku pakalpojumus. Informācija par bibliotēkā pieejamajiem resursiem un pakalpojumiem ir atrodamā Vidzemes Augstskolas mājas lapā, sadaļā *bibliotēka* <http://va.lv/lv/studentiem-un-darbiniekiem/biblioteka/par-biblioteku>.

1. stāva lasītavā (455,10m²) studentiem pieejams 130 preses izdevumi papīra formātā latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. No tiem ViA bibliotēka abonē 35. Pieejama arī daiļliteratūra un atsevišķu periodisko izdevumu arhīvs. 2.stāvā atrodas datorlasītava (67,80 m²) ar 18 darba vietām, un vēl 4 darba vietas kopējā telpā. Uz tiem pieejama arī PSPP datu apstrādes programma. Vēl otrajā stāvā izvietotas 2 lasītavas (katra 14,50 m²) grupu darbam, 4 individuālās lasītavas (katra 5,20 m²), un klusā lasītava (79,20 m²). 2.stāva bibliotēkas telpa ir 776,00 m². Šeit izvietota nozaru literatūra, pieejams Valmieras pilsētas un apkārtējo novadu novadpētniecības materiālu krājums un Eiropas Komisijas informācijas punkts Europe Direct, kas sniedz informāciju par Eiropas savienību, kā arī Vidzemes Augstskolas studentu labāko darbu arhīvs.

ViA bibliotēkā visi bibliotekārie procesi ir automatizēti, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmu

ALISE. No 2006.gada janvāra ir pieejama i-bibliotēka, kas dod iespēju no Valmieras integrētās bibliotēkas elektroniskā kataloga veikt grāmatu pasūtīšanu, pieteikties rindā uz jau izsniegtām grāmatām, prasīt grāmatu termiņu pagarinājumu, apskatīt datus par izsniegtajām/laikā nenodotajām/rezervētajām grāmatām. No 2015.gada pavasara ir pieejama bibliotēkas informācijas sistēmas Alise mobilā versija. Līdz ar to elektroniskais katalogs ērti pieejams arī no mobilajām ierīcēm.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu ViA izglītības un zinātnes procesam, bibliotēka piedāvā studentiem, akadēmiskajam personālam un citiem interesentiem individuālās konsultācijas, ekskursijas un grupu apmācības. Nodarbības vada gan Vidzemes Augstskolas bibliotēkas, gan Valmieras bibliotēkas speciālisti. Apmācību mērķis ir iepazīstināt jaunus studentus ar Valmieras integrēto bibliotēku, piedāvātajiem pakalpojumiem, apmācīt kā strādāt ar bibliotēkas elektronisko kopkatalogu un abonētām tiešsaistes pilntekstu elektroniskām datubāzēm. Apmācībām pieteikties var arī elektroniskā veidā. 2019./2020.akad. gadā 1.kursu studentiem notika 15 ievadnodarbības par bibliotēku un tās pakalpojumiem, dalībnieki iepazīnās ar elektroniskajiem katalogiem un informācijas meklēšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā pieejamās datu bāzēs un LNB attālināti pieejamajos resursos. Bibliotēka piedāvā Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumu, tā kā šo pakalpojumu nodrošinām sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, lasītājam SBA izmantošana ir bez maksas.

Kopējais bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) skaits ir 29047. Tā sadalījums atspoguļots *3.tabulā*

3.tabula. Vidzemes Augstskolas bibliotēkā pieejamo dokumentu (fizisko vienību) skaits.

Materiāla veids	Skaits
Grāmatas	21772
Elektroniskie dokumenti	352
Audiovizuālie dokumenti	475
Kartogrāfiskie dokumenti	99
Seriālizdevumi	3500
Nepublicētie dokumenti	2849

Abonētās datubāzes

Pilntekstu datubāzes: EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science. Vēl pieejamas Travelnews.lv Lursoft, i-finanses un i-tiesības. Sadarbībā ar Valmieras bibliotēku lasītājiem pieejamas datubāzes: Britannica Online Library Edition, [EBSCO eBook Public Library Collection](#), LETA Arhīvs, nozare.lv, Letonika, „Lursoft” laikrakstu arhīvs, kā arī DVD kolekcija. Pārsvārā datubāzes pieejamas no visiem Vidzemes Augstskolas datu pārraides tīklā strādājošajiem datoriem. Atsevišķām datubāzēm iespējams piekļūt tikai, strādājot bibliotēkā uz vietas un saņemot īpašu atļauju (Lursoft, i-finanses, i- tiesības)

Bibliotēka aktīvi piedalās valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmu centrs” piedāvāto elektronisko resursu vai pilntekstu datubāzu izmēģināšanā. 2019./2020. akadēmiskajā gadā tās bija 3 datubāzes.

Covid-19 pandēmijas pavasara semestrī dažas akadēmiskās izdevniecības deva piekļuvi saviem

elektroniskajiem resursiem – SAGE, Proquest, Cambridge Core, ACM Digital library u.c.

Aktuālais saraksts <https://www.myloft.xyz/free-resources-for-covid-19/>

Kopš 2020.gada marta atvērta attālinātā piekļuve arī dažām Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajām kolekcijām.

Pieejamā statistika par datu bāzu izmantošanu 2019./2020. ak.g.

EBSCO datu bāzē- 22938 sesijas, 83205 meklējumi, atvērti 7810 pilnie teksti.

Science Direct - 10130 pilno tekstu skatījumi

Web of Science -703 sesijas

Scopus- 1868 meklējumi

LURSOFT– 1643 pieprasījumi

Krājuma papildināšanas procedūra

Bibliotēkas krājums atbilst ViA studiju programmām un virzieniem, Latvijā izdotās grāmatas, sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, nelielā eksemplāru skaitā tiek iegādātas ik mēnesi. Bibliotēka pieņem arī privātpersonu un juridisko personu dāvinājumus bibliotēkas krājuma papildināšanai ar trūkstošiem vai nepietiekamā eksemplāru skaitā esošiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem.

Ārpus Latvijas izdotās grāmatas komplektē pēc mācībspēku pieprasījuma atbilstoši kārtībai par grāmatu pasūtīšanu un izmantošanu Vidzemes Augstskolas bibliotēkā. Ja resurss pieejams brīvpieejā tīmeklī vai bibliotēkas abonētajās datu bāzēs, drukātu eksemplāru bibliotēka iegādājas reti. Gadījumos, kad nepieciešamo grāmatu bibliotēkā nav, docētājs aizpilda veidlapu Grāmatu pasūtījums ViA bibliotēkas fonda komplektēšanai un saskaņo ar studiju virziena direktoru. Bibliotēka saņemot pieprasījumu pārbauda vai grāmata nav jau pasūtīta iepriekš, veic cenu izpēti (aptauju). Grāmatu pasūtījums jāveic pirms studiju kursa sākšanās. Bibliotēkas darbinieki apkopo studentiem “atteiktos” informācijas pieprasījumus, analizējot tos, norāda docētājam iespējamo risinājumu (jāiegādājas jaunāka izdevuma grāmata, cita grāmata utt.). Zinot mācībspēka pētnieciskās intereses, bibliotēka nosūta informāciju par jauniznākušajām grāmatām vai citiem resursiem.

Datubāzu abonēšanas procedūra

Pilnteksta datu bāzes, tiek abonētas sadarbībā ar valsts aģentūru Kultūras informācijas sistēmu centru, programmas “Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros, kā arī ar Izglītības un Zinātnes ministriju, projektā “ Akadēmiskais tīkls”. Lēmums par kādas datu bāzes abonēšanu vai abonēšanas pārtraukšanu, tiek pieņemts Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdē, studiju programmu un zinātnisko institūtu direktoriem vienojoties.

Krājuma digitalizācijas līmenis

Bibliotēka savus krājumus nedigitalizē, tiek apkopoti jau digitālā formā radītie studentu diplomdarbi (maģistra, kvalifikācijas). Piekļuve darbiem – izmantojot Bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, sadaļā –“ViA studentu darbi”, no 2849 ierakstiem piekļuve pilnam tekstam ir 610 studentu darbam. Bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā “ViA docētāju publikācijas” ir uzsākta docētāju darbu datubāzes veidošana. Datu bāzē iekļauti mācībspēku 387 publikāciju analītiskie apraksti (monogrāfijas, rediģētas un sastādītas grāmatas, pētījumi, konferenču materiāli u.c.). Ja šie darbi ir pieejami internetā, aprakstos tiek ievietotas saites uz to pilnajiem tekstiem.

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas

No ViA plānotā bibliotēkas budžeta, arī dažādu projektu (SAM, ERAF) ietvaros, kā arī sadarbībā ar Valmieras bibliotēku. Bibliotēka pieņem arī dāvinājumus bojāto, nolietoto eksemplāru aizvietošanai.

Biznesa vadības virzienam 2019./2020. akadēmiskajā gadā tika iegādātas 53 nosaukumu grāmatas 72 eksemplāros. Lai popularizētu nozares speciālistiem ViA studentu veiktos pētījumus, bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā „ViA studentu darbi” ir pieejami labāko darbu pilnie teksti. Krājuma pārskatāmībai un ērtākai lietošanai sākts darbs pie nodaļas 005 (Pārvaldība.Vadzinības) izveides, jau ir izdalītas apakšnodaļas: 005 Pārvaldība. Vadzinības un 005.94 Zināšanu pārvaldība.

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

ViA ir izstrādāts nolikums “Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā”, kas nosaka kārtību, kādā tiek veikta vakanču izsludināšana, kandidātu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par apstiprināšanu akadēmiskā vai zinātniskā amatā. Vakancu izsludināšana notiek, izsludinot konkursu oficiālajā vietnē “Latvijas Vēstnesis”, kā arī publicējot informāciju ViA mājas lapā. Visā personāla piesaistes procesā tiek ievēroti atklātības un informācijas pieejamības principi. Personas akadēmiskajos amatos ievēlē atklātā konkursa rezultātā. Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta zinātnisko, pedagoģisko un organizatorisko kvalifikāciju novērtē profesoru padome Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Docenta, lektora vai asistenta štata amata vietas pretendenta zinātnisko un pedagoģisko kvalifikāciju izvērtē studiju virziena padome un virza jautājumu izskatīšanai atbilstošajā fakultātes domē.

[Nolikums “Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā apskatāms ziņojuma pielikumā \(skat.12.pielikumu\).](#)

[ViA Darba samaksas nolikums apskatāms ziņojuma pielikumā \(skat.13.pielikumu\).](#)

[ViA docētāju darba saturu un pienākumi apskatāmi ziņojuma pielikumā \(skat.14.pielikumu\).](#)

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai ir apstiprināta **Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika**, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos. ViA ir noteikti pasākumi, kā pārliecināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, proti, prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**; ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu; ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā,

pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā.

Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus u.c. mobilitātes programmu ietvaros.

Docētāju kvalifikācijas paaugstināšanas vajadzības tiek pārrunātas studiju virzienu līmenī, atbilstoši tiek meklēts finansējums fakultātes ietvaros, dažādu projektu ietvaros, tai skaitā docētājiem kvalifikācijas paaugstināšanai tiek piedāvātas iespējas piedalīties Erasmus+ mobilitātes, kā arī izmantot arī citu finanšu avotu līdzekļus gan personāla pilnveides vizītēm, gan arī dalībai akadēmiskās un profesionālās konferencēs. Docētāju profesionālajai pilnveidei kopš 2018.gada tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), kura ietvaros notiek angļu valodas, digitālo tehnoloģiju, akadēmiskās līderības apmācības, kā arī tiek nodrošinātas stažēšanās iespējas pie komersantiem, kas sekmē ciešākas sadarbības veidošanos ar industriju. Augstskolas ilgtermiņa attīstībai plānots ir ievēlēt akadēmiskajos amatos vismaz vienu projektā iesaistīto ārvalstu docētāju katrā studiju virzienā un visus iesaistītos doktorantus.

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Biznesa virziena bakalaura un maģistra programmu docēšanā ir iesaistīti 44 mācībspēki, no tiem 12 ir ar doktora grādu. Pieci virziena docētāji studē doktorantūrā: A.Andersons un M.Prata studē doktora programmā "Sociotehnisko sistēmu modelēšana"(ViA), I.Zaumane – doktora programmā "Biznesa vadība" (RISEBA), K.Krūmiņš - doktora programmā "Vadībzinātne un ekonomika" (RTU), J.Kapustāns - doktora programmā "Politika" (RSU). Lielais docētāju skaits veidojas tāpēc, ka daļai mācībspēku ir nepilnas akadēmiskās slodzes, bet viesdocētāji docē tikai vienu studiju kursu. Tieši viesdocētāji, kas ir nozares profesionāļi vai savas jomas izcili speciālisti, nodrošina programmu sasaisti ar praksi, kas objektīvi nepieciešams profesionālo kompetenču ieguvei. Iepriekš minēto apstākļu dēļ 8 docētāji apvieno akadēmisko slodzi ar pētniecību Sociālo, ekonomikas un humanitāro pētījumu institūtā(HESPI) un Sociotehnisko sistēmu inženierijas institūtā(SSII). 55 % no visiem docētājiem ir vēlēti.

Biznesa vadības studiju virzienā pastāvīgi kursu "Biznesa ētika" docē Horvātijas uzņēmuma mācībspēks R.Jurkovic, 2019.gadā Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros kursu "Inovāciju vadība" docēja prof.G.Cardia no Maltas. 2020./2021.ak.gadā kursu "Radošais menedžments"docēs viesprofesore D.Ismailova (Kazahstāna) un kursu "Starptautiskā ekonomika" viesprofesore O.Maksimchuka (Baltkrievija).

Kopīgās doktora programmas īstenošana tika uzsākta ar 2020./2021. ak.gadu.

Informācija par akadēmiskā personāla slodzes veidošanās metodiku pieejama ViA Darba samaksas nolikumā.

Nozīmīgākais finanšu avots docētāju mobilitātes atbalstam ilgtermiņā ir Erasmus+ programma. Tās

ietvaros kopš 2013.gada ViA akadēmiskais personāls īstenojis vairāk nekā 160 mobilitātes 45 valstīs, liela daļa bijusi docēšanas mobilitātes. Kopš 2017.gada ViA aktīvi sadarbojas un piesaista finansējumu mobilitāšu organizēšanai ārpus Eiropas Savienības. Mobilitātes Erasmus+ ietvaros regulē iekšējais normatīvais akts "Kārtība, kādā tiek organizētas docēšanas vizītes Vidzemes Augstskolā". ViA mācītbspēkiem kopumā nav būtisku šķēršļu iesaistē Erasmus+ mobilitātē, finansējums ir pietiekams, docētāju valodu zināšanas ir atbilstošas, ViA starptautiskās sadarbības speciālisti nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu vizīšu plānošanā un organizēšanā. Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus.

2019./2020.ak.g.ar Erasmus +finansējumu docētāji devās 1 docēšanas un 3 personāla apmācības vizītēs uz Ungāriju, Albāniju, Ukrainu un Eģipti.

Augstskola nodrošina pietiekamu Erasmu + finansējumu, tomēr ne visi docētāji iesaistās, kam par iemeslu ir ģimenes apstākļi, kā arī pārliecības trūkums par angļu valodas prasmēm. Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros, tiek īstenota angļu valodas apmācība, kas varētu sekmēt mācītbspēku mobilitātes pieaugumu.

Ienākošā mobilitātes statistika tiek apkopota augstskolā kopumā, atsevišķi pa studiju virzieniem tā netiek uzskaitīta. Ārvalstu mācītbspēki ierodas docēšanas un personāla apmācības vizītēs, kā arī, lai veiktu pētniecisko darbu. Viesprofesori vada kursus vairāku studiju programmu un apmaiņas programmu studentiem. Pārskata periodā augstskolā viesojās 20 profesori, no kuriem 12 bija docēšanas vizītēs vai vadīja kursus, bet 8-personāla apmācības vizītēs. Ienākošā mobilitāte pēdējos gados pieaugusi, vērojama interese no mācītbspēku puses, kas strādā augstskolās valstīs, kas atrodas ārpus ES (Indija, Eģipte, Albānija, Ukraina).

Informācija par akadēmiskā personāla slodzes veidošanās metodiku pieejama *ViA Darba samaksas nolikumā*.

Studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācītbspēkiem, norādot to grādu/ kvalifikāciju, ievēlēšanas statusu augstskolā/ koledžā, studiju programmas un studiju kursus, kuru īstenošanā tie piedalās un valsts valodas un svešvalodas (ja piemērojams) zināšanu apliecinājums apskatāmas ziņojuma pielikumā (*skat. 15.pielikumu*).

Akadēmiskā personāla biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā) apskatāmas ziņojuma pielikumā (*skat. 16.pielikumu*).

ViA ienākošās un izejošās akadēmiskā personāla mobilitātes statistika apskatāma ziņojuma pielikumā (*skat. 17.pielikumu*).

ViA Darba samaksas nolikums apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat. 13.pielikumu*).

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Studējošajiem studiju procesā atbalstu sniedz studiju virziena direktori, studiju metodiķi, kā arī Administratīvajā departamenta darbinieki, plašāk skatīt ziņojuma 1.3. un 1.6.punktus. Attiecībā uz karjeras atbalstu, 2019.gada rudens semestrī ViA ir atjaunots pakalpojums – karjeras konsultācijas un karjeras plānošanas atbalsts. Šis pakalpojums tiek piedāvāts visās studiju programmās studējošajiem, neizdalot atsevišķi ārvalstu studējošos, ņemot vērā to pagaidām ļoti nelielo skaitu ViA. Studējošajiem ar īpašām vajadzībām atbalsts tiek plānots atkarībā no katra studējošā specifiskās veselības situācijas un vajadzībām. Nepieciešamības gadījumā tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Interesenti, kas vēlas apgūt ViA studiju kursus, bet nevar piedalīties pilna laika klātienēs studijās, var izmantot Atvērtās universitātes iespējas.

BV virzienā maģistra programma un arī doktora studiju programma tiek īstenota angļu valodā, tāpēc ārzemju studentiem tiek nodrošināta latviešu valodas apguve 4 kredītpunktu apjomā. Ārzemju studentu papildus atbalstu un studiju procesa koordināciju nodrošina starptautiskā studiju moduļa vadītājs.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

ViA ieguvusi zinātniskās institūcijas statusu 2015.gadā. Kopš tā laika zinātniskajos amatos ievēlētā personāla skaits pieaudzis no septiņiem uz 25, zinātniskajos projektos piesaistītais finansējums šajā laika periodā pieaudzis piecas reizes. ViA zinātniskā darbība tiek plānota pēc “misiju” principa, definējot sabiedrībai nozīmīgas problēmas, kuras nav iespējams atrisināt vienas zinātņu disciplīnas ietvaros. Tādā veidā zinātniskajā darbībā ViA tiek sekmēta starpdisciplināritāte. ViA stratēģiski fokusējas uz jaunu talantu piesaisti pēc-doktorantūras programmas ietvaros, 2018.gadā ViA darbojas seši pēc-doktorantūras pētnieki, tai skaitā arī no ārvalstīm.

Kopš 2018.gada ViA arī īsteno projektu „Atbalsts Vidzemes Augstskolas efektīvai iesaistei starptautiskajā zinātnes apritē (ViA-Int)”, kura mērķis ir sekmēt ViA pētnieciskā personāla iesaistīšanos starptautiskos pētniecības projektos, tādā veidā stiprinot pētnieku kapacitāti starptautisku projektu izstrādē, veicinot pētnieku starptautiska kontaktu loka veidošanos un tīklošanās iespējas un attīstot pētniecības iestrādes ViA pētījumu apakšvirzienos. Paredzēts, ka ViA projekta rezultātā piedalīsies vismaz septiņu ERAF atbalstītu un virs kvalitātes sliekšņa novērtētu programmas „Apvārsnis 2020” un Eiropas Savienības 9. lētvara programmas projektu pieteikumu sagatavošanā.

BV studiju virziena docētāju pētniecisko interešu tēmas iekļaujas Vidzemes Augstskolas humanitāro, ekonomikas un sociālo pētījumu institūta (HESPI) pētnieciskajā tēmā “Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”, kā arī apakštematikā: tautsaimniecības attīstība un reģionu pārvaldība; aprites ekonomika un vide; cilvēkresursu attīstība un iekļaujošā politika; dabas un kultūras mantojuma izpētē. Docētāju pētniecības interešu loks:

- RFID tehnoloģiju izmantošana pasākumos
- Lauku teritoriju ilgtspējīga attīstība
- Ekonomika un inovācijas
- Ilgtspējīga tautsaimniecība
- Ilgtspējīgas lauku attīstības ekonomiskie, vides un sociālie aspekti
- Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība Latvijā
- Sociālā uzņēmējdarbība
- Ilgtspējīga uzņēmējdarbība
- Korporatīvās finanses un investīcijas
- Cilvēkkapitāla attīstība un vadība reģionos
- Mārketinga komunikācija

Seši Biznesa vadības virziena docētāji ir Latvijas Zinātņu padomes eksperti: prof. M.Leščevica (ekonomika un uzņēmējdarbība), prof. S.Rozentāle (ekonomika un uzņēmējdarbība), asoc.prof. L.Melece (ekonomika un uzņēmējdarbība), prof. S.Cakula (informācijas tehnoloģijas), prof. A.Līviņa (ekonomika un vadīzinātne), A.Šmitiņa (ekonomika un uzņēmējdarbība),

AIKA studiju virzienu un programmu licencēšanas un akreditācijas eksperti ir prof. M.Leščevica, prof. S. Rozentāle, prof. S.Cakula, prof.A.Līviņa, doc.R.Cāne

Asoc.prof.L.Melece ir LLU Ekonomikas nozares Agrārās ekonomikas un Reģionālās ekonomikas apakšnozaru promocijas padomes locekle, prof. S.Cakula - RTA Informācijas tehnoloģiju promocijas padomes locekle, prof.M.Leščevica ir Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (RTA), Vidzemes augstskolas (ViA) un Ventspils augstskolas (VeA) apvienoto Ekonomikas un uzņēmējdarbības, zinātnes profesoru padomes locekle, prof.S.Rozentāle- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (RTA), Vidzemes augstskolas (ViA) un Ventspils augstskolas (VeA) apvienoto Ekonomikas un uzņēmējdarbības, zinātnes profesoru padomes priekšsēdētājas vietiece.

As.prof.L.Melece ir Latvijas lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas īstenā locekle, Agroresursu un ekonomikas institūta Zinātniskās padomes priekšsēdētāja.

Vairākums docētāju, kuri strādā Biznesa vadības virziena programmās, ir vēlēti pētnieki vai zinātniskie asistenti ViA Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI): M.Leščevica- pētniece, L.Veliverronena,-pētniece un HESPI Zinātnes padomes locekle, S.Rozentāle un A.Līviņa - vadošās pētnieces un HESPI Zinātnes padomes locekles, A.Andersons-zinātniskais asistents. S.Cakula ir vadošā pētniece Sociotehnisko sistēmu institūtā (SSII), ir SSII Zinātniskās padomes locekle.

Prof. S.Rozentāle un A.Līviņa ir pētnieces Baltijas jūras reģiona Interreg programmas starptautiskā projektā MAMBA, kur nodarbojas ar ekonomiskā pamatojuma izstrādes risinājumiem iedzīvotāju mobilitātei lauku teritorijās ar mazu iedzīvotāju blīvumu.

Nozīmīga ir docētāju iesaiste Valmieras pašvaldības granta projektos, risinot reģionam aktuālas ekonomikas un uzņēmējdarbības problēmas. Aizvadītajā akadēmiskajā gadā prof. S.Rozentāle un A.Līviņa prezentēja sava pētījuma "Cilvēkresursu (t.sk. talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai" rezultātus .

ES Struktūrfondu ERAF pēcdoktorantūras atbalsta ietvaros tiek īstenots pēcdoktorantūras projekts

„Modernisma mākslas kodu veicināta IKT produktu inovācija” (I.Gintere).

prof.S. Rozentāle piedalījās ikgadējā pētījuma “Latvija. Pārskats par tautas attīstību 2017./2018. Sabiedriskā labuma radīšana un kolektīvo resursu nosargāšana Latvijā” sagatavošanā un rezultātu prezentēšana.

Pārskata periodā turpinās darbs Valsts pētījumu programmas projektā "Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību" (2018-2021), kurā piedalās lekt.A.Andersons,prof. A.Līviņa,prof. S.Rozentāle .

Turpinās darbs starptautisko zinātnes projektu ietvaros: NOBANET (M.Leščevica), Sociālā spējīgāšana reģionos (SEMPRE), kur piedalās M.Leščevica, S.Cakula, A.Andersons. Uzsākta pētniecība starptautiskā projektā „Student innovation labs – a way to sustainable and socially responsible growth (INNOLABS)”, projektā “Nature-biz” (M.Leščevica, A.Andersons). L.Mecece vada projektus Horizon 2020 projektā “Future Oriented Collaborative Policy Development for Rural Areas and People – PoliRural” (“Sadarbības virzīta nākotnes politika lauku reģioniem un iedzīvotājiem - PoliRural”) un Valsts pētījumu programmas "Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai" projektu "Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā (INTERFRAME-LV)", kā arī piedalās ES Horizon 2020 programmas projektā "CORE Organic Cofund”.

Kopīgās doktora programmas “Ekonomika un uzņēmējdarbība” izveide un īstenošana ielaujas un saskan ar virziena zinātniskās pētniecības mērķiem .Programmā tiks veicināta ekonomikas zināšanu pārnese uzņēmējdarbības praktiskajā vidē, veicinot vienotu Latvijas tautsaimniecības attīstību. Turklāt Programmas realizācijā tiks iesaistīts visu trīs augstskolu vadošais zinātniskais personāls, tādejādi nodrošinot arī vienotu zināšanu pārnesi akadēmiskajā vidē. Programmas struktūra un studiju kursu saturs, to īstenošanas metodes un formas Latvijas akadēmiskajā vidē ir inovatīvas, nodrošinot zinātniskā personāla kapacitātes pieaugumu un veicinot sociāli ekonomiskos aspektus akadēmiskajā vidē, kā arī sniedzot ieguldījumu Latvijas tautsaimniecības izaugsmei kopumā.

Zinātnisko publikāciju, konferenču un projektu apkopojums apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.18.pielikumu).

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Pētniecības aktivitātes BV studiju virziena ietvaros pārsvarā tiek organizētas caur ViA HESPI institūtā realizētajiem pētījumiem un projektiem. Lielākā daļa no BV studiju programmās iesaistītajiem mācībspēkiem apvienojušies pētniecības virzienā “Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”, īstenojot pētījumus apakšvirzienos. Pētniecība attīstība cieši saistīta ViA stratēģiskajiem mērķiem, kas definēti ViA „Stratēģijā 2016 – 2020”. Pētnieciskā darbība visvairāk atbilst mērķim prioritātē “Izglītība”: nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Zinātniskā pētniecība studiju virzienā pašreizējā akreditācijas periodā notikusi, pateicoties ļoti aktīvam mācībspēku darbam zinātniski pētniecisko grantu, starptautisku projektu, valsts pētījumu programmas, docētāju doktora studiju ietvaros (A.Andersons V.Silkāne, V.Melbārde,M.Prata).

Zinātniskā darbība un publikāciju sagatavošana gan akadēmiskiem izdevumiem, gan ar populārzinātniskā formā notiek sasaistē ar studiju programmu saturu un īstenošanas mērķiem un uzdevumiem. Tai skaitā tiek veidoti kopīgi docētāju un studējošo pētniecības projekti bakalaura un

maģistra darbu ietvaros. (*detalizētāka informācija II.dalas, 4.5.punktā*).

Projektu rezultāti tiek integrēti studiju kursu lekciju saturā gan bakalaura, gan maģistra līmenī, docētāju projektu ietvaros radītās publikācijas tiek iekļautas studiju kursu obligātās vai papildu literatūras sarakstā. Kā piemēru var minēt vairāku virziena docētāju iesaiste Valsts pētījumu programmā ECOSOC LV, kur, balstoties uz pētījumu rezultātiem, tika bakalaura programmai tika izstrādāts jauns studiju kurss "Reģionālā ekonomika", studiju kursā „Ekonomikas vēsture” iekļauts asoc. prof. G.Krūmiņa pētījums. Docētāji, regulāri apmeklējot un uzstājoties gan vietējās, gan starptautiskās zinātniskās konferencēs, seko līdzī nozares jaunumiem, aktuālajiem pētniecības virzieniem. Tādā veidā tiek pilnveidots studiju kursu saturs, tiek nodrošināts, ka studiju kursi balstās visjaunākajās zinātnes atziņās un pētījumu rezultātos.

Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma II.daļas 4.1. punktā.

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

Ierobežotais zinātnes finansējums augstākajā izglītībā liek koncentrēties uz projektos balstītu pētniecību, kas vērojams arī BV virzienā. Visi vēlētie docētāji ir iesaistījušie nacionāla līmeņa vai starptautiskajos zinātnes projektos.

Pārskata periodā turpinās Nordplus augstākās izglītības projekts „Ziemeļu – Baltijas tīkls MVU internacionalizācijai” (NOBANET) (prof.M.Lešceviča, A.Andersons).

Turpinās NatureBizz – „Uzņēmējdarbības veicināšana zaļās ekonomikas izaugsmes ietvaros” (2018-2020) projekta īstenošana (M.Lešceviča, A.Andersons, I.Grīnfelde), kura mērķis ir uzlabot uzņēmēju prasmes un attīstīt zaļās uzņēmējdarbības konkurētspēju centrālās Baltijas jūras. Tiek plānots turpināt sadarbību ar Somijas, Zviedrijas un Igaunijas partneriem un iesniegt jaunu projekta pieteikumu aktivitāšu turpināšanai.

Docētāji iesaistījās arī tūrisma jomas projektos : Interreg BOOSTED(2016.-2019.),INTERREG CENTRAL BALTIC programmas projekts „Boosting Tourism Business Growth through Higher Professional Education”(A.Andersons, I.Grīnfelde, L.Veliverronena).

A.Andersons vadīja Nordplus programmas projektu „Building Educational Cooperation in Smart City”(2018-2019), kā arī turpināja darbu *InterregCentral Baltic projektā “Business and Wellness from Green Economy Growth” (2018 - 2020)*.

“SEMPRE – Sociālā spēcīgāšana - spējīgāšana lauku apvidos”(2016-2019) projekts pētīja sociālo uzņēmējdarbību un atbalsta mehānismu izveidi sociālajiem uzņēmumiem(M.Lešceviča, S.Cakula, A.Andersons).

Projekta “Student innovation labs – a way to sustainable and socially responsible growth” (INNOLABS) ietvaros tika iegūta inovāciju laboratoriju izveides un vadības pieredze no universitātēm Nīderlandē un Dānijā un ViA izveidotas multidisciplināras un starpnozaru inovāciju laboratorijas(A.Šmitiņa, S.Cakula, A.Andersons).

L.Melece vada bioekonomikas jomas projektus: Horizon 2020 projekts Nr. 818496 “[Future Oriented Collaborative Policy Development for Rural Areas and People – PoliRural](#)”(“Sadarbības virzīta nākotnes politika lauku reģioniem un iedzīvotājiem - PoliRural”) (2019.-2022.); Eiropas Savienības Horizon 2020

programmas projekts "CORE Organic Cofund" (2016.-2021.)

Pētījumu projekts "Palielināta mobilitāte un pakalpojumu pieejamība demogrāfisko izmaiņu ietekmētajos reģionos" (MAMBA) (2017-2020) tiek īstenots Interreg Baltijas jūras reģiona programmas ietvaros (A.Līviņa, S. Rozentāle), kur notiek mobilitātes risinājumu izpēte un ieviešana, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību demogrāfisko izmaiņu ietekmētajos reģionos, t.sk. Vidzemēs reģionā. Turpmākie plāni starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā ir saistīti ar iesākto projektu īstenošanas pabeigšanu, jo to ir pieteikami daudz pie salīdzinoši ierobežotajiem BV docētāju resursiem.

Projekti BV virzienam ir bāze pētījumiem, un visu projektu īstenošanas rezultātā ir tapušas nozīmīgas zinātniskās publikācijas. Pētījumu rezultātus docētāji integrējuši savu kursu saturā gan bakalaura, gan maģistra līmenī, piem., „Starptautiskā ekonomika”, „E-komercija”, „Uzņēmējdarbības vide”, „Kvalitātes vadības sistēmas”, „Reģionālā ekonomika”, „Proaktīvāte un radošums” u.c.

Kopumā starptautiskā sadarbība tieši pētniecībā ir viens no virzieniem, kas jāturpina attīstīt, jo patlaban ir sasniegts labs līmenis studiju, akadēmiskā darba jomā (BV docētāji regulāri dodas ārvalstu docēšanas vizītēs, ik gadu tiek piesaistīti vieslektori no ārvalstu augstskolām), bet zinātnē sadarbības intensitāte varētu būt lielāka. 2019.gada nogalē ir uzsākta ViA Zinātniskās darbības stratēģijas izstrāde turpmākajiem 10 gadiem, un tajā kā viens no prioritāri sasniedzamajiem mērķiem ir iezīmēta tieši starptautiskās sadarbības zinātnē attīstība. To iespējams veikt, precīzāk iezīmējot un komunicējot iespējamiem partneriem ViA “nišas” zinātnes jomā, kā arī aktivizējot partneru tīklu, mērķtiecīgi strādājot līdzekļu piesaistē, mainot fokusu no konkurēšanas par nacionālā mērogā pieejamu finansējumu uz Eiropas Komisijas u.c. finanšu avotiem.

Projekta „Atbalsts Vidzemes Augstskolas efektīvai iesaistei starptautiskajā zinātnes apritē (ViA- Int)” mērķis ir sekmēt Vidzemes Augstskolas (ViA) pētnieciskā personāla iesaistīšanos starptautiskos pētniecības projektos, tādā veidā stiprinot pētnieku kapacitāti starptautisku projektu izstrādē, veicinot pētnieku starptautiska kontaktu loka veidošanos un tīklošanās iespējas un attīstot pētniecības iestrādes ViA pētījumu apakšvirzienos, kā rezultātā ViA piedalīsies vismaz 7 ERAF atbalstītu un virs kvalitātes sliekšņa novērtētu programmas „Apvārsnis 2020” un Eiropas Savienības

9. letvara programmas projektu pieteikumu sagatavošanā.

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

Pētniecības aktivitātes BV studiju virziena ietvaros galvenokārt tiek organizētas caur ViA HESPI institūtu, kurā ievēlēti vairāki mācībspēki: prof. M.Rozentāle, prof. M.Lešceviča, prof.A.Līviņa, as.prof.V.Silkāne, docente L.Veliverronena, lekt. Aigars Andersons, lekt. I.Grīnfelde. Virzienā iesaistītie docētāji iekāpļaujas HESPI pētnieciskajā virzienā „Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”, iesaistoties pētniecībā kādā no četriem apakšvirzieniem. BV virziena pētnieciskās intereses pamatā saistās ar apakšvirzieniem Tautsaimniecības attīstība un reģionu pārvaldība, Aprites ekonomika un vide, Cilvēkresursu attīstība un iekļaujošā politika. Docētāju zinātniskā tematika aptver nacionālās un reģiona ekonomikas, vides un pārvaldības aspektus. A.Andersons ir ieguvis maģistra grādu sociālo sistēmu modelēšanā, un tāpēc pētniecībā pārstāv arī otru virzienu - Sociotehnisku sistēmu modelēšanas tehnoloģijas, kas ir viens no pētniecības virzieniem SSII zinātniskajā institūtā.

HESPI ietvaros piesaistīts finansējums arī vairāku Valmieras pilsētas pašvaldības grantu programmas finansētu projektu ietvaros, kas ļauj piesaistīt docētājus pētniecībai. Pārskata periodā pētījums „Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai” (2018-2019) ir būtisks ieguldījums reģiona sociālekonomiskās situācijas, darba tirgus izpētē, kā arī ViA attīstības plānošanā.

Kopš 2018.gada HESPI pakāpeniski pieaug zinātnes bāzes finansējums, kas ir papildu iespēja apmaksāt docētāju zinātnisko darbību. Arī no ViA pamatbudžeta tiek atvēlēti līdzekļi publicēšanās apmaksai, ja publikāciju sagatavošana jau netiek finansēta kāda projekta ietvaros.

BV studiju virziens aktīvi strādā, lai piesaistītu jaunus spēkus pētniecībā, tai skaitā doktorantūras studentus jaunu iniciatīvu attīstībai - piemēram, 2019.gada rudenī darbu sāka un akadēmiskā gada beigās par lektori tika ievēlēta doktorante M.Prata, kuras interešu loks ir organizāciju pārvaldība un digitālais mārketingis.

ViA akadēmiskajai videi loģisks un likumsakarīgs iesaistes veids zinātniskajā pētniecībā ir doktorantūras studijas.Šobrīd turpina studēt 2 docētāji, 2 strādā pie promocijas darba.Promocijas darbu tematika atspoguļo docētāju plašo ekspertīzi uzņēmējdarbības jomas izpētē. Darbu temati un informācija par aizstāvēšanas gadu apkopota zemāk pievienotajā tabulā (*skat. 4.tabulu*)

4.tabula. BV virzienā iesaistīto docētāju plānotie promocijas darbi

Mācībspēka vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds un akadēmiskais amats	Promocijas darbs temats	Aizstāvēšanas gads
Madara Prata (PRATT)	Doktorantūras programma „Sociotehnisku sistēmu modelēšana”, lektore	Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ietekme uz nodarbināto motivāciju	Plānots 2021
Aigars Andersons	Doktorantūras programma „Sociotehnisku sistēmu modelēšana”, lektors	Integrētais servisa orientētais biznesa modelis digitāli transformējamās ekosistēmās	Plānots 2021

Vija Melbārde	Doktorantūras programma „Vadzinības”, lektore	Cilvēkresursu attīstības vadības pilnveide reģionā	Plānots 2022
Jānis Kapustāns	Doktorantūras programmas „Politika”, lektors	Sadarbības un konkurences faktori trīs Baltijas valstu ārpolitikā no 1991.gada līdz mūsdienām	Plānots 2022

Diviem docētājiem jau ir profesionālā izglītība vai maģistra grāds ekonomikā un biznesa vadībā, bet pārējie docē savas nozares kursus BV virziena programmās. Komunikācijas un inženierzinātņu, politikas zinātņu atziņu integrācija sekmēs starpdisciplināritāti, aktuālo nozaru tendenču integrāciju studiju saturā.

Daļa docētāju promocijas darba izstrādei izmantojuši ViA piedāvātas akadēmiskā atvaļinājuma iespējas, kas ir nopietns atbalsts studijā, izbrīvējot laiku pētniecībai un promocijas darba sagatavošanai.

Jāuzsver, ka docētāji arī iesaistās dažādās aktivitātēs (kursu, semināru vadīšana, biznesa konsultācijas, stratēģiskās plānošanas dokumentu izstrāde uzņēmējiem un pašvaldībām u.c. praktiskā iesaiste un atbalsts uzņēmējdarbības jomai), kas nav zinātniskā darbība, bet tās ļoti būtisks atbalsts uzņēmējdarbībai un publiskajam sektoram, sabiedrības zināšanu un izpratnes līmeņa celšanai.

Biznesa vadības docētāji iepriekšējā akreditācijas periodu aktīvi līdzdarbojušies Vidzemes reģiona skolēnu zinātniski pētniecisko darbību (SZPD) konsultēšanā izstrādes procesā, konferences organizēšanā, darbu recenzēšanā un vērtēšanā.

Arī ViA iekšienē BV docētāji sekmē informācijas apriti un zinātniskās darbības kvalitātes nodrošināšanu, piemēram, informējot kolēģus par pieredzi, kas gūta konferencēs par ekonomikas un uzņēmējdarbības aktualitātēm.

Iesaisti pētniecībā stimulē arī HESPI institūta aktivitātes finansējuma piesaiste un pasūtījuma pētījumi. BV virziena docēšanā iesaistītie mācītbspēki ir īstenojuši

Šobrīd HESPI institūtā docētāji strādā projektos Valsts pētījumu programmas "Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai (2018-2021)" ietvaros, īstenojot projektu „Vērtības darbībā: atbildīgas, drošas un izglītotas pilsoniskās sabiedrības attīstība ar pētniecību un rīcības modeļu izstrādes palīdzību” (doc.V.Silkāne) un īstenojot projektu "Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību"(A.Līviņa,S.Rozentāle).Valsts pētījumu programmas „Covid-19 seku mazināšanai” ietvaros HESPI 2020.gadā īsteno projektu „Dzīve ar Covid-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē (COVIDzīve)”, kurā piedalās prof.S.Rozentāle, as.prof.V.Silkāne .

M.Lešceviča, sadarbībā ar Agrāro resursu un ekonomika institūtu, ir iesaistījies Valsts pētījumu programmas "Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai" projektā "[Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā \(INTERFRAME- LV\)](#)", (2018-2021) .

Pētniecības projekts "Latgales uzņēmējdarbības attīstības stratēģijas izstrāde jomā "Uzņēmumu tūrisma pakalpojumu veidošana" (2019-2021) tiek īstenots Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Latvijas lauku attīstības programmas ietvaros, tas ir Biedrība "Ludzas rajona partnerība" pasūtījums.

Docētāja I.Gintere ar pēcdoktorantūras pētniecības atbalstu (ERAF) īsteno projektu "Modernisma mākslas kodu veicināta IKT produktu inovācija" (Leveraging ICT product innovations by enhancing codes of modern art), kura zinātniskais mērķis ir pētījums informācijas un komunikāciju tehnoloģiju

(IKT) zinātnes jomā un modernās mākslas jomā Latvijā, lai rastu jaunas idejas IKT veicināšanai, balstoties uz mūsdienu kultūras tradīcijām.

Valmierai un reģionam ļoti nozīmīgs projekts ir "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas" (Next Generation Micro Cities of Europe, 2018-2021), kas veic Valmieras un Ventspils kā reģionālo ekonomikas centru izpēti, lai risinātu kopīgus izaicinājumus ieviestu pilsētu attīstības inovācijas. *Informācija par starptautiskajiem zinātniskās pētniecības projektiem pieejama II. daļas, 4.3. punktā.*

Sakarā ar Covid 19 pandēmiju un ar to saistītajiem ierobežojumiem, 2019./2020. gada BV virziena programmās iesaistītajiem docētājiem ir samazinājušās zinātniski pētnieciskās aktivitātes: samazinājies zinātnisko publikāciju, īpaši konferenču skaits – docētājiem ir 60 publikācijas, piedalījušies 16 konferencēs. Docētāji ir turpinājuši dalību un iesaistījušies 36 dažādos projektos.

Veicot zinātniskās pētniecības situācijas analīzi BV studiju virzienā, var secināt, ka pētījumu tematikai ir plašs spektrs, taču pamatā pētījumi ir saistīti ar ekonomikas un uzņēmējdarbības nozari, reģionālās attīstības tematiku, neliela daļa ir saistīta ar tūrisma aspektu izpēti, kas arī ir uzņēmējdarbības joma.

BV studiju virzienā esošo studiju programmu īstenošanā iesaistītā vēlētā pētnieciskā personāla zinātnisko publikāciju saraksts apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat. 18. pielikumu*).

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Būtiska loma studentu pētniecības prasmju veidošanā un attīstīšanā ir ViA studentu pētniecisko darbu konferencei, kura notiek kopš 2007. gada. Konferences mērķis ir veicināt studentu iesaistīšanos zinātnē un pētniecībā, sekmēt radošo spēju attīstību un studējošo profesionālo izaugsmi, papildinot savas zināšanas, kā arī noteikt labākos un veiksmīgākos pētījumu autorus dažādās zinātņu nozarēs. Konferencē piedalās arī citu augstskolu studenti. Konferences darbs tiek organizēts sekcijās, un viena no sekcijām ik gadus ir BV pārziņā un ietver aktuālo ekonomikas un uzņēmējdarbības tematiku. BV virzienā labākos bakalaura darbus dalībai konferencē rekomendē Valsts pārbaudījumu komisija, BV studiju virziena padome virza labākos gada projektus, ar pētījumu rezultātiem piedalās projektos iesaistītie studenti.

Nozīmīga loma ViA pētnieciskā darba organizēšanā tie piešķirta studējošo iesaistei zinātniskajā pētniecībā. Bakalaura programmas ietvaros tiek izveidotas pētnieciskā darba pamatprasmes, kas tālāk tiek attīstītas maģistra programmā. Uzsākot BV virzienā īstenojot doktora studiju programmu, ir plānots studiju procesu balstīt pētniecībā, doktorantus kā zinātniskos asistentus un pētniekus iesaistot HESPI projektu īstenošana.

Prof. Sarmas Cakulas vadībā lektore M. Prata (PRATT) izstrādā savu promocijas darbu "Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ietekme uz darbinieku motivāciju", kura rezultātus M. Prata (PRATT) ir publicējusi zinātniskajos rakstos:

1. Pratt and S. Cakula, "The Impact of Using Technology-Based Communication on Quality of Work Relationships", *Baltic J. Modern Computing*, Vol. 8 (2020), No. 1, 143-153: <https://doi.org/10.22364/bjmc.2020.8.1.07> (Scopus)
2. Pratt M., S. Cakula (2020) THE IMPACT OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (ITC) ON EMPLOYEES' MOTIVATION, *INTED2020 Proceedings*, pp. 1581-1589.

(Web of Science)

3.Pratt M., Boudhane M., Cakula S. (2021) Predictive Data Analysis Model for Employee Satisfaction Using ML Algorithms. In: Saeed F., Al-Hadhrami T., Mohammed F., Mohammed E. (eds) Advances on Smart and Soft Computing. Advances in Intelligent Systems and Computing, vol 1188. Springer, Singapore: https://doi.org/10.1007/978-981-15-6048-4_13.

Jāatzīmē, ka visi BV virziena docētāji arī aktīvi līdzdarbojušies skolēnu pētnieciskās darbības organizēšanā un pilnveidē – ir IZM konsultanti, piedalās Vidzemes reģiona Skolēnu pētniecisko darbu recenzēšanā un vērtēšanā, tādejādi veidojot pētniecības prasmes potenciālajiem studentiem.

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

BV studiju virzienā pārskatā periodā galvenais fokuss bijis uz produkta – studiju piedāvājuma-inovāciju radīšanu. Pēc BV docētāju iniciatīvas, sadarbībā ar ViA zināšanu un tehnoloģiju centru un Valmieras biznesa inkubatoru, ir radīta pirmsinkubācijas platforma kā atbalsts jaunajiem uzņēmējiem. Ir radīta iespēja sagatavoties un uzsākt uzņēmējdarbību jau studiju laikā, platforma ietver darbošanās iespējas trijās laboratorijās. Biznesa izmēģinājumu laboratorija (B-LAB) radīta ViA studentu biznesa ideju atbalstam un izvērtējumam pirms uzņēmējdarbības uzsākšanas, nodrošinot tam nepieciešamo konsultatīvo un infrastruktūras atbalstu. Inovāciju laboratorija (I_LAB ir vieta studentu - uzņēmēju – organizāciju sadarbības izaicinājumu risināšanai, pielietojot radošu un inovatīvu pieeju, te ir iespēja strādāt pie reāliem un inovatīviem produktiem/pakalpojumiem konkrēta uzņēmuma vajadzībām. Studentu prakses laboratorija (S-LAB) piedāvā iespēju studentiem iziet studiju praksi vai iegūt praktisku pieredzi darbojoties kādā no ViA laboratorijām un izstrādājot produktus un pakalpojumus dažādām iestādēm un organizācijām, iespēja praktiski izstrādāt projektu akadēmiskā gada ietvaros vai īsākā laika periodā, studentiem tiek nodrošināti mentori (docētāji, uzņēmēji) un nepieciešamās apmācības.

Pirmsinkubācijas platforma ietver sevī arī pedagoģiskas inovācijas, jo tas ir alternatīvs apmācības veids, kas nodrošina praktisku rezultātu-students tiek sagatavots iestājai Biznesa inkubatorā un biznesa uzsākšanai. Šobrīd Projekta NatureBizz projekta ietvaros ar Ziemeļvalstu kolēģiem tiek izstrādāta starpnozaru un profesionālās izglītības specializēta starpnozaru un profesionālās izglītības programma zaļo mikrouzņēmumu attīstīšanai. Zaļā kustība un pieprasījums pēc dabīgiem, veselīgiem un ekoloģiskiem produktiem un pakalpojumiem paver plašas ekouzņēmējdarbības iespējas, un no 2021.gada plānots arī piedāvāt šo apmācību pirmsinkubācijas platformā.

Par produkta un marketinga inovāciju uzskatāms tas, ka BV bakalaura studentiem ir iespēja iegūt ar SIA Tilde saskaņotu sertifikātu grāmatvedībā, kas apliecina finanšu prastības kvalitāti un darbojas arī kā mārketinga rīks, par tādu uzskatāms arī BUSINET (Starptautiskais biznesa izglītības tīkls), sertifikāts par sasniegumiem starptautiskajā sadarbībā, ko var saņemt studenti, kas mobilitātes ietvaros bijuši tīkla dalībvalstīs.

Studiju procesa organizācijā un studentu motivēšanā BV virziena ietvaros nozīmīga ir BV izcilības balva, ka ir pasniedzēju, absolventu, kolēģu un draugu veltījums gada izcilākajam studentam, kurš ir godam prezentējis un nesis BV un augstskolas vārdu publiskajā telpā. Tas ir veids, ka virzienā atbalstīt

talantīgus spējīgus un īpaši apdāvinātus studentus.

Pedagoģiskās inovācijas ir viens no caurviju tematiem kopš 2018.gada īstenotajā Eiropas Sociālā fonda projektā "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), kura ietvaros docētāji hospitē kolēģu nodarbības, diskutē par novēroto, par profesionālās pilnveides iespējām. Šā projekta ietvaros tiek testēta arī jauna sadarbības forma ar nozares uzņēmumiem – tiek organizētas docētāju stažēšanās iespējas pie komersantiem, kas sekmē ciešākas sadarbības veidošanos ar nozari (pārskata periodā stazēšanos ir izgājuši 3 BV docētāji).

II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

Biznesa vadības virziena studiju virziens kā vienu no galvenajām prioritātēm savā darbībā augstākās izglītības telpā ir definējis sadarbības veidošanu ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm.

Latvijā regulāra sadarbība ir ar reģionālajām augstskolām - Rēzeknes tehnoloģiju akadēmiju, Daugavpils Universitāti, Latvijas Lauksaimniecības Universitāti, Ventpils Augstskolu (semināri, pieredzes apmaiņa, vieslekcijas, darbs valsts pārbaudījumu komisijās). Nozīmīgais sadarbības rezultāts ir konsorcijs izveide (ViA, RTA, VeA) un kopīgas doktora studiju programmas "Ekonomika un uzņēmējdarbība" izstrāde un licencēšana.

ViA un Biznesa vadības virzienam ir noslēgti sadarbības līgumi ar Alberta koledžu un Juridisko koledžu par sadarbību studijās un pētniecībā. Aktīvāka komunikācija un sadarbība notiek ar Alberta koledžu, kur docētāji ir iesaistījušies valsts pārbaudījumu darbu recenzēšanā.

Virziena docētājiem izveidojusies laba sadarbība ar Vidzemes plānošanas reģiona administrāciju, notiek regulāra informācijas apmaiņa un iesaiste pētījumu veikšanā, kā arī prakses nodrošināšanā. Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar vairākām pašvaldībām Vidzemē, (Valmieras, Cēsu, Amatas, Priekule, Kocēnu, Mazsalacas, Ķekavas novads u.c.), kas izpaužas pārstāvju dalībā valsts pārbaudījumu komisijās, prakšu vietu nodrošināšanā pašvaldībā, pašvaldību pārstāvju iesaistē valsts pētījumu un vietējā līmeņa programmās, tiek atbalstīti studenti lietišķo pētījumu izstrādē. Pētījumi dod būtisku ieguldījumu reģiona attīstības veicināšanā, bet vēl lielāka sinerģija veidojas studiju procesā, kad pētījumu rezultāti tiek integrēti studiju kursos.

Programmas kontekstā viena no svarīgākajām sadarbības formām ir tieši prakšu vietu nodrošināšana. Veiksmīga ir sadarbība ar dažādu nozaru uzņēmējiem un pašvaldībām, valsts iestādēm, kuru lielākais ieguldījums ir prakses vietu nodrošināšana (A/S Valpro, A/S Swedbank, VTU Valmiera, SIA Madara 89, SIA Dižozols, Valmieras pašvaldība, Cēsu pašvaldība, A/S CĒSU ALUS, Amatas novada pašvaldība u.c.)

Kopumā augstskolā ir noslēgti vairāk kā 40 prakšu jumta līgumi ar valsts, nevalstiskajām organizācijām, kā arī biznesa uzņēmumiem visā Latvijā.

Būtiska vieta sadarbības tīklu veidošanā ar nozari un darba devējiem ir komunikācija ar nozares

profesionālajam organizācijām- ViA ir Latvijas Tirdzniecības Rūpniecības Kameras biedrs, BV virziena docētāji darbojas vairāk kā desmit profesionālajās organizācijās (Latvijas Ekonometristu asociācija, Latvijas statistiķu asociācija, Latvijas biznesa konsultantu asociācija, Association for the Advancement of Baltic Studies, Global Business Education Network BUSINET, Latvijas Kinematogrāfistu savienība, Ziemeļvalstu Lauksaimniecības zinātnieku asociācija, Latvijas profesoru padome Latvijas, Angļu valodas skolotāju asociācija, Mērnīku biedrība u.c.). LTRK piedāvā kvalitatīvus profesionālās pilnveides kursus, kas ir liels ieguvums docētājiem, darbošanās profesionālajās organizācijās nodrošina sasaisti ar nozari. Finanšu un grāmatvedības jomā, BV studiju virziens sadarbojas ar SIA Tilde un SIA Briox Latvia (Zviedrija).

BV virzienā izveidotas studiju virziena konsultatīvās padomes bakalaura un maģistra studiju programmām. Abās padomēs iesaistījušies nozaru profesionāļi. Galvenie kritēriji sadarbības veidošanai izriet no studiju programmu tematiskās ievirzes, intereses sadarboties akadēmiskā un zinātniskā jomā, caur sadarbību ar nozari paaugstināt studiju kvalitāti (ņemot vērā, ka bakalaura līmenī tiek īstenotas profesionālās programmas), izveidot stabilu prakšu vietu tīklu, sekmēt studentu nodarbinātību pēc studiju beigām. Darba devēju piesaiste notiek gan caur ViA Padomnieku konventu, gan studiju virzienā izveidotajām konsultatīvajām padomēm, gan caur profesionāļu piesaisti vieslekcijās, Valsts pārbaudījuma komisijās, u.c

ViA ar BV virziena pārstāvniecību ir iesaistījusies vairākos partneru tīklos: Latvijas augstvērtīgas un veselīgas pārtikas klasteris (no 2020.gada Latvijas pārtikas bioekonomikas klāsteris), Junior Achievement Latvia (iesaiste skolēnu mācību firmu aktivitātes, gada skolotāju un skolēnu konkursā "Labākais ekonomikā" vērtēšana, uzvarētājam tiek piešķirta valsts finišēta studiju vieta).

Biznesa vadības virziena ietvaros tiek īstenota sadarbība ar šādām uzņēmēju apvienībām: Valmieras attīstības aģentūra, Valmieras uzņēmēju apvienība, Rotari klubs, Zontu klubs. Virziena

sadarbības partneru lokā ir vietējās nevalstiskās organizācijas-Cēsu lauku biedrība un Madonas novada fonds, kur tika veikti pasūtījuma pētījumi par vietējās attīstības stratēģijas ieviešanas gaitu un rezultātiem, docētāji piedalījās Latvijas Lauku Konsultāciju un izglītības centra (Cēsis) apmācību veidošanā u.c. aktivitātēs.

Galvenā stratēģiskā mērķa – starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības nodrošināšana biznesa vadības jomā – īstenošana iespējama arvien plašāk iesaistoties augstākās izglītības internacionalizācijas procesos.

Biznesa vadības studiju virziena viens no galvenajiem internacionalizācijas stratēģiskais virzieniem ir darbības aktivizēšana globālā biznesa izglītības tīklā BUSINET.

Biznesa vadības studiju virziens ir BUSINET biedrs (pārstāvis A.Andersons). Starptautiskais tīklojums sniedz tālākizglītības, pieredzes apmaiņas iespējas gan docētājiem, gan studentiem. Studentiem, kas ir studējuši vai bijuši praksē ārvalstīs, ir iespēja iegūt BUSINET starptautiski atzītus sertifikātus kā apliecinājumu starptautiskajai profesionālajai un starpkultūru pieredzei.

Starptautiskās sadarbības attīstīšana ar ārvalstu augstskolām vērsta uz studiju procesa pilnveidi (apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, viesprofesoru lekcijas, mācību prakses un citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju; docētāju privātās iniciatīvas profesionālo organizāciju ietvaros). BV bakalaura studiju programmā kursu „Biznesa ētika” ilgstoši docē ārvalstu uzņēmuma pārstāve R.Ratkovic no Horvātijas. Iesaiste projekta SAM 8.2.2 aktivitātēs deva iespēju piesaistīt prof.G.Cardia (Malta), tā Biznesa vadības virziena docētājiem gūstot neatsveramu starptautisko pieredzi. 2020./2021. akadēmiskajā gadā projekts nodrošinās, ka Biznesa vadības virzienā strādās vēl 2 docētāji.

Būtisks sadarbības aspekts ir dubultdiploma ieguves iespēju nodrošināšana sadarbībā ar ES un partneraugstskolām ārpus ES. Kā galvenās mērķa valstis studentu piesaistei, dubultgrāda

Īstenošanai BV virzienā tika definēta Kazahstana, Moldova, Ukraina. Pārskata periodā notika vizītes un veikta izpēte, tomēr atšķirīga normatīvā regulējuma dēļ nav izdevies panākt vērā ņemamu virzību dubultdiploma ieguvei ar Vācijas (Jade augstskolā) un Kazahstanas (Kokše universitāte) partneriem. Pašlaik tiek izvērtētas iespējas sadarbībai ar Ukrainas Mikolajevas Nacionālā Agrāro universitāti, kuras vadība ir paudusi interesi veidot dubultā grāda programmas ar BV virzienu maģistra līmenī, kā arī turpinās sarunas ar Kazahstanas partneriem. Augstskolā studiju programmu īstenošanai un starptautisko sakaru un studentu piesaistes sekmēšanai tiek veidotas partnerības arī Eiropā: Igaunijā, Lietuvā, Zviedrijā, Somijā, Polijā, Itālijā un citur.

Internacionalizācijas sastāvdaļa ir docētāju iesaiste starptautiskos zinātnes projektos. galvenie partneri projektos ir Ziemeļvalstis, Igaunija, Lietuva.

Virziena docētāju iesaiste pamatā notiek, piedaloties Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts (HESPI), Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūta (SSII) , kā arī ir Vidzemes Augstskolas zināšanu un tehnoloģiju centra (ZTC) īstenotajos projektos. Biznesa vadības virziens piedalījās ES projektu SAM 8.2.1-3. sagatavošanā un visi vēlētie docētāji uzsāka angļu valodas un mācību metodikas apguvi digitālā vidē.

ViA kopumā tiek nodrošinātas dažādas sadarbības iespējas ārvalstīs: studentu un personāla mobilitāte Erasmus+ programmas ietvaros, starpaugstskolu sadarbība noslēgto sadarbības līgumu ietvaros (ārpus Erasmus+ programmas), sadarbība starptautisko organizāciju/partneru tīklu ietvaros, sadarbība ar ārvalstu uzņēmumiem, pašvaldībām, valsts un nevalstiskajām organizācijām.

Studiju virziena internacionalizācijas stratēģija ietver divus darbības virzienus: Eiropas Savienības (ES) ietvaros, un ārpus ES. ViA ir noslēgti apmēram 80 starptautiskie augstskolu sadarbības līgumi. Tas ļauj īstenot veiksmīgas sadarbības aktivitātes ar dažādiem ViA partneriem, piemēram, studentu

un docētāju apmaiņa, pieredzes apmaiņa, kopīgi projekti, kursi, semināri, vieslekcijas, pētniecība un konferences, atgriezeniskās saiknes saņemšana studiju kvalitātes izvērtēšanai.

[Informācija par noslēgtajiem sadarbības līgumiem ar citām institūcijām, līguma priekšmetu un darbības termiņu apskatāma ziņojuma pielikumā \(skat. 19.pielikumu\).](#)

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Ārvalstu studentu piesaistes mehānismi:

- Informācija "study portals"- FindAMansters, topuniversities.com;
- Digitālais mārketinga Facebook;
- Klātienē augstākās izglītības izstādes mērķa valstīs;
- Brošūras elektroniski un papīra veidā.

Ārvalstu mācībspēku piesaistes mehānismi:

- ViA akadēmiskā personāla personīgais kontakts;
- Dalība konferencēs;
- Sludinājumi.

Ārvalstu studentiem ir visa informācija pieeja elektroniski, ir izveidota rokasgrāmata ārvalstu studējošo atbalstam. Visiem ārvalstu studentiem tiek nodrošināta vieta studentu kopmītnēs. Tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā, ja nepieciešams. Visiem ārvalstu studentiem ir tādas pašas tiesības, kā vietējiem studentiem.

Mācībspēkiem tiek nodrošināta pieeja infrastruktūrai tādā pašā apmērā kā vietējam personālam. Pēc nepieciešamības tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā.

[Pārskats par studiju virzienā veiktajām mobilitātēm apskatāms ziņojuma pielikumā \(skat. 17.pielikumu\).](#)

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu.

Studējošo prakse ir ViA īstenoto studiju programmu neatņemama studiju procesa sastāvdaļa. Prakses mērķis ir nostiprināt un papildināt studiju laikā apgūtās zināšanas, kā arī pilnveidot viņu profesionālās prasmes un kompetences atbilstoši konkrētās profesijas prasībām.

Prakses ilgums un laiks ir noteikts studiju programmā un saistīts ar katras studiju grupas semestra studiju grafiku. Prakšu apjoms Biznesa vadības virziena Biznesa vadības bakalaura studiju programmā pārskata periodā bija 26 kredītpunkti, no 2020.gada-20 kredītpunkti. Prakse Biznesa vides vadības maģistra studiju programmā – seši kredītpunkti, bet studējošajiem, kuriem ir iegūts akadēmiskais bakalaura grāds vai tam pielīdzināta augstāka izglītība, ir jāīsteno kvalifikācijas

prakse 20 kredītpunktu apjomā, lai praktiski apgūtu organizācijas vadītajam nepieciešamās prasmes.

Prakses laikā studējošais pārstāv Vidzemes Augstskolu, kvalitatīvi veicot paredzētos prakses uzdevumus un parāda patstāvību, sagatavotību, zināšanas un iemaņas, kā arī iegūst materiālus Valsts pārbaudījumus-bakalaura vai maģistra darba izstrādei, neizpaužot trešajām personām prakses vietā iegūto konfidenciālo informāciju;

Prakses organizēšanā piedalās Vidzemes Augstskolas Sabiedrības zinātņu fakultātes Biznesa vadības studiju direktors, BV virziena apstiprinātais prakses vadītājs, prakses vadītājs no uzņēmuma puses un pats studējošais.

ViA ir noslēgti līgumi ar virkni organizāciju par studiju prakšu nodrošinājumu, bet pamatā prakses vietu studējošais izvēlas patstāvīgi, atbilstoši savām interesēm un profesionālās izaugsmes redzējumam. Pateicoties ilggadīgai sadarbībai ar uzņēmējiem, programmas direktorei ir izveidota uzņēmēju datu bāze, kura tiek izmantota, lai nodrošinātu prakses vietu. Valmieras un Vidzemes reģiona uzņēmēji labprāt ņem praksē BV virziena studentus, līdz ar to prakses nodrošināšana nerada problēmas. Bakalaura studiju programmās studiju prakse notika katru akadēmisko gadu (6 kredītpunktu apjomā), no 2020.gada –sākot ar otro studiju gadu, savukārt maģistra studiju programmās studējošie praksi veic 2.semestrī vai 3.studiju semestrī, atkarībā no programmas ilguma. Studējošo prakses vietas apstiprina virziena vadītājs. Prakses aizstāvēšana notiek publiski. Ir izstrādāta kārtība atskaites sagatavošanai par prakses ietvaros veiktajiem uzdevumiem, izpildes kvalitāti. Studējošais atskaitē un aizstāvēšanā novērtē savu sniegumu un prasmju pilnveidi prakses ietvaros, kā arī dod ieteikumus prakšu organizācijas pilnveidei. Vērtējumu par praktikanta sniegumu iesniedz arī prakses vadītājs. skat.

Detalizētāk par praksēm pie programmu raksturojuma (*skat. III.daļas .2.4 .p., IV daļas 2.4.p.*).

Studiju programmu prakšu nolikumi apskatāmi ziņojuma pielikumā (*skat.20.pielikumu*).

Studiju programmu prakšu nodrošināšanas līgumu saraksts apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.21.pielikumu*).

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izveiles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

Kopīgo studiju programmu "Ekonomika un uzņēmējdarbība" veidoja trīs augstskolas Latvijas reģionos: Vidzemē, Latgalē un Kurzemē. Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.-2020. gadam starp trīs prioritātēm viena bija/ir "izaugsmi atbalstošas teritorijas" ar rīcības virzienu "Ekonomiskās attīstības veicināšana reģionos - teritoriju potenciāla veicināšana". Līdz ar to reģiona augstskolām ir svarīgs uzdevums nodrošināt augstākā līmeņa ekspertus tautsaimniecībā un uzņēmējdarbībā, radot pienesumu talantu veidošanā reģionā, kuri rada jaunas zināšanas un risinājumus tautsaimniecībā stabilā attīstībā un izaugsmē reģionos. Izvēlētajam augstskolām konsorcijam ir jau sadarbība ar RTA kopīgas doktora studiju programmas īstenošanā inženierzinātnēs un ar Ventpils Augstskolu attīstības un pētniecības projekta "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas" īstenošanā, kas skar pilsētu attīstību (Ventpils un Valmiera).

Izstrādājot Programmu, ir ņemtas vērā starptautiskā ziņojuma "Reforming the Doctorate in Social Sciences" (European University Institute, 2017) atziņas, kas aptver labās prakses piemērus astoņās doktora studiju jomās: disertācijas izstrādē, promocijas darba vadīšanā, doktorantūras studiju procesā, akadēmiskās un profesionālās darbības korelācijā, tehnoloģiju pielietojumā, mobilitātes un internacionalizācijas procesos, finansēšanas principos, darba tirgus iespējās.

Programma izstrādāta, ņemot vērā Pasaules bankas grupas ekspertu ziņojumus, kā arī klātienē uzklausītos padomus un rekomendācijas no Pasaules bankas ekspertiem, apmeklējot Latvijas augstskolas. Viena no rekomendācijām, kas tiek ņemta vērā, ir vienošanās līguma starp promocijas darba vadītāju un doktorantu iekļaušana studiju programmā (Sursock, A. 2017, 2018).

Arī LR Augstākās izglītības padomes (AIP) eksperti norādījuši, ka studiju saturs un process ir rūpīgi jāizvērtē un jāpielāgo darba tirgus prasībām. Latvijas augstākās izglītības iestādēm aktīvāk un mērķtiecīgāk jāsadarbības, nodrošinot kopīgu studiju procesa īstenošanu, dalīšanos pieredzē, iesaistīšanos kopīgos projektos un studentu piesaistīšanu no ārvalstīm. Turklāt plašāka un efektīvāka sadarbība nepieciešama starp augstākās izglītības iestādēm maģistra un doktora studijās.[1] Konsorcijs augstskolu attīstības stratēģijās ir norādīta sadarbības veicināšana ar citām augstākās izglītības iestādēm Latvijā un ārvalstīs kopīgu studiju programmu, īpaši, doktora, veidošanā un īstenošanā.

Programma ir apspriesta partneraugstskolu studiju virzienu padomēs, kurās piedalās gan augstskolas personāls, gan studējošie un darba devēji. Katrā no partneraugstskolām tika izveidota darba grupa Programmas izstrādei un īstenošanai (ViA 15.05.2019. rīkojums nr.61-p., VeA 27.05.2019. rīkojums Nr. 21/M un 12.09.2019. rīkojums Nr. 33/M, RTA 05.04.2019. rīkojums nr. 7./194). Īpaši aktīvi strādāja starpaugstskolu ekspertu grupa, kura regulāri gada garumā 1-2 reizes mēnesī gan klātienē, gan vebināros pārrunāja Programmas attīstību.

Kopīgās studiju programmas īstenošanas galvenie jautājumi ir atrunāti noslēgtajā konsorcijs līgumā.

[1] Ekspertu vērtējums pa studiju virzieniem Latvijā, Augstākā izglītības padome, Rīgā, 2012, http://www.aip.lv/ESF_projekts_publ_32_1.htm

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

2012.gadā Biznesa vadības virziena bakalaura studiju programma piedalījās starptautiskajā izvērtēšanā un, pamatojoties uz ekspertu doto novērtējumu, ar IZM studiju akreditācijas komisijas 22.05.2013. lēmumu Nr.19 saņēma akreditāciju (akred.lapas Nr.19) uz maksimālo periodu - 6 gadiem(līdz 21.05.2019,ar MK noteikumiem termiņš pagarināts līdz 2020.gadam) Eksperta ziņojuma datums-31.03.2012.

Pēcakreditācijas periodā vislielākā vērtība tika pievērsta akadēmiskā personāla zinātniskās kvalifikācijas paaugstināšanai un publikāciju skaita palielināšanai, studiju satura pilnveidei un programmas nišas meklēšanai augstākās izglītības telpā, absolventu kustības aktivizēšanai un

internacionalizācijas aspektu ieviešanai studiju procesā un pētniecībā. Kopumā rekomendāciju ieviešanas process ir sekmējis virziena programmu satura uzlabošanu, aktivizējis pētniecību un studējošo iesaisti, sekmējis starptautisko sadarbību un tīklošanu, nodrošinot kvalitatīvāku studiju nodrošināšanu un speciālistu sagatavošanu.

Sekojošajās ekspertu rekomendācijās par izvairīšanos no satura pārklāšanās maģistra un bakalaura studiju programmās, saturs tika precizēts un pārskatīts abu līmeņu programmās, izstrādāti jauni kursi, daļai kursu koriģēts saturs un precizēti nosaukumi. 2018. gadā tika pārstrādāti visi kursu apraksti, tā cenšoties izvairīties no satura pārklāšanās.

Studiju kvalitātes paaugstināšanas nolūkos, bakalaura programmas reflektantiem ir radīta iespēja sagatavoties gan centralizētajiem eksāmeniem, gan studijām augstskolas organizētajos sagatavošanasursos, visu programmu studējošie papildus var uzlabot angļu valodas zināšanas. Uzņēmējdarbības ievadkursos tiek nodrošinātas nodarbības, kur ir iestrādāts zināšanu līmeni izlīdzinošais mehānisms. BVV maģistra programmā reflektantiem, kas nav ieguvuši bakalaura grādu ekonomikā vai vadībzinātnē, ir izstrādāts iestājtests, kas pārbauda angļu valodas prasmes un pamatzināšanas nozarē, tā sagatavojot studijām.

Pārskata periodā īpaša vērība tika pievērsta studiju virziena pētniecības darbam, kas iezīmējās ar iesaisti daudzos starptautiskos projektos un rezultējās publikāciju skaita pieaugumā un studentu iesaiste pētījumos. Tas tika realizēts zinātniskā institūta HESPI pētījumu un zinātņu un tehnoloģiju centra projektos - katrā projektā tiek iesaistīts vismaz viens students. Ieguvēji pamatā ir maģistra līmeņa studenti.

Studentu iesaiste pētījumos palīdzēja arī ieviest rekomendāciju par zinātnisko pētījumu sasaisti ar reģiona aktualitātēm, jo, līdztekus starptautiskiem pētījumiem, HESPI tiek realizēti Valmieras granta pētījumi un pārskata periodā apjomīgi Valsts pētījumu programmas projekti, kuros notika reģiona ekonomikas izpēte. Šobrīd gada projekti, bakalaura, maģistara darbi pamatā pēta reģiona uzņēmējdarbības problēmas. 2018. gadā tika izveidots jauns studiju kurss bakalaura studentiem "Reģionālā ekonomika", kurā ietverta Vidzemes reģiona ekonomikas procesu analīze.

Rekomendācija sadarbībai ar citām Latvijas augstskolām studiju programmu ieviešanu pilnībā izpildīta, jo ir izveidota triju Latvijas augstskolu (ViA, VeA, RTA) kopīgā doktora studiju programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība".

Liels darbs tik ieguldīts un arī turpinās, lai veidotu kopīgu programmu ar ārvalstu augstskolām, taču tas nav izdevies, jo traucē atšķirīgā normatīvā bāze un juridiska rakstura šķēršļi. 2020. gadā plānota sarunu turpināšana un saskaņošanas process Ukrainas, Kazahstānas, Albānijas partneriem.

Gan bakalaura, gan maģistra programmas ir veidotas pēc pasaulē atzītā biznesa vadības standarta (Business Administration), un lai atbilstu profesijas standartam *Uzņēmuma vadītājs* un *Organizācijas vadītājs*, tāpēc programmām nav specializācijas, bet izveidoti profesionālo kursu izvēles moduļi. Akcentētās atšķirības: starpdisciplināra pieeja, programmās plaši integrētas informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un digitālie rīki, biznesa procesu modelēšana un inovāciju ģenerēšana. Uzsākts darbs pie virziena pozicionēšanas bioekonomikas un ekouzņēmējdarbības nišā, turpinot sadarbību ar Somijas un Zviedrijas partneriem jaunu studiju kursu un uzņēmēju apmācību metodikas izstrādē, iesaistoties Latvijas pārtikas bioekonomikas klāstera darbā.

Studentiem ir tiesības gan Latvijas, gan ārvalstu augstskolās ir iespēja apgūt jebkuru izvēlēto kursu, un kursu pārnese ir atrunāta un tiek akceptēta.

Kursu audita rezultātā visos ekonomikas un uzņēmējdarbībasursos ir rakstveida eksāmens, kas nodrošina objektivitāti kursu vērtējumā.

Absolventi arvien vairāk iesaistās studiju programmās aktivitātēs, piedāvājot darba vietas, prakses vietas, iesaistoties virziena konsultatīvo padomju un ViA Padomnieku konventa darbā, lekcijas, mācību ekskursijas u.c. Absolventu īpatsvars reģiona darba tirgū ir ievērojami pieaudzis, tā sekmējot kopējo reģiona attīstību.

[Informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanu apskatāma ziņojuma pielikumā \(skat.22. pielikumu\).](#)

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

Pārskata perioda beigās tika licencētā kopīgā doktora programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība" (licence no 05.02.2020., īsteno RTA, VeA, ViA), programmā uzņemšana uzsākta 2020./2021.akad.gadā.

[Informācija par pārskata periodā licencētās studiju programmas izteikto ieteikumu ieviešanu apskatāms ziņojuma pielikumā \(skat.23. pielikumu\).](#)

II - Studiju virziena raksturojums (7.Analīze par pašnovērtējuma ziņojuma periodā studiju virziena aktualitātēm)

Galvenā aktivitāte pārskata periodā bija BV bakalaura un BVV maģistra programmu satura pilnveide un studiju plāna izmaiņas, ko noteica Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūrā iekļauto profesiju karte un 2019.gada nogalē pieņemtie jaunie Uzņēmuma vadītāja un Organizācijas vadītāja profesijas standarti.

Studiju virziena direktore piedalījās jaunā Uzņēmuma vadītāja standarta izstrādē, iekļaujoties mārketinga vadītāja speciālizācijas standarta darba grupas darbā.

BV programmas studiju saturs tika pakārtots Uzņēmuma vadītāja profesijas standarta prasībām, akcentējot funkcionālajam vadītājam nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi. BV absolventiem tika mainīta piešķiramā profesionālā kvalifikācija- no 2020. gada tiek piešķirta uzņēmuma vadītāja kvalifikācija. Programmas saturs izmaiņas vērstas uz obligāto kursu īpatsvara samazinājumu, lielāku kredītpunktu skaitu paredzot profesionālās specializācijas kursiem. Tā nodrošināšanai BV studiju programma tika papildināta ar jauniem studiju kursiem, kā arī tika izveidoti 4 profesionālās specializācijas kursu moduļi (skatīt pie BV programmas III.nodaļas 1.p.)

BVV maģistriem no 2020.gada tiek piešķirta organizācijas vadītāja kvalifikācija, izmaiņas nosaka Organizācijas vadītāja profesijas standarts. Programmā iekļauti jauni studiju kursi un pilnveidots esošo saturs, saglabājot profesionālās speciālizācijas izvēles moduļus (skatīt pie BVV programmas III.nodaļas 1.p.)

BV un BVV studiju programmu saturā akcentēta starpdisciplināra pieeja, programmās plaši integrētas jaunākās vadības teorijas, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un digitālie rīki, biznesa

procesu modelēšana un inovāciju ģenerēšana.

Atbilstoši Latvijas zinātņu nozaru klasifikācijai BV studiju programmā tika precizēts iegūstamā grāda nosaukums, no 2020.gada piešķiramais grāds- profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā.

Pārskata periodā liels darbs ir ieguldīts Vidzemes Augstskolas, Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas un Ventspils Augstskolas konsorcijs izveidē un kopīgas doktora programmas Ekonomika un uzņēmējdarbība izstrādē. Programma prof.A.Līviņas vadībā tika sagatavota licencēšanai, kas sekmīgi noslēdzas ar licences iegūšanu 2020.gada februārī. Doktora programmas izveide piedāvā pilna cikla augstākās izglītības ieguves iespējas Ekonomikā un uzņēmējdarbības nozarē, kā arī nodrošina akadēmisko zināšanu, pētniecības sasniegumu un biznesa sinerģiju reģionā.

Pārskata periodā BV virziena aktivitātes bija pakārtotas kārtējai akreditācijai, visa gada garumā notika programmu satura audits un pilnveidošana, studiju procesa analīze, kas rezultējās akreditācijas dokumentu sagatavošanā.

Visi vēlētie BV studiju virziena docētāji iesaistījās 2019.gadā Eiropas Sociālā fonda projektā "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), apgūstot angļu valodu, līderības prasmes un digitālās kompetences. Projekta ietvaros virzienā ietvaros kursu "Inovāciju vadība" docēja prof.G.Cardia no Maltas, kā arī docēšanā iesaistījās doktorante M.Prata(Pratt), kas pārskata perioda beigās tika ievēlēta par lektori.

2019./20.ak.gadā Vidzemes Augstskolas iestāšanās Latvijas pārtikas bioekonomikas klāsterī(pārstāvis V.Melbārde) paver BV virzienam sadarbības iespējas ar nozari, bet nākotnē- attīstīt bioekonomikas specializāciju.

Pandēmijas apstākļos 2020.gadā BV virziena docētāji iesaistījās Valsts pētījumu programmas „Covid -19 seku mazināšanai” projektā” dzīve ar Covid-19:Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē(COVIDdzīve), kurā piedalās prof.S.Rozentāle, as.prof.V.Silkāne.

Covid -19 pandēmijas izplatība un darbs ārkārtas situācijā pavasara semestrī bija profesionāls izaicinājums visiem docētājiem. BV virzienā akcentēti tika divi darbības virzieni- docētāju digitālo prasmju un attālinātās docēšanas metodikas apguve, kā arī komunikācija un psiholoģiskā atbalsta sniegšana studentiem. Visi docētāji īsā laikā apguva Webex platformu un sekmīgi docēja attālināti, par ko liecina augstais studentu novērtējums aptaujās.komunikācijā ar studentiem nozīmīga bija saziņa ar kursa vecākajiem, studenti tika atbalstīti, docētājiem individuāli konsultējot gan akadēmiskajos, gan sadzīves jautājumos.

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	4P-ViA-normativie-ieksejie-akti.docx	4P-ViA-normativie-ieksejie-akti.docx
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)		
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	3P-ViA_struktura_paplasinata_pec_18032020.pdf	3P-ViA_struktura_paplasinata_pec_18032020.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)		
Studiju virziena pārvaldības struktūra	6P-BV-studiju virziena parvaldibas shema.docx	6P-BV-studiju virziena parvaldibas shema.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.xlsx	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	16P-CV2019.7z	16P-CV2019.7z
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	17P-BV_pasnov-zin-starptautiska-mob-29102020.xlsx	17P-BV_pasnov-zin-starptautiska-mob-29102020.xlsx
II. Studiju virziena raksturojums - 4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	18P-BV-projekti-konferences-publicijas.zip	18P-BV-projekti-konferences-publicijas.zip
II. Studiju virziena raksturojums - 5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	19P-BV-virziena-sadarbibas-ligumi-saraksts.docx	19P-BV-virziena-sadarbibas-ligumi-saraksts.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	17P-BV_pasnov-zin-starptautiska-mob-29102020.xlsx	17P-BV_pasnov-zin-starptautiska-mob-29102020.xlsx
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	17P-BV_pasnov-zin-starptautiska-mob-29102020.xlsx	17P-BV_pasnov-zin-starptautiska-mob-29102020.xlsx
Studējošo prakses organizācijas apraksts	20P-BV-virziena-Praksu_nolikumi.zip	20P-BV-virziena-Praksu_nolikumi.zip
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	21P-BV-virziena-praksu-ligumu-saraksts.zip	21P-BV-virziena-praksu-ligumu-saraksts.zip
II. Studiju virziena raksturojums - 6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	22P-Ieprieks.stud.virz.akred.izteikto_ieteikumu_ieviesana.docx	22P-Ieprieks.stud.virz.akred.izteikto_ieteikumu_ieviesana.docx
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.edoc	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.edoc
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	00-AIC-iesniegums-BV-VIRZIENS-eparaksts.edoc	00-AIC-iesniegums-BV-VIRZIENS-eparaksts.edoc

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
1P-01102019-ViA-studiju-programmas-akreditācijas-dati-redigets-2020FEB.xls	1P-01102019-ViA-studiju-programmas-akreditācijas-dati-redigets-2020FEB.xls
2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx	2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx
5P-ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020-LV.pdf	5P-ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020-LV.pdf
5P-ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020-ENG.pdf	5P-ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020-ENG.pdf
7P-Uznemsanas_noteikumi_2020-2021_APST-30102019.pdf	7P-Uznemsanas_noteikumi_2020-2021_APST-30102019.pdf
7P-Uznemsanas_noteikumi_2020-2021_APST-30102019-ENG.docx	7P-Uznemsanas_noteikumi_2020-2021_APST-30102019-ENG.docx
7P-DREU_ViA_VeA_RTA_Uznemsanas_noteikumi_2020-2021_APST_28022020.docx	7P-DREU_ViA_VeA_RTA_Uznemsanas_noteikumi_2020-2021_APST_28022020.docx
8P-Studiju-rezultatu-atzisanas-nolikums-APST-28082019.pdf	8P-Studiju-rezultatu-atzisanas-nolikums-APST-28082019.pdf
9P-ViA_Studiju_nolikums_APST-ar-ped- groz-31012020-LV.doc	9P-ViA_Studiju_nolikums_APST-ar-ped- groz-31012020-LV.doc
9P-ViA_Studiju_nolikums_APST-ar-ped- groz-31012020-ENG.doc	9P-ViA_Studiju_nolikums_APST-ar-ped- groz-31012020-ENG.doc
10P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf	10P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf
10P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf	10P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf
10P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf	10P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf
10P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf	10P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf
11P-BV-akreditacija-finanses-28022020.docx	11P-BV-akreditacija-finanses-28022020.docx
12P-Nolikums-par-velesanam-akademiskie_amati_20070627.doc	12P-Nolikums-par-velesanam-akademiskie_amati_20070627.doc
13P-Darba_samaksas_nolikums_20200930.zip	13P-Darba_samaksas_nolikums_20200930.zip
14P-ViA Docetaju darba saturs un pienākumi 28.05.2014.doc	14P-ViA Docetaju darba saturs un pienākumi 28.05.2014.doc
13P-Darba_samaksas_nolikums_20200930.zip	13P-Darba_samaksas_nolikums_20200930.zip
18P-BV-projekti-konferences-publicijas.zip	18P-BV-projekti-konferences-publicijas.zip
22P-Ieprieks.stud.virz.akred.izteikto ieteikumu ieviesana.docx	22P-Ieprieks.stud.virz.akred.izteikto ieteikumu ieviesana.docx
23P-AIC_skaidrojumi_par rekomendacijam_31012020-EUd.docx	23P-AIC_skaidrojumi_par rekomendacijam_31012020-EUd.docx

Biznesa vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Biznesa vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42345
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Vija</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Melbārde</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>vija.melbarde@va.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.oec.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	29288360
Studiju programmas mērķis	<i>Vidzemes Augstskolas Biznesa vadības studiju programmas mērķis ir sniegt studējošajiem zinātnisku pamatu profesionālajai darbībai, attīstīt zinātniskās analīzes spējas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, attīstīt prasmes savu zināšanu un spēju praktiskā izmantošanā, sniegt kvalitatīvu, profesijas standartiem atbilstošu, augstāko izglītību uzņēmējdarbības vadībā un sagatavot mūsdienīgi izglītotus uzņēmumu vadītājus saskaņā ar tautsaimniecības attīstības tendencēm un mainīgo biznesa vidi.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>Programmas uzdevumi:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nodrošināt studējošajiem vispusīgas uzņēmējdarbības vadībai atbilstošas pamata un specializētas zināšanas un izpratni par tautsaimniecības procesiem un uzņēmējdarbības vidi, uzņēmumu veidošanas un plānošanas, organizācijas un vadības juridiskajiem, finanšu un psiholoģiskajiem aspektiem</i> <i>2. Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu iegūvi un pētniecības iemaņu attīstīšanu, digitālo risinājumu izmantošanu, sadarbību komandā un spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, uzsverot komunikācijas, publiskās uzstāšanās un argumentācijas prasmju pilnveidi.</i> <i>3. Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītībai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām strādāt multikulturālā vidē un veidot savu uzņēmumu.</i> <i>4. Veicināt akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, mācībspēku korpusa papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem no Latvijas un ārvalstīm; praksē ieviest ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, akcentējot studentcentrētu un komunikāciju veicinošo studiju vidi.</i> <i>5. Attīstīt sadarbību ar reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, tā sekmējot prakšu vietu nodrošinājumu un studiju kvalitātes uzlabošanu, atgriezeniskās saites nodrošināšanu starp akadēmisko vidi un nozari.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><i>Studiju programmā sniedzamie rezultāti:</i></p> <p><i>Zināšanas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. zināšanas par komercvides novērtēšanas, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas un procesu vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem aspektiem;</i> <i>2. zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem;</i> <i>3. zināšanas par informācijas tehnoloģiju lomu un pielietojumu uzņēmumu vadīšanas procesā;</i> <i>4. zina un izprot nozares saistošos normatīvos aktus un profesionālās vides standartus un darbības principus;</i> <i>5. pārzina un izprot profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību.</i> <p><i>Prasmes:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. prot praksē novērtēt pasaules ekonomikas likumsakarības un tendences, analizēt un novērtēt komercdarbības vidi, plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma finansiālās darbības un ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un tirgus situācijai;</i> <i>2. pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu, civilas un vides aizsardzības prasības un organizē uzņēmuma darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām;</i> <i>3. prot argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā;</i> <i>4. pašmotivācijas prasme pašizglītībai, profesionālajā darbībā plāno un īsteno patstāvīgo un grupu darbu, ievēro saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas;</i> <i>5. Veic patstāvīgi lieliskus pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus.</i> <p><i>Kompetences:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. spēj kritiski analizēt ekonomikas situāciju un komercdarbības vidi, spēj uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt uzņēmuma darbību un procesu, izvērtēt uzņēmuma riskus un attīstības virzienus;</i> <i>2. spēj īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē, spēj tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespēcīalistiem, veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā;</i> <i>3. spēj patstāvīgi tālāk izglītoties, radoši risināt profesionālās problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām;</i> <i>4. izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt savu atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi.</i>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<i>Bakalaura darbs</i>

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>4</i>

Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība Centralizētie eksāmeni: latviešu valoda, matemātika, svešvaloda Vidējā atzīme šādos mācību priekšmetos: svešvaloda, matemātika/algebra, ģeometrija, informātika, Latvijas un pasaules vēsture</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Uzņēmuma vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, LV-4200

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Kopš pēdējās akreditācijas studiju programmā veiktās izmaiņas pamatā nosaka noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu (MK noteikumi Nr.512, 26.08.2014), Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūrā iekļauto profesiju karte un jaunais Uzņēmuma vadītāja profesijas standarts (pieņemts 18.09.2019).

1. Piešķiramais grāds un profesionāla kvalifikācija

Piešķiramais grāds - **profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā** (līdz 2020.gadam - profesionālais bakalaura grāds biznesa vadībā);

profesionālā kvalifikācija - **uzņēmuma vadītājs** (līdz 2020.gadam – uzņēmuma un iestādes vadītājs).

Izmaiņas profesionālajā kvalifikācijā nosaka Uzņēmuma vadītāja profesijas standarts, iegūstamā grāda nosaukums precizēts atbilstoši zinātņu Latvijas zinātņu nozaru klasifikācijai.

2. Īstenošanas forma un veids

No 2020.gada studijas tiks īstenotas tikai pilna laika klātienē (4 gadi, 8 semestri), atsakoties no nepilna laika studijām, jo nav pieprasījuma pēc studijām nepilnā laikā(pārskata periodā nepilna laika studijās uzņemšana nenotika).

3. Izmaiņas studiju saturā un plānojumā

Obligātie studiju kursi (A daļa) 94 KP (iepriekš - 104 KP):

Vispārīzglītojošie kursi:

- 1) jauni studiju kursi: Biznesa komunikācija 2 KP, kā arī un Civīlā aizsardzība 1 KP, Dabas aizsardzība 1 KP
 - 2) precizēti kursu nosaukumi un mainīts kursa apjoms KP:
 - (1) angļu valoda uzņēmējdarbībā 4 KP tiek īstenota kā divi atsevišķi kursi Angļu valoda uzņēmējdarbībā I 2 KP un Angļu valoda uzņēmējdarbībā II 2 KP,
 - (2) matemātika ekonomistiem 2 KP (iepriekš - matemātika 4 KP).
-

Nozares teorētiskie pamatkursi un IT kursi:

- 3) precizēti nosaukumi:
 - (1) Statistika un statistikas datu apstrāde(iepriekš - Statistika un datorizēta informācijas apstrāde),
 - (2) Starptautiskā ekonomika un bizness (starptautiskā ekonomika)
 - 4) precizēti kursa nosaukums un mainīts kursa apjoms KP:
 - (1) Finanšu grāmatvedība 4 KP (iepriekš - Finanšu grāmatvedība un datorizētā grāmatvedība 6KP),
 - (2) Biznesa plāns 2 KP (iepriekš-4 KP),
 - (3) samazināts apjoms gada projektiem 6 KP (iepriekš -12 KP),
 - 5) samazināts prakšu apjoms un sadalījums pa gadiem-20 KP, atsakoties no prakses 1.gadā (iepriekš-26 KP).
-

Nozares profesionālās specializācijas kursi(B daļa) 40 KP (iepriekš 48 KP), no kuriem 20 KP nozares profesionālās specializācijas izvēles kursi - 20 KP:

Nozares profesionālās specializācijas obligātajosursos:

- 1) iekļauti jauni kursi; Reģionālā ekonomika 2 KP un Otrā svešvaloda 4 KP,
- 2) precizēti kursa nosaukums un mainīts kursa apjoms KP:
 - (1) Nodokļi 4 KP (iepriekš - Nodokļu sistēma un likumdošana Latvijā 2 KP),
 - (2) Audits 4KP (iepriekš - Audits 2 KP un Gada pārskata sastādīšana 2 KP).
- 3) izveidoti četri jauni nozares profesionālās specializācijas izvēles kursu moduļi (katrs 10 KP): Mārketinga vadība, Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, Finanšu vadība, Inovācijas laboratorija.
- 4) Izvēlēs moduļiem izstrādāti jauni kursi 24 KP apjomā:
 - (1) Zīmolu izstrāde un vadība starptautiskajā tirgū 4 KP,
 - (2) Digitālais mārketings 2 KP,
 - (3) Eksporta mārketinga principi un rīki 2 KP,
 - (4) Pārdošana un klientu apkalpošana 2 KP,
 - (5) Veikalvedība 4 KP,
 - (6) Produktivitāte un radošums 2 KP,
 - (7) Starpkultūru komunikācija 2 KP,
 - (8) Inovācijas vadība 4 KP,
 - (9) Finanšu instrumenti 2 KP.

Studiju programmas satura un plānojuma izmaiņas veiktas ar mērķi, integrēt studijās nozares jaunākās teorētiskās atziņas, informācijas tehnoloģiju rīkus, praktiskās apmācības radošuma un inovācijas spējas attīstīšanai, kas vispusīgāk sagatavotu uzņēmējdarbības uzsākšanai un vadīšanai. Kursos tiek akcentēti reģionālās ekonomikas aspekti, saturā un plānojumā ņemti vērā uzņēmēju ieteikumi.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Statistikas dati par studējošajiem (*skat.2.pielikumu*) liecina, ka pēdējos trijos gados gan uzņemto, gan kopējais studentu skaits ir nemainīgs, bet 2019.un 2020.gadā vērojams uzņemto studentu skaita pieaugums.Vēsturiski ViA BV programmā bija vislielākais studentu skaits, tāpēc ekonomisko un demogrāfisko procesu ietekmē kritums ir jūtamāks. Absolventu skaits līdz 2017.gadam bija lielāks kā uzņemto studentu skaits, pēdējos gados tas svārstās 80% robežās. Atbirums BV tradicionāli ir neliels, tas svārstās 1% -3% robežās no kopējā ViA studentu skaita. Tas ir skaidrojams ar BV programmā studējošo mērķtiecīgo studiju izvēli, programmas prestižu reģionā, kas absolventiem nodrošina labas darba iespējas, tādejādi motivējot studijām. Pirms studiju pārtraukšanas vai atskaitīšanas ar katru studējošo tiek veiktas pārrunas, mēģinot noskaidrot galvenos iemeslus aiziešanai no augstskolas vai nespējai izpildīt studiju plānu. Galveni iemesli pamatā ir finansiāla rakstura-studentu ģimeņu finansiālais nodrošinājums un atbalsts ir nepietiekams, tāpēc studenti uzsāk darba gaitas, taču apvienot darbu ar studijām nav vienkārši, un studenta izvēle ir par labu darba vietai. Jāuzsver, ka arī darba dēvēji bieži nav pretimnākoši un neatbalsta studijas. Prakšu laikā uzņēmumi bieži piedāvā turpināt sadarbību, oficiāli uzsākot strādāt uzņēmumā, kas arī ir liels vilinājums studentiem. Vidzemes reģions ir ekonomiski aktīvs, arvien vairāk izpaužas darbaspēka trūkums, tāpēc studentiem ir viegli atrast darbavietu. Paradoksāli, ka uzņēmēji vēlas kvalificētus speciālistus, bet tajā pašā laikā, lai saglabātu darbiniekus, atbalsta studiju pārtraukšanu.Atbirums parādās studiju pirmajos semestros, kas saistās ar nespēju apgūt studiju programmu pietiekamā līmenī (studiju programmā ir augsta iekšējā konkurence), kam par iemeslu ir nepietiekamais vidējais

izglītības posmā iegūto zināšanu un mācīšanās prasmju līmenis.

Aizvien biežāk studējošie vēlas pārtraukt studijas veselības problēmu dēļ. Šādās situācijās vienmēr tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Studijas pēc individuāla plāna veic arī tie, kas atsāk studijas pēc akadēmiskā pārtraukuma. Akadēmiskais pārtraukums pārsvarā tiek izmantots veselības problēmu novēršanai un bērna kopšanai.

Studiju programmā individuāli tiek strādāts ar katru studējošo, kas tiek eksmatrikulēts akadēmisko parādu dēļ vai atskaitīts kā teorētisko programmu apguvis, neaizstāvot bakalaura darbu. Ar šiem studējošajiem notiek saziņa par atjaunošanās iespējām studiju pabeigšanai, ko daudzi izmanto vairākus gadus pēc studiju teorētiskā kursa apguves, sekmīgi nokārtojot valsts pārbaudījumu un iegūstot bakalaura grādu.

Studiju programmas studējošo skaita pārskats apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat. 2.pielikumu*).

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Vidzemes Augstskolas Biznesa vadības studiju programmas mērķis ir nodrošināt augsti kvalificētu uzņēmējdarbības vadības speciālistu- uzņēmuma vadītāju -sagatavošanu, kas spēj strādāt saskaņā ar ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstības tendencēm un mainīgo globālo biznesa vidi.

Programmas uzdevumi

1. Nodrošināt studējošajiem vispusīgas uzņēmējdarbības vadībai atbilstošas pamata un specializētas zināšanas un izpratni par tautsaimniecības procesiem un uzņēmējdarbības vidi, uzņēmumu veidošanas un plānošanas, organizācijas un vadības juridiskajiem, finanšu un psiholoģiskajiem aspektiem
2. Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu ieguvu un pētniecības iemaņu attīstīšanu, digitālo risinājumu izmantošanu, sadarbību komandā un spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, uzsverot komunikācijas, publiskās uzstāšanās un argumentācijas prasmju pilnveidi.
3. Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītbai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām strādāt mulikulturālā vidē un veidot savu uzņēmumu.
4. Veicināt akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, mācībspēku korpusa papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem no Latvijas un ārvalstīm; praksē ieviest ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, akcentējot studentcentrētu un komunikāciju veicinošo studiju vidi.
5. Attīstīt sadarbību ar reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, tā sekmējot prakšu vietu nodrošinājumu un studiju kvalitātes uzlabošanu, atgriezeniskās saites nodrošināšanu starp akadēmisko vidi un nozari.

Studiju programmā sasniedzamie rezultāti:

Zināšanas:

1. zināšanas par komercvides novērtēšanas, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas un procesu vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem

aspektiem;

2. zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem;
3. zināšanas par informācijas tehnoloģiju lomu un pielietojumu uzņēmumu vadīšanas procesā;
4. zina un izprot nozares saistošos normatīvos aktus un profesionālās vides standartus un darbības principus;
5. pārzina un izprot profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Prasmes:

1. prot praksē novērtēt pasaules ekonomikas likumsakarības un tendences, analizēt un novērtēt komercdarbības vidi, plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma finansiālās darbības un ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un tirgus situācijai;
2. pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu, civiltas un vides aizsardzības prasības un organizē uzņēmuma darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām;
3. prot argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā;
4. pašmotivācijas prasme pašizglītbai, profesionālajā darbībā plāno un īsteno patstāvīgo un grupu darbu, ievēro saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas;
5. veic patstāvīgi lieliskus pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus.

Kompetences:

1. spēj kritiski analizēt ekonomikas situāciju un komercdarbības vidi, spēj uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt uzņēmuma darbību un procesus, izvērtēt uzņēmuma riskus un attīstības virzienus;
2. spēj īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē, spēj tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespēcīalistiem, veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā;
3. spēj patstāvīgi tālāk izglītoties, radoši risināt profesionālās problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām;
4. izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt savu atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Gan studiju programmas sagatavošanas procesā, gan arī vēlāk turpmākajos gados nemitīgi strādāts pie studiju programmas raksturojuma caurlūkošanas, lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta atbilstība starp programmas nosaukumu, iegūstamo grādu un profesionālo kvalifikāciju.

Programmas nosaukums "Biznesa vadība" (Business Administration) ir programmas nosaukums kopš ViA dibināšanas un studiju programmas uzsākšanas, norādot uz programmas saturu un padarot atpazīstamu starptautiski. Programmas nosaukums jau ir zīmols reģiona uzņēmējdarbība vidē. Piešķiramā grāda nosaukums - *profesionālais bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā* - tika precizēts atbilstoši Latvijas zinātņu nozaru klasifikācijai Profesionālā kvalifikācija - *uzņēmuma vadītājs* atbilst Uzņēmuma profesijas standartam.

Katrā akreditācijas periodā padziļināti veikta programmas uzdevumu un plānoto rezultātu sasaistes analīze, lai nodrošinātu uzdevumu un rezultātu savstarpējo saskaņu, studiju programmas satura pilnveidi atbilstoši nozares attīstības tendencēm. Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumu.

Atbilstība starp programmas mērķiem un sasniegtajiem rezultātiem tiek apspriesta katra studiju gada noslēgumā BV studiju virziena padomē, individuāli pārrunājot ar studiju virziena docētājiem. Nozīmīga atgriezeniskā saite ir studentu prakšu vietu vadītāja atsauksme, ieteikumi un kritika, kas liek pilnveidot studiju kursu saturu plānoto rezultātu sekmīgākai sasniegšanai. Studiju programmas uzņemšanas noteikumi veidoti, lai piesaistītu studējošos, kuriem ir vēlme un interese kļūt par uzņēmēju vai uzņēmējdarbības vadītāju, un informētu par nepieciešamajām pamatzināšanām un prasmēm (tiek ņemti vērā centralizēto eksāmenu vērtējumi latviešu valodā, matemātikā un svešvalodā - angļu val., franču val., krievu val., vācu val.), kas spējīgi orientēties Latvijas un pasaules notikumos, strādāt ar informācijas un komunikācijas tehnoloģijām, plānot un vadīt savu darbu. Ņemot vērā, ka studiju programmā nozīmīga komponente ir arī studējošo pētnieciskais darbs, priekšrocības uzņemšanas gaitā ir tiem, kas parādījuši labus rezultātus skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursos. Ārpus konkursa tiek uzņemti Latvijas Republikas un starptautisko olimpiāžu uzvarētāji, kā arī *Junior Achievement Latvia* skolēnu konkursa "Labākais ekonomikā" Vidzemes Augstskolas laureātu, kas parādījuši noturīgu interesi un ieguvuši pieredzi uzņēmējdarbībā mācību firmās.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Ik gadu notiek studiju programmas pilnveidošana, balstoties uz studējošo, absolventu un darba devēju ieteikumiem. Studentu kritika un ieteikumi ir redzami aptaujās katra studiju kursa noslēgumā, būtiski uzlabojumiem programmā palīdz absolventu aptaujās sniegta informācija, jo profesionālajā darbībā var objektīvi novērtēt programmas sniegumu un rezultātus. 2016.gadā notika darba devēju, uzņēmēju profesionālo apvienību, reģiona pašvaldību pārstāvju aptauja un ideju vētra par programmas pilnveides aspektiem. Foruma ieteikumi tika ņemti par pamatu programmas pārstrukturēšanai un jaunu kursu izstrādei. Programmas kursu pilnveidē BV virziens ir respektējais Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, Latvijas pārtikas bioekonomikas klāsteris, Vidzemes plānošanas reģiona pārstāvju ieteikumus, kā arī valsts pārbaudījumu komisijas viedokļus par darba tirgus vajadzībām. Uzņēmēju skatījumā nepieciešami vispusīgi sagatavoti absolventi, kuri varētu elastīgi adaptēties uzņēmumos un pielāgotos darba tirgus vajadzībām. Uzņēmēji akcentēja digitālo prasmju, svešvalodu, zināšanu nepieciešamību, uzsvēra mārketinga speciālistu pieprasījumu, kā priekšrocību darba tirgū uzsvēra finanšu vadības prasmes. Ieteikumu kontekstā tika izveidoti četri jauni nozares profesionālās specializācijas (B daļas) izvēles kursu moduļi (katrs 10 KP): Mārketinga vadība, Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, Finanšu vadība, Inovācijas laboratorija. Moduļu izstrāde nodrošināja jaunāko ekonomikas un vadības zinātnes sasniegumu un tendenču iekļaušanu kursa saturā. Izvēlēs moduļiem izstrādāti jauni kursi 24 KP apjomā (*detalizētāk skat. 1.1.p.*). Svešvalodu prasmju pilnveidei no 2018. gada studentiem jāapgūst otra svešvaloda(4 KP), izvēloties ķīniešu, franču, vācu vai krievu valodu. Angļu valodas zināšanas

tiek pilnveidotas izvēles moduļu kursu ietvaros, kur tiek piedāvāti kursi angļu valodā (14 KP apjomā). Darba devēji uzskatīja par lietderīgu obligātajā daļā (A daļa) attiekties no kursa levads filozofijā, iekļaujot Biznesa komunikācijas kursu (2 KP). Sadarbībā ar uzņēmumu SIA "Tilde" tika pilnveidots Finanšu grāmatvedības studiju kurss, iekļaujot datorizēto grāmatvedības sistēmu *Tildes Jumis*, un pēc kursa apguves studenti iegūs ar uzņēmumu saskaņotu Sertifikātu. 2019.gadā Biznesa vadības virziena direktore sadarbojās ar nozares ekspertu padomi "Uzņēmējdarbība, finanses, grāmatvedība, administrēšana (vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un komerczinības" jaunā profesijas standarta "Uzņēmuma vadītājs" izstrādē (specializācija Mārketinga vadītājs), kas deva jaunas idejas programmas pilnveidei.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju kursos iekļauta informācija un sasniedzamie rezultāti tiek pārlūkoti katru gadu, docētāji ņem vērā gan nozares tendences, gan studējošo sniegto atgriezenisko saiti par studiju kursiem, ik gadu tiek papildināts literatūras krājums, kas tiek izmantots studijās. Ik gadu, gatavojot pašnovērtējuma ziņojumu, arī tiek caurskatīti un pēc nepieciešamības precizēti studiju programmas mērķu formulējumi attiecībā uz studiju saturu, kā arī metodēm, kas tiek izmantotas studiju procesā, pēc vajadzības iekļaujot informāciju saskaņā ar nozares attīstības tendencēm (piemēram, par digitālo marketingu, e–komercijas rīkiem un jaunākajām platformām, zīmolvedību globālajos tirgos, aprites ekonomikas principiem, ilgtspējas problemātiku, un tml.). Profesionālās izvēles kursu moduļi Marketinga vadība, Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības vadība, Finanšu vadība, Inovācijas laboratorija ļauj studentiem padziļināti apgūt interesējošo uzņēmējdarbības aspektus, nodrošinot pilnvērtīgāku profesijas standartu un programmas rezultātu sasniegšanu. Balstoties uz šo analīzi, tiek veikta studiju kursu rezultātu kartēšana, tā veidā pārbaudot katra individuālā kursa atbilstību studiju programmā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem. Pielikumā pievienots BV studiju programmas kursu kartējums, kas atspoguļo to, kā individuāli studiju kursi sekmē studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju kursu kartējums BV studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai skatāms pielikumā (skat.24. pielikumu)

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programmas realizācija notiek ar dažādu studiju formu palīdzību, kas ietver lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, on-line resursu izmantošanu, sociālās simulācijas, lomu spēles, literatūras studijas, lietišķās spēles, individuālās un grupu konsultācijas, studiju vizītes,

gadījumu analīzi, studentu patstāvīgo praktisko darbu (individuāli un grupās), prezentācijas, *Skype* vai *Webex* konferences. Studiju procesā plaši tiek izmantotas mūsdienu informācijas tehnoloģijas. Nodarbību laikā docētājiem un studentiem ir iespēja izmantot datorklases, multimediju laboratoriju. Studiju procesā aktīvi tiek izmantotas iekštīkla sniegtās iespējas: moodle.va.lv – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek komunikācija ar studentiem, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus; ViA dokumentu elektroniskā krātuve; iekštīkla ziņojumu krātuve; e-pasts, sociālie mediji. Studenti, kas studē vai iziet praksi ārvalstīs, gada projektus un prakses var aizstāvēt attālināti *Skype* konferencēs (ar 2020.gadu uzsākta pāreja uz *Webex* platformu).

Viena kredītpunkta ietvaros studentam jāapgūst vidēji 100 lappušu zinātniska teksta. Katra studiju kursa ietvaros jāizstrādā ne mazāk kā divi patstāvīgie darbi, kā arī jākārtos pārbaudes darbi. Kursa noslēgumā katram studentam ir jākārtos rakstisks vai mutisks eksāmens vai ieskaite, kuras vērtēšanas kritēriji atrunāti kursa aprakstā. Šāds daudzveidīgs studiju metožu un tehnoloģisko rīku klāsts nodrošina augstu studiju kvalitāti – studējošie apgūst un nostiprina gan akadēmiskas zināšanas, gan arī iegūst prasmes to praktiskam pielietojumam jau studiju gaitā. Tādā veidā tiek nodrošinātas daudzveidīgs, atraktīvs un saistošs studiju process, kas sniedz arī autentisku pieredzi (simulāciju spēles, lomu spēles, modelēšana), iespējas veidot tālākai karjerai noderīgu portfolio (rakstītās, vizuālās komunikācijas projekti), kā rezultātā studējošie tek pilnvērtīgāk sagatavoti profesionālai uzņēmējdarbībai.

Dialoga ar studentiem veicināšanai tiek izmantotas šādas darba formas: studijas mazās grupās, kas veicina studentu iesaisti studiju procesā; interaktīvu studiju metožu pielietošana; patstāvīgo un pētniecisko darbu izvērtēšana un apspriešana ar autoriem; gada projekti, to recenzēšana un publiska aizstāvēšana; konsultācijas; kumulatīvā novērtējuma sistēma; studentu aptaujas par studiju kursu. Darbs ar studentiem balstās uz studentcentrētu pieeju gan studiju procesā, gan ikdienas saskarsmē. Individuālā saziņa starp docētāju un studentu (ārpus lekcijām, semināriem un nodarbībām) iespējama, tiekoties individuālās konsultācijās ar docētāju, ar elektroniskās saziņas (e-pasts), *Skype* un *Webex* starpniecību.

Plašāk par vērtēšanas metodēm un studentcentrētas izglītības principu ievērošanu skat. II daļas 1.6.punktu.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Būtiska studiju sastāvdaļa ir integrētās prakses uzņēmumos Latvijā vai ārvalstīs. Pārskata periodā prakses apjoms bija 26 KP, ar 2020.gadu -20 KP(nosaka MK noteikumi Nr.512.) pārskata periodā tika īstenotas četras prakses 1., 2., 3. kursā un pirmsdiploma praksi 4.kursā, no 2020.gada tiks īstenotas trīs prakses - 2., 3. un 4.kursā. Attiekšanos no prakses pirmajā studiju gadā ir uzņēmēju ieteikums, kuri uzskata, ka studentiem studiju sākumposmā nav pietiekamas profesionālās zināšanas, lai pilnvērtīgi iekļautos uzņēmuma darbā. Prakses apjoma samazinājums tiek kompensēts ar lielāku praktisko nodarbību, mācību ekskursiju uzņēmumos īpatsvara palielinājumu studiju kursu ietvaros.

Studiju prakses ir pakārtotas un saskaņotas ar studentu apgūstamajiem studiju kursiem attiecīgajā laikā periodā. Prakse notiek uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs un uzņēmumos

pieredzējušu speciālistu vadībā. Prakses mērķis ir studiju procesa ietvaros radīt iespēju studentam praktizēties uzņēmumu un iestāžu vadītāja profesijai nepieciešamo prasmju un iemaņu apguvē reālā biznesa vidē, vienlaikus apgūstot arī jaunas profesionālajā darbībā nepieciešamās teorētiskās zināšanas saistībā ar konkrēto darba vidi. Prakses nodrošina, ka tiek sasniegti studiju programmā paredzētie rezultāti, kas saistīti ar praktisku iemaņu iegūšanu un teorētisko zināšanu aprobēšanu praktiskā darbībā. Ar prakšu palīdzību tiek sekmēta arī studējošo saikne ar darba tirgu jau studiju gaitā, un bieži studējošie jau studiju laikā sāk strādāt prakses vietā. Studiju prakses ir nozīmīga studiju programmas sastāvdaļa, tāpēc studentiem tiek nodrošināti dažādi atbalsta veidi, lai prakses pieredze veidotos produktīva un pozitīva. Katrai praksei ir prakses vadītājs no BV studiju virziena docētāju vidus, un, lai produktīvāka būtu sadarbība un atbalsts studentam, tad, katram kursam ir divi prakses vadītāji. Tas nodrošina labāku komunikāciju studentiem un prakses vietu, prakses vadītāji arī veido komisiju, kas aizstāvēšanā novērtē praksi. Studiju programmas direktore un docētāji aktīvi komunicē ar nozares pārstāvjiem, aicinot piedāvāt prakses vietas. Biznesa vadības programmai ir laba reputācija nozares profesionāļu vidū, tāpēc nodrošināt studentiem prakses vietas nerada problēmas, bieži uzņēmumi paši piedāvā prakses vietas. Prakses vietu piedāvājumu studējošajiem tiek izsūtīta e-pastā. Studējošajiem ir iespējas iegūt stipendijas un iziet praksi ārvalstu uzņēmumos Erasmus+ programmas ietvaros. Studējošie ik gadu piesaka prakses vietas, aizpildot pieteikuma formu. Programmas direktors dod savu akceptu vai arī noraida izvēli, ja uzņēmumā nebūs iespējams izpildīt prakses programmu. Pirms prakses uzsākšanas programmas direktors sadarbībā ar prakses vadītājiem pārrunā prakses laikā veicamos uzdevumus, līguma slēgšanas procedūru, atskaites dokumentu sagatavošanas un aizstāvēšanas kārtību. Pirms prakses uzsākšanas tiek slēgts divpusējais (starp ViA un uzņēmumu) vai trīspusējais (starp ViA, uzņēmumu un studentu) prakses līgums, kas ir pamats norīkošanai praksē. Prakses laikā studenti gatavo prakses atskaiti, kuras ietvaros arī veic padziļinātu uzņēmuma darbības jomas izpēti, tā pilnveidojot gan profesionālās, gan pētniecības prasmes un kompetences. Bieži prakses laikā veiktā izpēte kļūst par pamatu gada projektu izstrādei. Prakses laikā BV prakses vadītājs komunicē ar studentu, risina radušās problēmas, sniedz konsultācijas prakses dokumentu sagatavošanā. Prakses noslēgumā uzņēmuma prakses vadītājs dod atsauksmi. No 2020.gada prakses vadītājs dod arī novērtējumu 10 ballu sistēmā. Prakses noslēgumā notiek prakses publiska aizstāvēšana, kad studējošie prezentē paveikto un diskutē par prakses gaitu, novērojumiem, sniedz atgriezenisko saiti par to, kā studiju laikā iegūtās zināšanas ir palīdzējušas prakses uzdevumu izpildē. Prakšu aizstāvēšanas ietvaros studentu ieteikumi tiek ņemti vērā, pilnveidojot studiju kursu saturu, kā arī uzlabojot prakšu organizāciju. Praksi vērtē BV virziena izveidota komisija, tā tiek novērtēta ar ieskaiti, bet no 2020.gada tiek vērtēta 10 ballu sistēmā pēc kumulatīvās metodes. Biznesa vadības studiju programmai ir izstrādāts Prakses nolikums, kas ietver prakses programmu, vērtēšanas kritērijus, norādes par prakses dokumentācijas sagatavošanu un noformēšanu.

[Studiju programmu prakšu nolikumi apskatāmi ziņojuma pielikumā \(skat.20.pielikumu\).](#)

[Studiju programmu prakšu nodrošināšanas līgumi apskatāmi ziņojuma pielikumā \(skat.21.pielikumu\).](#)

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmā paredzēta triju gada projektu un bakalaura darba izstrāde, kas studentiem palīdz pielietot un integrēt iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un veido prasmes un

iemaņas pētnieciskā darba veikšanai. Biznesa vadības virziena studentiem ir izstrādāti un publicēti „Metodiskie norādījumi gada projektu un Valsts pārbaudījumu darbu izstrādei” (autori prof. S.Rozentāle, lekt. V.Melbārde), kur bakalaura studentiem ir dotas norādes par gada projektu un bakalaura darba satura veidošanu, pētījumu metodēm, noformējumu, vērtēšanas kritērijiem un kārtību.

Darbi aptver plašu un daudzveidīgu uzņēmējdarbības tematisko loku. Bakalaura darbu tematika iekļaujas augstskolas pētniecības virzienā *Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība un zināšanu sabiedrība*. Līdztekus uzņēmējdarbības tematikai, studenti veic arī ekonomikas aktuālo problēmu izpēti. Studenti izvēlas pētīt konkrētus uzņēmumus, kur, sadarbībā ar uzņēmuma darbiniekiem un vadību analizē aktuālos jautājumus un meklē risinājumus. Bieži studenti turpina noslēguma darbos pētīt jau prakses laikā iepazītos uzņēmumus. Bieži tieši uzņēmēji ir ieinteresēti noteiktu jautājumu izpētē un bakalaura temata izvēlē. Tiek pētītas arī Latvijas, dažādu ekonomikas nozaru un uzņēmējdarbības jomu aktualitātes un jaunās tendencēs, daudz darbu izstrādāti par uzņēmējdarbības norisēm Vidzemes reģionā – pētīti dažādu nozares uzņēmumu saimnieciskā darbība, uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstība, uzņēmumu konkurētspēja, eksporta problēmas, investīciju piesaistes un citi aspekti. Pētāmie uzņēmumi saņem atgriezenisko saiti, jo studenti parasti tos iepazīstina ar rezultātiem.

2020.gada BV absolventu bakalaura darbu tematika:

- Personāla vadība uzņēmumā VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" globālās pandēmijas situācijā
- Degvielas uzpildes staciju attīstības iespējas Latvijā: pakalpojumu un preču sortiments
- Briežu dārza "MF Gauja" investīciju projekta novērtējums
- SIA "Artifex plus" produktu noieta veicināšana
- Kafējnīcas "Jauna saule" konkurētspējas analīze
- Attālinātā darba iespējas Valmieras reģionā
- SIA „Dizozols” finansiālās darbības analīze un debitoru parādu vadība
- Atbalsta instrumentu izvēle uzņēmējdarbības uzsākšanai Latvijā
- Darbinieku piesaiste Latvijas jaunuzņēmumos
- Klientu apmierinātības izpēte uzņēmumā SIA “DOJUS Latvija”
- Vadības kompetenču atbilstība darba tirgus prasībām Vidzemes reģionā
- Samazinātās PVN likmes piemērošana pārtikas produktiem Latvijā - problēmas un risinājumi

Noslēguma darbu (bakalaura darbu) vērtējumi redzami dinamikā no 2014. - 2020.gadam, tie ir stabili augsti, ar tendenci uzlaboties (*skat.5. tabulu*).

5. tabula. Noslēguma darbu vērtējumu pārskats 2014-2020

Gads	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vidējais vērtējums	7,4	7,3	7,3	7,3	7,6	8,2	8,3

Kopumā Vērtējumu stabilitāti un uzlabošanas nodrošina studentu atbalsta sistēma noslēguma darbu izstrādē – studējošie vadītāju 6.semestra noslēgumā izvēlas darbu tematiku, saskaņo ar zinātnisko vadītāju tematu un darba struktūru, uzsāk literatūras studijas un datu ievākšanu. 8.semestra vidū notiek noslēguma darbu priekšizstrādēšana, kad studējošie komisiju iepazīstina ar ievāktajiem datiem un pirmajiem secinājumiem, kas izriet no datu analīzes. Tādā veidā tiek nodrošināts, ka noslēguma darba izstrāde notiek savlaicīgi, un studiju virziena līmenī notiek kontrole pār darba izstrādes progresu, daudz laicīgāk tiek konstatētas iespējamās problēmas, studējošie izjūt lielāku motivāciju laicīgi un aktīvi konsultēties ar darbu vadītājiem. Liels atbalsts ir detalizēti izstrādātie un pārskata periodā pilnveidotie „Metodiskie norādījumi gada projektu un Valsts pārbaudījumu darbu izstrādei” (aktuālie labojumi veikti 2019.gadā). Atzīmju stabilitāti un vērtējuma pieaugumu daļēji nosaka lielā iekšējā konkurence par budžeta finansējuma iegūšanu.

Informatīvais pārskats par BV studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.25.pielikumu*).

Informatīvais pārskats par BV studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.26.pielikumu*).

BV studiju programmas plāns apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.27.pielikumu*).

BV studiju programmas studiju kursu apraksti apskatāmi ziņojuma pielikumā (*skat.28.pielikumu*).

BV studiju programmas studiju līguma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.29.pielikumu*).

BV studiju programmas diploma un tā pielikuma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.30.pielikumu*).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Viens no veidiem, kā tiek noskaidrots studentu viedoklis par studiju procesu, ir tiešsaistes anketēšana, kas tiek veikta pēc katra studiju kursa. Katra studiju kursa ietvaros studenti sniedz vērtējumu 5 ballu sistēmā par šādiem kritērijiem:

- kursa mērķi (definēšana un rezultātu sasniegšana),
- mācību metožu novērtējums kursa mērķu sasniegšanai(metožu atbilstība un daudzveidība; dialoga un diskusiju iespējas kursa laikā; docētāja spēja uz klausīt citu viedokli un argumentāciju),
- mācību procesa organizācija (kursa prasības, vērtēšana, studiju slodze, studiju materiālu pieejamība un izmantošana, komunikācija ar studentiem),
- docētāja darba vērtējums (iespēja saņemt docētāja atbildes uz studentu uzdotajiem jautājumiem lekcijās, semināros un konsultācijās, kā arī atgriezeniskā saikne no docētāja puses par veiktajiem darbiem; zināšanu vērtēšana atbilstoši noteiktajiem kritērijiem; pedagoģiskā meistarība),
- Studenta iesaistīšanās studiju kursā (motivēšana no docētāja puses, iesaistes un patstāvīgā darba pašnovērtējums).

Studenti sniedz arī kursa kopvērtējumu un komentārus par kursa stiprajām un vājajām pusēm. Aptauju rezultāti akadēmiskā gada noslēgumā tiek analizēti BV virziena padomes sēdē, kas nodrošina uzlabojumu veikšanu gan kursa saturā, gan praktiskajā organizācijā

2019./2020.akadēmiskajā gadā kopējie kursu novērtējumi studiju programmas pasniedzēju docētājiem kursiem (5 ballu sistēmā) no studentu puses tika novērtēti pozitīvi - vidējais kursu vērtējums- 4,2 , kas tomēr ir zemāks nekā iepriekšējā gadā.Tas varētu daļēji būt skaidrojams ar to, ka pārskata periodā docētājiem bija jāpārorientējās uz attālināto apmācību, kas ne vienmēr nodrošināja iepriekšējo kvalitāti un komfortu studentiem.

Stiprās puses studentu skatījumā ir docētāju praktiskā pieredze biznesā, reāli piemēri, problēmsituāciju analīze, atsaucība, individuāla pieeja studentiem. Studentiem patīk aktīvās mācību metodes - grupu darbi, gadījumu analīze, modelēšana, lietišķās spēles u.c. Studenti pozitīvi vērtē iespēju uzstāties auditorijas priekšā, iespēju apgūt prezentēšanas prasmes, veikt pētījumus gada projektu un prakšu ietvaros.

Docētāju darba vājās puses –neskaidrības vērtēšanas sistēmā, tā netiek pietiekami izskaidrota, īpaši, ja kursu docē vairāki pasniedzēji, docētājiem vairāk jāizmanto aktīvās mācību metodes.

Kursu novērtējumos paši studenti dažkārt nav konsekventi vai aizpilda pavirši, piem., bieži ir atzīmēts, ka viss apmierina, un nav ieteikumu, bet novērtējums nav maksimālais; daļa studentu neuzskata par vajadzīgu aizpildīt anketas.

Ir palielinājies studentu skaits, kas norāda uz pārāk lielo studiju slodzi, pasniegšanas tempu, kas norāda uz studentu kopējā zināšanu līmeņa pazemināšanos, mācīšanās prasmju trūkumu. Tajā pašā laikā studenti ir paškritiski savas līdzdalības studijuursos novērtēšanā: nepietiekami gatavojas nodarbībām, ir neaktīvi, pietrūkst centības un prasmes mācīties, patstāvīgos darbus atstāj uz pēdējo brīdi. Tas liecina, ka studenti ir nesagatavoti patstāvīgai studiju dzīvei, viņiem trūkst mērķtiecības. ViA kopumā nepieciešams pievērst lielāku vērību karjeras izglītība.

Vidzemes Augstskolā regulāri tiek veiktas absolventu aptaujas. Aptauju ietvaros absolventi sniedz informāciju par savu nodarbinātību, izvērtē savas studiju laikā gūtās zināšanas, prasmes un kompetences, un to pielietojamību.

Absolventu aptauju rezultāti tiek izvērtēti studiju virziena padomē, izteiktie priekšlikumi ņemti vērā, pilnveidojot studiju programmu.

Pārskata periodā aptaujas liecina, ka BV absolventu nodarbinātība ir 90-100%. 2018.gada aptauja parāda, nodarbinātība - 100%. Absolventi strādā algotu darbu specialitātē vai ar to saistītās jomās, turpina studijas vai ir citādi nodarbināti (ir maternitātes atvaļinājums, brīvprātīgais darbs, ERASMUS+). Pamatā nodarbināti privātajā sektorā, absolventi strādā Vidzemē, un Rīgas reģionā, t.sk. Rīgā. Absolventu darbs atbilst izglītības līmenim, absolventi uzsver, ka iegūtās zināšanas ir svarīgas un ļoti svarīgas, strādājot un veidojot karjeru.

Absolventi ir apmierināti ar studiju saturu un kvalitāti, augstu novērtē studijās gūtās zināšanas un prasmes, īpaši uzsverot prakses lomu. Visaugstāk tiek vērtētas iegūtās saskarsmes, komunikācijas un prezentēšanas prasmes, stratēģiskās un analītiskās domāšanas attīstīšana, orientācija uz komandu darbu, augstu tiek vērtēta iegūtā starptautiskā pieredze studijās un praksē. Absolventi labprāt piedāvā prakses vietas BV studentiem, gatavi lasīt lekcijas, dalīties ar pieredzi, organizēt

pasākumus jaunajiem uzņēmējiem., tomēr kopumā ALUMNI kustībā iesaistās pasīvi.

Absolventi iesaka pastiprināti mācīt svešvalodu, kā arī studiju kursu svešvalodā palielināšanu, lai sekmētu komunikācijas prasmi attīstīšanu, izmantot jaunākos IT. Absolventi atzinīgi vērtē ārvalstu docētāju kursus un kursus angļu valodā. Aptauja parāda, ka arvien vairāk studentiem darbā nepieciešamas starpkultūras komunikācijas prasmes, zināšanas saskarsmes psiholoģijā. jo uzņēmumi strādā globāli, kā arī mārketinga zināšanas, projektu vadības prasmes.

Darba dēvēju kritika un priekšlikumi tiek analizēti, uzklusot ViA konventa, BV konsultatīvās padomes, valsts pārbaudījumu komisiju locekļu viedokļus, piedaloties uzņēmēju forumos, tiekoties ar pašvaldību un uzņēmēju organizāciju pārstāvjiem. Darba devēju viedoklis, absolventu un studējošo aptaujas tiek ņemtas par pamatu izmaiņām, kas tika veiktas studiju kursu saturā un plānojumā.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

2019./2020. akadēmiskajā gadā ViA studēja 27 ārvalstu apmaiņas studenti no 8 valstīm: Indijas, Francijas, Nīderlandes, Portugāles, Spānijas, Turcijas, Ukrainas un Vācijas. Ienākošās mobilitātes studentu statistikā pa studiju virzieniem netiek veikta, jo studenti apgūst kursus no vienotā piedāvājuma "International Study Module" (izņemot studentus no ESME Sudria Francijā, kas apgūst specializētu programmu no IF fakultātes). 24 studenti no Igaunijas un Lietuvas ieradās uz intensīvajām apmācībām.

Samazinājies ViA studentu skaits, kas dodas Erasmus+ apmaiņas studijās un praksē: studijās -17, praksēs - 13 studenti, kas devās uz 14 valstīm.

ViA ir pietiekams stipendiju fonds Erasmus + ietvaros studijām un praksēm ārvalstīs, jebkurš students, kurš ir sekmīgs var pretendēt uz stipendiju. Ārvalstu mobilitātes spretendentus izvērtē un apstiprina BV studiju virziena Padomē.

Biznesa vadības virzienā vērojama tendence samazināties mobilitātē iesaistīto studentu skaitam. 2019./2020. gada pavasara semestrī vairāki studenti Covid 19 pandēmijas dēļ nevarēja realizēt plānoto mobilitāti. BV studenti devās uz Vāciju, Ungāriju, Spāniju un Dāniju, 2 no tiem bija absolventi un izmantoja prakses iespējas.

Izejošo BV mobilitātes studentu skaita dinamika *redzam 6. tabulā:*

6. tabula. BV studiju virziena studentu mobilitāte 2014-2020

Gads	Studijas	Prakse	Kopā
2013/2014	7	6	13

2014/2015	4	1	5
2015/2016	4	1	5
2016/2017	1	0	3
2017/2018	3	0	3
2018/2019	3	0	3
2019/2020	2	2	4

Viens no iemesliem studentu skaita kritumam ir saistāms ar kopējo studentu skaita samazinājumu programmā, bet galvenais ir tas, ka studenti jūtas nedroši ar piešķirto finansējumu, bet ģimeņu materiālā situācija neļauj atbalstīt finansiāli. Studenti izvēlējās studijas un praksi Ungārijā, Vācijā, Spānijā, jo tas saistās ar zemākām uzturēšanās izmaksām. Studentus no mobilitātes attur arī pārliecības trūkums par angļu valodas prasmju līmeni un savām spējām, nedrošība. Pēdējā kursa studentus attur tas, ka ir atrasta darba vieta, kuru nevēlas zaudēt ārvalstu prakses dēļ.

BV studiju kursi un prakses ārvalstīs tiek atzītas, ja izpildītas BV programmas prasības. Pirms došanās uz ārvalstīm studentiem jāsašķir apgūstamie kursi ar programmas direktoru, studiju posmā ārzemēs visas izmaiņas studiju plānā jāsašķir atkārtoti, lai novērstu kursu pārklāšanos vai neatbilstību programmai. Pēc atgriešanās studentam notiek kursu atzīšana un tiek sastādīts individuāls plāns studiju turpināšanai. Ārvalstīs izietās prakses tiek atzītas pēc visu prakses uzdevumu izpildes un sekmīgas aizstāvēšanas.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu pieejama ziņojuma II. daļas 3.1.- 3.3. punktā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām)

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Biznesa vadības bakalaura studiju programmas īstenošanu nodrošināja 28 docētāji: 7 ar doktora grādu (t.sk. 4 profesori, 1 asociētais profesors, 2 docenti), 19 ar maģistra grādu un 2 ar augstāko profesionālo izglītību. No visiem docētājiem 14 bija viesdocētāji - nozares speciālisti. 50% docētāju ir vēlēti ViA. Vairāki docētāji ir Vidzemes Augstskolas absolventi, kas parāda, ka studiju laikā iegūtā pieredze ir motivācija vēlāk atgriezties ViA un dalīties ar savām zināšanām, iesaistīties jauno profesionāļu sagatavošanā. Vairākos studijuursos ir vairāki pasniedzēji (Pētījumu metodoloģija, levads uzņēmējdarbībā, Organizāciju pārvaldība, Proaktivitāte un radošums, reģiona ekonomika). Daudzu studiju kursu īstenošana notiek, vēlētajiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem. Šādā veidā tiek panākts līdzsvars starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā. Akreditācijas periodā docētāju sastāvs nav būtiski mainījies, atsevišķu kursu docētāju nomaiņa nav saistīta ar docēšanas kvalitāti. Pēc programmas satura izmaiņām programmā strādās 4 jauni pasniedzēji, kas izglītību ieguvuši ārvalstīs, t.sk. divi doktoranti.

Biznesa vides vadības maģistra studiju programmas realizāciju nodrošināja 17 docētāji: 7 ar doktora grādu (t.sk. 5 profesori, 2 viesprofesori), pārējie nozares profesionāļi ar maģistra grādu. 53% no Biznesa vides vadības maģistra studiju programmas docētājiem ir ievēlēti ViA.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas realizācijā būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz šādiem kritērijiem: akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, zinātniskais grāds un kvalifikācija, kā arī praktiskā pieredze. Priekšroka studiju programmas īstenošanā ir docētājiem ar doktora grādu, ar doktora grāda kandidāta statusu un studējošajiem doktorantūrā. Lai piedalītos starptautiskajos pētniecības projektos, mobilitātes aktivitātēs, docētājiem ir nepieciešams pietiekams svešvalodas zināšanu līmenis (B2 līmenis). Priekšroka ir docētājiem ar

angļu valodas prasmēm, kuras iespējams pilnveidot augstskolā). 2019.-2020.gadā daļa ViA vēlēto mācībspēku papildina savas svešvalodas zināšanas, piedaloties Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros notiekošajās angļu valodas apmācībās.

Programmā pamatā iesaistītais vēlētais personālam doktora zinātniskie grādi, maģistra grādi un kvalifikācija ir ekonomikas, uzņēmējdarbības vadības, vadībzinātnes jomās. Programmas īstenošanā ļoti labi iekļaujas dažu docētāji ar inženierzinātņu un pedagoģisko kvalifikāciju. Ar nozari nesaistīti it tikai svešvalodu pasniedzēji.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītie docētāji ir atzīti zinātnieki, ekonomikas un vadībzinību jomas eksperti. Trīs docētāji ir LZA eksperti ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā (L.Melece, S.Rozentāle, M.Lešceвица), trīs docētāji veic akreditēšanas un licencēšanas ekspertīzi Augstākās izglītības kvalitātes aģentūrā (S.Rozentāle, M.Lešceвица, R.Cāne) divi docētāji (S.Cakula, L.Melece) strādā ir promocijas padomēs Latvijas Lauksaimniecības universitātē un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijā.

Viesdocētāju izvēli pamatā nosaka atpazīstamība profesionālajā vidē, praktiskā pieredze uzņēmējdarbība Latvijā un ārvalstīs, līdz ar to tas būtiski palīdz nodrošināt sasaisti ar nozares aktualitātēm. Daļa vieslektoru ir noteiktas jomas speciālisti, piem., filozofija, matemātikā, jurisprudencē, kas nodrošina uzņēmējdarbības vadības studentiem nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Pārskata periodā programmā ik gadu kursu "Biznesa ētika" docē vieslektore no Horvātijas uzņēmuma (R.Jurkovic), 2019.gadā kursu "Inovāciju vadība" docēja viesprofesore no Maltas (D.Cardia), tā ienesot ārvalstu pieredzi, uzlabojot studentu angļu valodas prasmi.

Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma *II.daļas 4.4. punktā*.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Nav attiecināms.

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Nav attiecināms.

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas

saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma *II.daļas 4.4. punktā*.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību-biznesa simulāciju, modelēšanu, stratēģisko spēļu veidā, kurās piedalās vairāku studiju programmu studenti, un uzdevuma saturu kopīgi izstrādā vairāku studiju kursu docētāji. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Pieredze, kas iegūta biznesa situāciju modelēšanas un simulāciju laikā, tiek analizēta no dažādām perspektīvām vairāku studiju kursu ietvaros. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju jauno profesionāļu sagatavošanā, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis. Ideju, pieredzes un apmācības metožu pārnesi veicina arī tas, ja vienu kursu docē vairāki docētāji. Šāda pieeja iespējama arī, ja studiju kursu īstenošana notiek, vēlētājiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem – nozares profesionāļiem, kas integrēto uzdevumu saturu izveido atbilstoši nozares visjaunākajām attīstības tendencēm. Šādā veidā tiek panākts labs balanss starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā. 2020.gada 1.oktobrī bija 77 studējošie un programmas realizācija bija iesaistīti 28 docētāji.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx	2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	25P-BV atbilstība valsts izglītības standartam.zip	25P-BV atbilstība valsts izglītības standartam.zip
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	26P-BV atbilstība profesijas standartam.zip	26P-BV atbilstība profesijas standartam.zip
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	24P-BV-BVV-Studiju-rezultatu-kartejums.2020.xlsx	24P-BV-BVV-Studiju-rezultatu-kartejums.2020.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	27P-pielik.Stud.progr.BV plans.docx	27P-pielik.Stud.progr.BV plans.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	28P-BV-kursa-apraksti.zip	28P-BV-kursa-apraksti.zip
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	30P-Diploma-paraugu-BV.zip	30P-Diploma-paraugu-BV.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (Ilgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	BV-VIRZIENA-Sadarbibas līgumi-2020OKT.zip	BV-VIRZIENA-Sadarbibas līgumi-2020OKT.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	29P-Studiju-liguma-paraugu-bv.docx	29P-Studiju-liguma-paraugu-bv.docx
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	29P-Studiju-liguma-paraugu-bv.docx	29P-Studiju-liguma-paraugu-bv.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Biznesa vides vadība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Biznesa vides vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>47345</i>
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Vija</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Melbārde</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>vija.melbarde@va.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Mg.eoc.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29288360</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Maģistra profesionālās studiju programmas “Biznesa vides vadība” mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus uzņēmējdarbības vadības līmeņa darbiniekus -organizācijas vadītājus valsts, sabiedriskajā un privātajā sektorā, kuru teorētiskās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstu mūsdienu darba tirgus prasībām un pasaulē vispāratzītam standartam par profesionālo grādu vadības zinātnēs (Master of Business Administration), un kas spētu vadīt organizāciju mainīgajā globālajā vidē.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>Programmas uzdevumi:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Sniegt padziļinātas un paplašinātas zināšanas atbilstoši nozares jaunākajiem atklājumiem, nodrošināt specializētas zināšanu apguvi un attīstīt profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo prasmju un attieksmju kopumu atbilstoši organizācijas vadītāja profesijas standarta prasībām.</i> <i>2. Nostiprināt un attīstīt studējošo prasmes pētniecības darbam nozarē un motivēt iesaisti lietišķajos pētījumos novadu, reģiona un valsts līmeņa uzņēmējdarbības vadības aspektu izpētē, veidot izpratni par ētisko atbildību par zinātnes rezultātu un profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību, attīstīt spēju argumentēti diskutēt par sarežģītiem zinātnes un profesionālās jomas aspektiem ar speciālistiem un sabiedrību, sagatavot studijām doktora programmā nozarē.</i> <i>3. Attīstīt studējošo pašmotivāciju patstāvīgai profesionālai pilnveidei un mūžizglītbai, veidot prasmi virzīt personālu tālākizglītbai, attīstīt sadarbības prasmes multikulturālā un starptautiskā vidē.</i> <i>4. Sekmēt studiju kvalitātes paaugstināšanu, nodrošinot akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, nacionālā līmeņa nozares profesionālu un ārvalstu profesoru iesaisti docēšanā, sekmējot sadarbību ar uzņēmējiem un publisko sektoru, nodrošinot studiju un prakses iespējas ārvalstīs, veidojot radošu, studentcentrētu un internacionālu studiju vidi.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><i>Studiju programmā sniedzamie rezultāti:</i></p> <p><i>Zināšanas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. teorētiskās zināšanas un izpratne par globālo nozares procesu norisēm un ietekmi uz organizācijas attīstības mērķu noteikšanu, par stratēģisko plānošanu un stratēģijai atbilstošas organizācijas kultūras veidošanu;</i> <i>2. zināšanas un izpratne par organizāciju, korporatīvās pārvaldības, personālvadības, starpkultūru komunikācijas teorijām, pārzina organizācijas ekonomiskās darbības un darbības efektivitātes novērtēšanas metodes, pārmaiņu un krīžu vadības instrumentus un to pielietojumu organizācijas efektīvas darbības plānošanai un vadīšanai;</i> <i>3. zināšanas projektu, procesu un kvalitātes vadībā, lai īstenotu struktūrvienību racionālu un saskaņotu darbību, veiktu kontroli, panāktu organizācijas stratēģijas un attīstības plānu izpildi organizācijas racionālās darbības nodrošināšanai;</i> <i>4. zina un izprot nozares saistošos normatīvos aktus un profesionālās vides standartus un darbības principus, civilās un vides aizsardzības prasības;</i> <i>5. pārzina un izprot profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību.</i> <p><i>Prasmes:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. prot plānot, organizēt un uzrauga organizācijas darbību un attīstību, analizē ieguldījumus vides un resursu pilnveidē, saskaņo personālvadības politiku atbilstoši organizācijas mērķiem, salīdzina ar nozares un globālajām tendencēm;</i> <i>2. veic globālo nozares procesu un organizācijas procesu pārraudzību, koordinē starp-organizāciju un starpnozaru sadarbību;</i> <i>3. sadarbībā ar funkcionāliem vadītājiem spēj izstrādāt uzņēmējdarbības un attīstības plānus un budžetu, prot iegūt, analizēt un pielietot nozares un saistīto informāciju stratēģisko priekšlikumu izstrādei, kas vērsti uz efektīvāku un lietderīgāku organizācijas resursu izmantošanu un darbību;</i> <i>4. pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu prasības un organizē uzņēmuma darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām;</i> <i>5. īsteno pētījumus, un izstrādā koncepcijas atbilstošajā nozares un profesionālās darbības jomai, prot argumentēti skaidrot un diskutēt par sistēmiskiem nozares un profesionālās jomas aspektiem, komunikācijā ievēro ētikas normas.</i> <p><i>Kompetences:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas, argumentē un pieņem un lēmumus, kas saistīti ar organizācijas vadību un attīstību;</i> <i>2. spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, ieviest inovatīvus, pierādījumus balstītus sasniegumus darbā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību;</i> <i>3. spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem attiecīgās nozares vai profesionālās jomas aspektiem, īstenot sociālo dialogu ar sabiedrību un veidot organizācijas reputāciju publiskajā telpā;</i> <i>4. spēj patstāvīgi virzīt savu profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību, demonstrē personīgās, sociālās un pilsoniskās starppersonu un starpkultūru prasmes.</i>
--------------------------------	--

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<i>Maģistra darbs</i>
---	-----------------------

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 1 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>1</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>6</i>
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>60</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Organizācijas vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, LV-4200

Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>2</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>0</i>
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>80</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Akadēmiskā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Organizācijas vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, LV-4200

Pilna laika klātiene - 1 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	<i>1</i>
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	<i>6</i>
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	<i>60</i>
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Profesionālā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Organizācijas vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
------------------------------	---------	--------

Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, LV-4200
---------------------	----------	--------------------------------

Pilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Akadēmiskā bakalaura grāds vai tam pielīdzināma augstākā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Organizācijas vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, LV-4200

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Kopš pēdējās akreditācijas studiju programmā veiktās izmaiņas pamatā nosaka noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu (MK noteikumi Nr.512, 26.08.2014), Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, komerczinību) nozares struktūrā iekļauto profesiju karte un jaunais Organizācijas vadītāja profesijas standarts (pieņemts 18.09.2019).

1. Profesionālā kvalifikācija:

Piešķiramā profesionālā kvalifikācija - **organizācijas vadītājs** (līdz 2020.gadam– uzņēmuma un iestādes vadītājs).

Izmaiņas profesionālajā kvalifikācijā nosaka Organizācijas vadītāja profesijas standarts.

2. Izmaiņas studiju saturā un plānojumā:

- izstrādāti jauni kursi (6 KP):
- Organizāciju stratēģiskā vadība / 2 KP (obligātie kursi, A daļa),
- Organizāciju ārējā komunikācija 2 KP (izvēles kurss , B daļa),
- Viedās tehnoloģijas un datu drošība 2 KP (izvēles kurss , B daļa).

2) precizēti kursu nosaukumi un kursa saturs:

- Projektu vadības stratēģijas un rīki (iepriekš- Projektu vadības stratēģijas un inovatīvie procesi) 2 KP,
- E-komercija un e-business (iepriekš E –komercija un business) 2 KP,
- Komunikācija starptautiskajā biznesā (iepriekš Starpkultūru komunikācija) 2 KP,

3) izveidots jauns izvēles kursu modulis (B daļa) *Biznesa tīklošanās* (6 KP), kurā iekļauti kursi:

- Organizāciju ārējā komunikācija 2KP,
- Viedās tehnoloģijas un datu drošība 2 KP,
- Sociālie tīkli biznesa vidē 2 KP.

4) veiktas izmaiņas kursu plānojumā :

- Obligāto kursu saturā (1.sem.) iekļauts studiju kurss *Organizāciju stratēģiskā vadība*/ 2 KP,
- studiju kurss *Modernās loģistikas sistēmas* (2KP) iekļauts modulī *Business to Business (B2B)*.

Studiju programmas satura un plānojuma izmaiņas veiktas ar mērķi integrēt studijās nozares jaunākās teorētiskās atziņas vadībizinātnē, aktuālos informācijas tehnoloģiju rīkus, akcentējot internacionalizācijas un digitalizācijas aspektus. Kurss *Organizāciju stratēģiskā vadība* izveidots, lai pilnvērtīgāk nodrošinātu plānošanas un vadības zināšanas, prasmes un kompetences. Kurss *Modernās loģistikas sistēmas* loģiski iekļaujas B2B modulī, jo parāda uzņēmumiem biznesa procesu uzlabošanas iespējas. Jaunā moduļa *Biznesa tīklošanās* izveides mērķis ir parādīt organizācijas

sadarbības iespējas digitālā laikmeta sabiedrībā. Jaunie kursi *Organizāciju ārējā* komunikācija un *Viedās tehnoloģijas un datu drošība* apguve nodrošinās organizācijas vadītājiem nepieciešamo atbalstu aktuālos izaicinājumu risināšanā. Kursos, kuru saturs ir precizēts un papildināts, galvenokārt ir akcentēti starptautiskie biznesa aspekti.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studiju programma tiek pilnā laika studijās ar 1,5 gadu un 2 gadu programmā, studijas notiek angļu valodā. Pārskata periodā no 2013. gada līdz 2016.gadam studējošo skaits praktiski bija, samazinājums vērojams no 2017.gada, kad ar Vidzemes Augstskolas Senāta lēmumu uzņemšana programmā notiek katru otro gadu. Studenti netika uzņemti 2017. un 2019.gadā. Lai gan programmai ir laba reputācija gan reģionā, gan valstī, tomēr studentu kopējā skaita samazinājumu būtiski ietekmē kopējā demogrāfiskā situācija un iedzīvotāju maksātspējas līmenis reģionā un valstī. Pēdējos gados vērojama tendence, ka studijas turpina tikai tie studenti, kas ieguvuši valsts finansētas budžeta vietas. Absolventu skaits saglabājies stabils. Atbirums no kopējā studentu skaita pārskata periodā svārstās 1 % robežās, ko var uzskatīt par labu rādītāju. Gandrīz visi studējošie strādā, tāpēc galvenais iemesls studiju pārtraukšanai ir tas, ka nav iespējams savienot darba slodzi ar studijām. Diezgan bieži darba devēji nesniedz atbalstu, pat uzstāda kategoriskas prasības pārtraukt studijas. Tādos gadījumos studenti izvēlas saglabāt darba vietu un studijas nepabeidz. nopietns iemesls studiju pārtraukšanai ir arī veselības problēmas. Šādās situācijās vienmēr tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Studijas pēc individuāla plāna veic arī tie, kas atsāk studijas pēc akadēmiskā pārtraukuma. Akadēmiskais pārtraukums pārsvarā tiek izmantots bērna kopšanas laikā. Studiju virzienā, abās studiju programmās individuāli tiek strādāts ar katru studējošo, kas tiek eksmatrikulēts akadēmisko parādu dēļ, atskaitīts kā teorētisko programmu apguvis. Ar šiem studējošajiem notiek saziņa par atjaunošanās iespējām studiju pabeigšanai, ko daudzi izmanto.

Studiju programmas studējošo skaita pārskats apskatāms ziņojuma pielikumā (*skat.2.pielikumu*).

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Maģistra profesionālās studiju programmas "Biznesa vides vadība" mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus uzņēmējdarbības vadības līmeņa darbiniekus - organizācijas vadītājus valsts, sabiedriskajā un privātajā sektorā, kuru teorētiskās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstu mūsdienu darba tirgus prasībām un pasaulē vispāratzītam standartam par profesionālo grādu vadības zinātnēs (*Master of Business Administration*), un kas spētu vadīt organizāciju mainīgajā globālajā vidē.

Programmas uzdevumi

1. Sniegt padziļinātas un paplašinātas zināšanas atbilstoši nozares jaunākajiem atklājumiem,

nodrošināt specializētas zināšana apguvi un attīstīt profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo prasmju un attieksmju kopumu atbilstoši organizācijas vadītāja profesijas standarta prasībām.

2. Nostiprināt un attīstīt studējošo prasmes pētniecības darbam nozarē un motivēt iesaistei lietišķajos pētījumos novadu, reģiona un valsts līmeņa uzņēmējdarbības vadības aspektu izpētē, veidot izpratni par ētisko atbildību par zinātnes rezultātu un profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību, attīstīt spēju argumentēti diskutēt par sarežģītiem zinātnes un profesionālās jomas aspektiem ar speciālistiem un sabiedrību, sagatavot studijām doktora programmā nozarē.

3. Attīstīt studējošo pašmotivāciju patstāvīgai profesionālai pilnveidei un mūžizglītībai, veidot prasmi virzīt personālu tālākizglītībai, attīstīt sadarbības prasmes multikulturālā un starptautiskā vidē.

4. Sekmēt studiju kvalitātes paaugstināšanu, nodrošinot akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi, nacionālā līmeņa nozares profesionālu un ārvalstu profesoru iesaisti docēšanā, sekmējot sadarbību ar uzņēmējiem un publisko sektoru, nodrošinot studiju un prakses iespējas ārvalstīs, veidojot radošu, studentcentrētu un internacionālu studiju vidi.

Studiju programmā sasniedzamie rezultāti:

Zināšanas:

1. teorētiskās zināšanas un izpratne par globālo nozares procesu norisēm un ietekmi uz organizācijas attīstības mērķu noteikšanu, par stratēģisko plānošanu un stratēģijai atbilstošas organizācijas kultūras veidošanu;
2. zināšanas un izpratne par organizāciju, korporatīvās pārvaldības, personālvadības, starpkultūru komunikācijas teorijām, pārzina organizācijas ekonomiskās darbības un darbības efektivitātes novērtēšanas metodes, pārmaiņu un krīžu vadības instrumentus un to pielietojumu organizācijas efektīvas darbības plānošanai un vadīšanai;
3. zināšanas projektu, procesu un kvalitātes vadībā, lai īstenotu struktūrvienību racionālu un saskaņotu darbību, veiktu kontroli, panāktu organizācijas stratēģijas un attīstības plānu izpildi organizācijas racionālās darbības nodrošināšanai;
4. zina un izprot nozares saistošos normatīvos aktus un profesionālās vides standartus un darbības principus, civilās un vides aizsardzības prasības;
5. pārzina un izprot profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Prasmes:

1. prot plānot, organizēt un uzrauga organizācijas darbību un attīstību, analizē ieguldījumus vides un resursu pilnveidē, saskaņo personālvadības politiku atbilstoši organizācijas mērķiem, salīdzina ar nozares un globālajām tendencēm;
2. veic globālo nozares procesu un organizācijas procesu pārraudzību, koordinē starp-organizāciju un starpnozaru sadarbību;
3. sadarbībā ar funkcionāliem vadītājiem spēj izstrādāt uzņēmējdarbības un attīstības plānus un budžetu, prot iegūt, analizēt un pielietot nozares un saistīto informāciju stratēģisko priekšlikumu izstrādei, kas vērsti uz efektīvāku un lietderīgāku organizācijas resursu izmantošanu un darbību;
4. pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu prasības un organizē uzņēmuma darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām;
5. īsteno pētījumus, un izstrādā koncepcijas atbilstošajā nozares un profesionālās darbības jomai, prot argumentēti skaidrot un diskutēt par sistēmiskiem nozares un profesionālās jomas aspektiem, komunikācijā ievēro ētikas normas.

Kompetences:

1. spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas profesionālas problēmas, argumentē un pieņem un lēmumus, kas saistīti ar organizācijas vadību un attīstību.
2. spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, ieviest inovatīvus, pierādījumos balstītus sasniegumus darbā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.
3. spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem attiecīgās nozares vai profesionālās jomas aspektiem, īstenot sociālo dialogu ar sabiedrību un veidot organizācijas reputāciju publiskajā telpā.
4. spēj patstāvīgi virzīt savu profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību, demonstrē personīgās, sociālās un pilsoniskās starppersonu un starpkultūru prasmes.

Gan studiju programmas sagatavošanas procesā, gan arī vēlāk turpmākajos gados nemitīgi strādāts pie studiju programmas raksturojuma caurlūkošanas, lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta atbilstība starp programmas nosaukumu, iegūstamo grādu un profesionālo kvalifikāciju. 2019.gadā tika apstiprināta jauna *Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības, administrēšanas (vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un komerczinības) nozares kvalifikāciju struktūra* un jauns profesijas standarts - **organizācijas vadītājs**, kas aktualizēja programmas mērķu, uzdevumu un plānoto rezultātu sasaistes analīzi, lai nodrošinātu uzdevumu un rezultātu savstarpējo saskaņu, studiju programmas satura pilnveidi atbilstoši nozares attīstības tendencēm. Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumu. Informācija par studiju programmas realizācijas gaitu un noteikto uzdevumu sasniegšanu tiek vērtēta katru akadēmisko gadu, tiekoties ar studējošajiem, veicot analīzi studiju virziena padomes sanāksmēs, tiekoties ar konsultatīvās padomes locekļiem. Studiju programmas uzņemšanas noteikumi formulēti tā, lai dotu iespēju studēt motivētiem un uzņēmējdarbības studijām sagatavotiem studentiem - konkursā ar iegūtu profesionālo bakalaura grādu ekonomikas vai vadības zinātnēs tiek ņemta vērā vidējā svērtā atzīme bakalaura diploma pielikumā, bet reflektantiem, kuriem iegūtais bakalaura grāds vai tam pielīdzināmā izglītība nav iegūta ekonomikas vai vadības zinātnēs, ir jākārtos iestājtests (vidējā svērtā atzīme diploma pielikumā – 50 %; iestājpārbaudījums – 50%). Reflektantus ar diplomu par izcilību uzņem ārpus kārtas.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

2019.gada nogalē studiju virziena sanāksmē notika profesijas standarta „Organizācijas vadītājs”.

aktualizēšana, tika veikta salīdzināšana starp studiju programmā noteiktajiem rezultātiem un profesijas standarta prasībām. Secināts, ka studiju programmas saturs atbilst nozares standartā iekļautajām prasībām. Ar jauno standartu tika iepazīstināti augstskolas Padomnieku konvents.

Ik gadu notiek studiju programmas pilnveidošana, balstoties uz studējošo aptauju un darba devēju ieteikumiem. Studentu kritika un ieteikumi ir redzami aptaujās katra studiju kursa noslēgumā, būtiski uzlabojumiem programmā palīdz absolventu aptaujās sniegta informācija, jo profesionālajā darbībā var objektīvi novērtēt programmas sniegumu un rezultātus.

2016.gadā notika darba devēju, uzņēmēju profesionālo apvienību, reģiona pašvaldību pārstāvju diskusija par Biznesa vadības virziena attīstības jautājumiem. Foruma ieteikumi tika ņemti par pamatu programmas pārstrukturēšanai, jaunu kursu izstrādei, prakšu nolikumu pilnveidei. Programmas kursu pilnveidē BV virziens ir respektējis Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, Vidzemes plānošanas reģiona pārstāvju ieteikumus, augstskolas Padomnieku konventa, valsts pārbaudījumu komisijas viedokļus par darba tirgus vajadzībām. Uzņēmēji uzskata, ka organizācijas vadītājam būtiskas ir stratēģiskās plānošanas un finanšu vadības prasmes, jāorientējas jaunākajās informāciju tehnoloģijās un jāprot komunicēt ar darbiniekiem. Uzņēmēji uzsver, ka šobrīd darba tirgū nepieciešami vadītāji ar mārketinga prasmēm, programmas realizācija angļu valodā tiek uzskatīta par lielu priekšrocību.

Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā tiek piešķirts pēc sekmīga valsts pārbaudījuma - maģistra darba aizstāvēšanas. Maģistra darbs ir patstāvīgi veikts, kvalificēts pētījuma rezultātu apkopojums ar teorētisku pamatojumu, kas balstīts jaunākajās ekonomikas un uzņēmējdarbības zinātnes jomas atziņās un praktisku pielietojumu organizāciju vadībā. Maģistra darba mērķis - aktuālas biznesa vadības problēmas (jautājuma, procesa) teorētiska un praktiska izpēte un analīze, integrējot studiju laikā iegūtās teorētiskās zināšanas starpdisciplināros studijuursos un praktiskās iemaņas teorētisko zināšanu pielietošanai pētījumos.

2.2. Studijuursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studijuursos iekļauta informācija un sasniedzamie rezultāti tiek pārlūkoti katru gadu, docētāji ņem vērā gan nozares tendences, gan studējošo sniegto atgriezenisko saiti par studiju kursiem, ik gadu tiek papildināts literatūras krājums, kas tiek izmantots studijās. Ik gadu, gatavojot pašnovērtējuma ziņojumu, arī tiek caurskatīti un pēc nepieciešamības precizēti studiju programmas mērķu formulējumi attiecībā uz studiju saturu, kā arī metodēm, kas tiek izmantotas studiju procesā, pēc vajadzības iekļaujot informāciju saskaņā ar nozares attīstības tendencēm (piemēram, komerciālo datu drošība, viedo tehnoloģiju izmantošana biznesā, projektu vadības rīki, globālās komunikācijas izaicinājumi u.c.). B daļas izvēles kursu moduļi *Eksporta mārketinga*, *Business to business (B2B)*, *Biznesa tīklošanās* ļauj studentiem padziļināti apgūt interesējošos un aktuālos uzņēmējdarbības vadības aspektus, nodrošinot pilnvērtīgāku profesijas standartu un programmas rezultātu sasniegšanu. Balstoties uz šo analīzi, tiek veikta studiju kursu rezultātu kartēšanai, tādā veidā pārbaudot katra individuālā kursa atbilstību studiju programmā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem. Ziņojuma pielikumā pievienots BVV studiju programmas kursu kartējums, kas atspoguļo to, kā individuāli studiju kursi sekmē studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Studiju kursu kartējums BVV studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai skatāms pielikumā (skat.24. pielikumu).

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursus/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programmas realizācija notiek ar dažādu studiju formu palīdzību, kas ietver lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, on-line resursu izmantošanu, biznesa simulācijas un modelēšanu, literatūras studijas, lietišķās spēles, individuālās un grupu konsultācijas, studiju vizītes, gadījumu analīzi, audio un video materiālu analīzi, studentu patstāvīgo praktisko darbu (individuāli un grupās), prezentāciju veidošanu, *Skype* un *WebEx* konferences, prakses. Studiju procesā plaši tiek izmantotas mūsdienu informācijas tehnoloģijas. Nodarbību laikā docētājiem un studentiem ir iespēja izmantot datorklases un multimediju laboratoriju. Studiju procesā aktīvi tiek izmantotas iekštīkla sniegtās iespējas: *moodle.va.lv* – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek informācijas apmaiņa, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus; *ViA* dokumentu elektroniskā krātuve; e-pasts, *WebEx*, sociālie mediji. Viena kredītpunkta ietvaros studentam jāapgūst vidēji 100 lappušu zinātniska teksta. Katra studiju kursa ietvaros jāizstrādā ne mazāk kā divi patstāvīgie darbi, kā arī jākārtā pārbaudes darbi. Kurša noslēgumā katram studentam ir jākārtā rakstisks vai mutisks eksāmens vai ieskaite, vai jāiesniedz plašāks apjoma prezentācija, kurā tiek demonstrētas kursā apgūtās zināšanas. Šāds daudzveidīgs studiju metožu un tehnoloģisko rīku klāsts nodrošina augstu studiju kvalitāti – studējošie apgūst un nostiprina gan akadēmiskas zināšanas, gan arī iegūst prasmes to praktiskam pielietojumam jau studiju gaitā. Tādā veidā tiek nodrošinātas daudzveidīgs, atraktīvs un saistošs studiju process, iegūst pieredzi, pilnvērtīgāk sagatavojot profesionālai darbībai nozarē. Dialoga ar studentiem veicināšanai tiek izmantotas šādas darba formas: studijas mazās grupās, kas veicina studentu iesaisti studiju procesā; interaktīvu studiju metožu pielietošana; patstāvīgo un pētniecisko darbu izvērtēšana un apspriešana ar autoriem; konsultācijas; kumulatīvā novērtējuma sistēma; studentu aptaujas par studiju kursu, prakses aizstāvēšana. Individuālā saziņa starp docētāju un studentu (ārpus lekcijām, semināriem un nodarbībām) iespējama, tiekoties individuālās konsultācijās ar docētāju, kā arī ar elektroniskā pasta un *WebEx* starpniecību.

Plašāk par vērtēšanas metodēm un studentcentrētas izglītības principu ievērošanu *II daļas skat. 1.6.punktu.*

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Maģistra prakse ir nozīmīga studiju procesa sastāvdaļa, kuras studenti iziet uzņēmumos Latvijā un

ārvalstīs. Prakses ļauj pārbaudīt apgūtās zināšanas un prasmes reālā darba vidē un iegūt jaunas atziņas un prasmes. Studenti iziet praksi 6 kredītpunktu apjomā atbilstoši BV virziena sēdē apstiprinātajam maģistra prakses nolikumam. Prakse notiek otrā semestra ietvaros. Studenti ar iepriekš iegūtu augstāko izglītību vai bakalaura grādu, bet bez atbilstošas profesionālās kvalifikācijas, 3.semestrī iziet kvalifikācijas praksi 20KP apjomā atbilstoši apstiprinātajam Kvalifikācijas prakses nolikumam. Par prakšu organizāciju un sekmīgu norisi atbild programmas direktors. Praksi noslēdz publiska studentu atskaišu prezentācija un aizstāvēšana.

Prakses nodrošina, ka tiek sasniegti studiju programmā paredzētie rezultāti, kas saistīti ar praktisku iemaņu iegūšanu un teorētisko zināšanu aprobēšanu praktiskā darbībā. Katrai praksei ir prakses vadītājs- programmas direktors. Praksi novērtē prakses BV studiju virziena padomes izveidota aizstāvēšanas komisija. Studiju programmas direktore un docētāji aktīvi komunicē ar nozares pārstāvjiem, aicinot piedāvāt prakses vietas. BVV programmai ir laba reputācija nozares profesionāļu vidū, tāpēc bieži uzņēmumi paši piedāvā prakses vietas. Prakses vietu piedāvājumu studējošajiem tiek izsūtīta e-pastā. Studējošajiem ir iespējas iegūt stipendijas un iziet praksi ārvalstu uzņēmumos Erasmus+ programmas ietvaros (pārskata periodā 11 studenti izgāja prakses ārvalstīs).

Studējošie piesaka prakses vietas, aizpildot e-pieteikuma formu. Programmas direktors dod savu akceptu vai arī noraida izvēli, ja uzņēmumā nebūs iespējams izpildīt prakses programmu. Pirms prakses uzsākšanas programmas direktors pārrunā prakses laikā veicamos uzdevumus, līguma slēgšanas procedūru, atskaites dokumentu sagatavošanas un aizstāvēšanas kārtību. Pirms prakses uzsākšanas tiek slēgts divpusējais (starp ViA un uzņēmumu) vai trīspusējais (starp ViA, uzņēmumu un studentu) prakses līgums, kas ir pamats norīkošanai praksē. Prakses laikā studenti gatavo prakses atskaiti, kuras ietvaros arī veic padziļinātu uzņēmuma darbības jomas izpēti, tā pilnveidojot gan profesionālās, gan pētniecības prasmes un kompetences. Prakses laikā BVV prakses vadītājs komunicē ar studentu, risina radušās problēmas, sniedz konsultācijas prakses dokumentu sagatavošanā. Prakses noslēgumā uzņēmuma prakses vadītājs dod atsauksmi. No 2020.gada prakses vadītājs dod arī novērtējumu 10 ballu sistēmā. Prakses noslēgumā notiek prakses publiska aizstāvēšana, kad studējošie prezentē paveikto un diskutē par prakses gaitu, novērojumiem, sniedz atgriezenisko saiti par to, kā studiju laikā iegūtās zināšanas ir palīdzējušas prakses uzdevumu izpildē. Prakšu aizstāvēšanas ietvaros studentu ieteikumi tiek ņemti vērā, pilnveidojot studiju kursu saturu, kā arī uzlabojot prakšu organizāciju. Praksi vērtē BV virziena izveidota komisija, kas tika vērtēta ar ieskaiti, bet no 2020./2021.ak.gada tā tiks vērtēta 10 ballu sistēmā pēc kumulatīvās metodes.

Ziņojuma 20.pielikumā pievienots prakses nolikums.

Vidzemes Augstskolā noslēgti līgumi par prakšu nodrošināšanu - līgumu saraksts pievienots ziņojuma 21.pielikumā.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmā paredzēts maģistra darbs, kas studentiem palīdz pielietot un integrēt iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un pilnveido pētnieciskā darba prasmes. Darbi aptver plašu tematu loku. Biznesa vadības virziena studentiem ir izstrādāti un 2019.gadā aktualizēti „Metodiskie norādījumi gada projektu un Valsts pārbaudījumu darbu izstrādei” (autori prof.S.Rozentāle, lekt.V.Melbārde), kur dotas norādes par maģistra darba satura veidošanu, pētījumu metodēm,

noformējumu, vērtēšanas kritērijiem un kārtību. Darbi aptver plašu un daudzveidīgu uzņēmējdarbības tematisko loku. Maģistra darbu tematika iekļaujas augstskolas pētniecības virzienā *Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība un zināšanu sabiedrība*. Līdztekus uzņēmējdarbības tematikai, studenti veic arī ekonomikas aktuālo problēmu, reģiona aspektu izpēti.

Zemāk 2020.gadā aizstāvēot BVV studentu maģistra darbu temati:

- Plastmasas iepakojuma samazināšanas iespējas mazumtirdzniecībā: patērētāju un uzņēmumu prakses maiņa
- Darbinieku mobilitātes veicināšana – Vidzemes reģiona pieredze
- Vidzemes pašvaldību atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai
- Darba efektivitātes paaugstināšanas risinājumi uzņēmumā "Dižozols"
- Korupcija kā ierobežojošs faktors Baltijas valstu ārējo tiešo investīciju plūsmai
- Energoūvniecības nozares uzņēmuma SIA "FARADS" attīstības iespējas
- Lielu mārketinga pasākumu ietekme uzņēmumā Latvijā: "ZZ čempionāta" gadījuma analīze
- Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības nozares uzņēmumu attīstības perspektīvas Valmierā un tās apkārtnē

Noslēguma darbu vērtējumi parādīti dinamikā: 2014.- 2019.gadā ir stabili, ar tendenci uzlaboties (*skat.7.tabulu*).

7.tabula. Noslēguma darbu vērtējumu pārskats 2014-2020

Gads	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vidējais vērtējums	8,0	8,6	8,0	8,0	8,2	8,5	8,8

Maģistra darbu vērtējumi ir stabili augsti. Vērtējumu stabilitāti nodrošina studentu atbalsta sistēma noslēguma darbu izstrādē – studējošie 1.semestra noslēgumā izvēlas darba tematiku, saskaņo ar zinātnisko vadītāju tematu un darba struktūru, uzsāk literatūras studijas un datu ievākšanu. 3.semestra vidū (1,5 gadu programma) un 4.semestra vidū (2 gadu programma) noteik priekšizstāvēšana, kad studējošie komisiju iepazīstina ar teorētiskajām atziņām, pētījuma gaitu un pirmajiem secinājumiem. Tad tiek nodrošināta kontrole par darba izstrādes progresu, daudz laicīgāk tiek konstatētas iespējamās problēmas.

Informatīvais pārskats par BVV studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.31.pielikumu).

Informatīvais pārskats par BVV studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.32.pielikumu).

BVV studiju programmas plāns apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.33.pielikumu).

BVV studiju programmas studiju kursu apraksti apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat.34.pielikumu)

BVV studiju programmas studiju līguma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.35.pielikumu).

BVV studiju programmas diploma un tā pielikuma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.36.pielikumu).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Viens no veidiem, kā tiek noskaidrots studentu viedoklis par studiju procesu, ir tiešsaistes anketēšana, kas tiek veikta pēc katra studiju kursa. Katra studiju kursa ietvaros studenti sniedz vērtējumu 5 ballu sistēmā par šādiem kritērijiem:

- kursa mērķi (definēšana un rezultātu sasniegšana),
- mācību metožu novērtējums kursa mērķu sasniegšanai (metožu atbilstība un daudzveidība; dialoga un diskusiju iespējas kursa laikā; docētāja spēja uzklaut citu viedokli un argumentāciju),
- mācību procesa organizācija (kursa prasības, vērtēšana, studiju slodze, studiju materiālu pieejamība un izmantošana, komunikācija ar studentiem),
- docētāja darba vērtējums (iespēja saņemt docētāja atbildes uz studentu uzdotajiem jautājumiem lekcijās, semināros un konsultācijās, kā arī atgriezeniskā saikne no docētāja puses par veiktajiem darbiem; zināšanu vērtēšana atbilstoši noteiktajiem kritērijiem; pedagoģiskā meistarība),
- Studenta iesaistīšanās studiju kursā (motivēšana no docētāja puses, iesaistes un patstāvīgā darba pašnovērtējums).

Studenti sniedz arī kursa kopvērtējumu un komentārus par kursa stiprajām un vājajām pusēm, izsaka priekšlikumus, kas tiek analizēti BV virziena sanāksmē akadēmiskā gada noslēgumā.

BVV programmas studentu vidējais 1.semestra studiju kursu novērtējums 4,1, kas ir zemāks nekā iepriekšējā gadā (augstākais - 4,7, zemākais - 3,5). Augstu novērtēta docētāju profesionālā kompetence, sasaiste ar biznesa praksi Latvijā un ārvalstīs, kā arī personības harizma. Studenti atzinīgi vērtē daudzveidīgu mācību metožu izmantošanu, grupu darbu. Lielāku piepūli un darba ieguldījumu prasa studiju kursi, kas balstās uz IT programmatūras izmantošanu, kas daļēji arī izskaidro zemāku kursu novērtējumu, bet arī apliecina nepietiekamo IT jomas zināšanu un prasmju apguvi iepriekšējās studijās. Studenti atzīst, ka nepietiekami strādā patstāvīgi, bet vienlaikus norāda uz lielo studiju slodzi. BVV studenti studijuursos vēlas iegūt vairāk praktisku, nevis teorētisku sagatavotību, ko varētu pielietot savā darbā vai biznesā. Aptaujas parāda, ka daļa docētāju neskaidri izklāsta vērtēšanas kritērijus, tāpēc BV virziena metodiskā darba prioritāte ir vienotas vērtēšanas izpratnes veidošana.

Vidzemes Augstskolā regulāri tiek veiktas absolventu aptaujas. 2019.gada aptauja liecina, ka BV virziena absolventi ir nodarbināti - strādā algotu darbu specialitātē vai ar to saistītās jomās, studē, turpina studijas vai ir citādi nodarbināti (bet ir maternitātes atvaļinājums, brīvprātīgais darbs, ERASMUS+). Pamatā nodarbināti privātajā sektorā, absolventi pamatā strādā Vidzemē, un Rīgas reģionā, t.sk. Rīgā. BVV absolventu nodarbinātība -100%. No BV absolventiem 11% ir darba devēji vai pašnodarbinātie, BVV absolventi vidū tādu nav. Absolventu darbs atbilst izglītības līmenim, iegūtās zināšanas ir svarīgas ļoti un ļoti svarīgas.

Absolventi ir apmierināti ar studiju saturu un kvalitāti, augstu novērtē studijās gūtās zināšanas un prasmes, īpaši uzsverot stratēģiskās plānošanas un analītiskās domāšanas prasmes, novērtējusi iegūtās saskarsmes un prezentēšanas prasmes. BVV maģistra studenti īpaši uzsver nozares

profesionāļu iesaistīšanu, kas dod praktisko skatījumu uz biznesu. Studenti vēlas, lai kursus lasītu vairāk ārvalstu viesprofesoru, uzskata, ka studiju kursus nepieciešams izmantot jaunākos IT nozares sasniegumus. Absolventi īpaši uzsver studiju angļu valodā lomu - tā ir iespēja pilnveidot svešvalodas zināšanas, kas arī ir būtiska priekšrocība, gan konkurējot darba tirgū. Absolventu rekomendācijas ņemtas vērā, iekļaujot programmā plašāk digitālos risinājumus biznesam.

Darba dēvēju kritika un priekšlikumi tiek analizēti, uzklusot ViA konventa, BVV konsultatīvās padomes, valsts pārbaudījumu komisiju locekļu viedokļus, piedaloties uzņēmēju forumos, tiekoties ar pašvaldību un uzņēmēju organizāciju pārstāvjiem

Darba devēju viedoklis, absolventu un studējošo aptaujas tiek ņemtas par pamatu izmaiņām, kas tika veiktas studiju kursu saturā un plānojumā (*skat.2.1.p.*).\

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

2019./2020.akadēmiskajā gadā ViA studēja 27 ārvalstu apmaiņas studenti no 8 valstīm. Ienākošās mobilitātes studentu statistika pa studiju virzieniem netiek veikta, jo studenti apgūst kursus no vienotā piedāvājuma "International Study Module" (izņemot studentus no ESME Sudria Francijā, kas apgūst specializētu programmu ViA Inženierzinātņu fakultātē).

Samazinājies ViA studentu skaits, kas dodas Erasmus+ apmaiņas studijās un praksē: studijās -17, praksēs - 13 studenti, kas devās uz 14 valstīm.

ViA ir pietiekams stipendiju fonds Erasmus+ ietvaros studijām un praksēm ārvalstīs, jebkurš students, kurš ir sekmīgs var pretendēt uz stipendiju. Ārvalstu mobilitātes pretendētus izvērtē un apstiprina BV studiju virziena padomē.

Biznesa vadības virzienā pārskata periodā vērojama tendence samazināties mobilitātē iesaistīto studentu skaitam.2019./2020.ak.gadā studentu mobilitāti ierobežoja Covid19 pandēmija.

Izejošo BVV mobilitātes studentu skaita dinamika redzam 8. tabulā:

8. tabula. BV studiju virziena studentu mobilitāte 2014-2020

Gads	Studijas	Prakse	Kopā
2013/2014	1	2	3
2014/2015	-	3	3
2015/2016	-	-	-
2016/2017	-	2	2
2017/2018	-	1	3
2018/2019	-	2	2
2019/2020	-	-	-

Programmas studenti labprāt dodas praksēs, bet pēdējos gados nemaz neizmanto studiju iespējas. Lielāku interesi par praksēm var skaidrot ar jaunas darba pieredzes meklējumiem, interesi par uzņēmējdarbību, dažkārt tie ir darba meklējumi. Tā kā gandrīz visi studenti strādā, tad doties studijās uz vienu semestri praktiski ir neiespējami, bet neviens nevēlas zaudēt darbu. Dzīves dārdzības dēļ, studenti nedodas uz Ziemeļvalstīm, kas iepriekšējā akreditācijas periodā dominēja, pēdējos gados praksi Vācijā, Lielbritānijā, Spānijā, Igaunijā. BVV studiju kursi un prakses ārvalstīs tiek atzītas, ja izpildītas BVV programmas prasības. Pirms došanās uz ārvalstīm studentiem jāaskaņo apgūstamie kursi ar programmas direktoru, lai novērstu kursu pārklāšanos vai neatbilstību programmai. Pēc atgriešanās studentam notiek kursu atzīšana un tiek sastādīts individuālais plāns studiju turpināšanai. Ārvalstīs izietās prakses tiek atzītas pēc visu prakses uzdevumu izpildes un sekmīgas aizstāvēšanas.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu pieejama ziņojuma *II. daļas 3.1.- 3.3.punktos*.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Biznesa vides vadības maģistra studiju programmas realizāciju nodrošina 17 docētāji: 7 ar doktora grādu (t.sk. 5 profesori, 2 viesprofesori), pārējie nozares profesionāļi ar maģistra grādu. 53% no Biznesa vides vadības maģistra studiju programmas docētājiem ir ievēlēti ViA.

Trīs docētāji ir Vidzemes Augstskolas absolventi, kas parāda, ka studiju laikā iegūtā pieredze ir motivācija vēlāk atgriezties ViA un dalīties ar savām zināšanām. Vairākos studijuursos ir vairāki pasniedzēji (Korporatīvās un publiskās finanses, Cilvēkresursu attīstība, Biznesa procesu imitāciju modelēšana, Projektu vadības stratēģijas un rīki) Daudzu studiju kursu īstenošana notiek, vēlētājiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem. Vairākiem no viņiem ārvalstīs iegūta izglītība un ir pasaules biznesa un darba pieredze (ASV, Dienvidāfrikas republika, Lielbritānija, Vācija, Zviedrija), kas pozitīvi ietekmē satura un mācību metodikas kvalitāti. Šādā veidā tiek panākts līdzsvars starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā. Docētāju sastāvs nav mainījies.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas realizācija būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz šādiem kritērijiem: zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, zinātniskais grāds un kvalifikācija, akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, arī praktiskā pieredze. Priekšroka studiju programmas īstenošanā ir docētājiem ar doktora grādu, ar doktora grāda kandidāta statusu un studējošajiem doktorantūrā. Lai piedalītos starptautiskajos pētniecības projektos, mobilitātes aktivitātēs, docētājiem ir jāpārzina svešvalodas (B2 līmenis). Priekšroka ir docētājiem ar angļu valodas prasmēm, kuras iespējams pilnveidot augstskolā. 2019.-2020.gadā daļa ViA vēlēto mācībspēku papildina savas svešvalodas zināšanas, piedaloties Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros notiekošajās angļu valodas apmācībās.

Programmā pamatā iesaistītais vēlētais personālam doktora zinātniskie grādi, maģistra grādi un kvalifikācija ir ekonomikas, uzņēmējdarbības vadības, vadībzinātnes jomās. Programmas īstenošanā ir iesaistīti 5 docētāji ar inženierzinātņu grādu, kas nodrošina informācijas tehnoloģiju plašāku integrāciju studijās.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītie docētāji ir atzīti zinātnieki, ekonomikas un vadībzinību jomas eksperti. Trīs docētāji ir LZA eksperti ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā (S.Rozentāle, M.Lešceviča), viens – eksperts datorzinātnēs un informātikā, izglītības zinātnē (A.Kapenieks), viens inženierzinātnēs un tehnoloģijās (S.Cakula) Docētāji veic akreditēšanas un licencēšanas 2 ekspertīzi Augstākās izglītības kvalitātes aģentūrā (S.Rozentāle, M.Lešceviča), četri docētāji (S.Cakula, L.Melece, S.Rozentāle, M.Lešceviča) strādā promocijas padomēs Latvijas Lauksaimniecības universitātē un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijā.

Viesdocētāju izvēli pamatā nosaka atpazīstamība profesionālajā vidē, praktiskā pieredze uzņēmējdarbībā Latvijā un ārvalstīs, līdz ar to tas būtiski palīdz nodrošināt sasaisti ar nozares

aktualitātēm. Daļa vieslektoru ir pieredzējuši savas nozares speciālisti, piem., politikas zinātnē, komunikācijas zinātnē, jurisprudencē. Pārskata periodā studentiem bija iespējas piedalīties ārvalstu viesprofesoru lekcijās (Ēģipte, Albānija, Indija) starptautiskās nedēļas ietvaros.

Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma II.daļa s 4.4. punktā.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Nav attiecināms

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata

periodu (ja attiecināms).

Nav attiecināms

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma *II.daļas 4.4. punktā*.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – biznesa simulāciju, modelēšanu, stratēģisko spēļu veidā, kurās piedalās vairāku studiju programmu studenti, un uzdevuma saturu kopīgi izstrādā vairāku studiju kursu docētāji. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Pieredze, kas iegūta biznesa situāciju modelēšanas un simulāciju laikā, tiek analizēta no dažādām perspektīvām vairāku studiju kursu ietvaros. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju jauno profesionāļu sagatavošanā, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis. Ideju, pieredzes un apmācības metožu pārnesi veicina arī tas, ja vienu kursu docē vairāki docētāji. Šāda pieeja iespējama arī, ja studiju kursu īstenošana notiek, vēlētājiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem – nozares profesionāļiem, kas integrēto uzdevumu saturu izveido atbilstoši nozares visjaunākajām attīstības tendencēm. Šādā veidā tiek panākts labs balanss starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā. 2020.gada 1.oktobrī bija 15 studējošie un programmas realizācijā bija iesaistīti 17 docētāji.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx	2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	31P-BVV-atbilstiba-VIS.zip	31P-BVV-atbilstiba-VIS.zip
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	32P-BVV atbilstība profesijas standartam.docx	32P-BVV atbilstība profesijas standartam.docx
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	24P-BV-BVV-Studiju-rezultatu-kartejums.2020.xlsx	24P-BV-BVV-Studiju-rezultatu-kartejums.2020.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	33P-Stud.progr.BVV-plans_3sem_4sem.docx	33P-Stud.progr.BVV-plans_3sem_4sem.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	34P-BVV-kursa-apraksti.zip	34P-BVV-kursa-apraksti.zip
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	36P-Diploma-paraugs-BVV.zip	36P-Diploma-paraugs-BVV.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	BV-VIRZIENA-Sadarbibas ligumi-2020OKT.zip	BV-VIRZIENA-Sadarbibas ligumi-2020OKT.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	35P-Studiju-liguma-paraugs-BVV.docx	35P-Studiju-liguma-paraugs-BVV.docx
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.edoc	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.edoc
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	35P-Studiju-liguma-paraugs-BVV.docx	35P-Studiju-liguma-paraugs-BVV.docx
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		

Ekonomika un uzņēmējdarbība

Augstākās izglītības iestāde	<i>Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Ekonomika un uzņēmējdarbība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>51345</i>
Studiju programmas veids	<i>Doktora studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Agita</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Līviņa</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>agita.livina@va.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.oec.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29456089</i>
Studiju programmas mērķis	<p><i>Programmas mērķis ir īstenot doktora līmeņa akadēmiskās studijas uzņēmējdarbībā un ekonomikā, sagatavot augsti kvalificētus ekspertus (speciālistus) un pētniekus, kuri spēj radīt jaunas zināšanas nozarē un iegūst starptautiskajiem standartiem atbilstošu zinātnes doktora grādu (Ph.D.).</i></p> <p><i>Programma paredz padziļināti apgūt dizaina un vizionāro domāšanu, daudznozaru pieeju, spēju izprast tautsaimniecības attīstību, organizāciju pārvaldību un indivīda uzvedību, pētījumos balstītu lēmumu pieņemšanu, attīstīt noturību, lai mērķtiecīgi darbotos pētniecībā un inovāciju īstenošanā uzņēmējdarbībā un ekonomikas viedā izaugsmē.</i></p>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>Programmas uzdevumi ir attīstīt doktorantu analītiski kritiskās pētniecības iemaņas, integrējot teorētiskās zināšanas lietišķajos pētījumos, problēmu risinājumos. Sagatavot zinātniekus, pētniekus, ekspertus, augsta līmeņa profesionāļus analītiskajam, pētnieciskajam un vadošajam darbam publiskajā un privātajā sektorā. Paaugstināt pētniecības kvalitāti un kapacitāti Latvijā, Eiropā un kopējā pasaules pētniecības telpā.</i></p>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izprot ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības teorijas, to veidošanos un attīstību, kā arī aktuālās tendences Latvijā, Eiropā un pasaulē. 2. Izprot sociālo zinātņu nozīmi sabiedrības attīstībā, pievienotās vērtības radīšanā, valsts labklājības veicināšanā un problēmsituāciju risināšanā atsevišķās tautsaimniecības nozarēs un ekonomikā kopumā. 3. Izprot faktoros, kas ietekmē noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un jaunu pieeju izmantošanu organizāciju vadībā nenoteiktības un mainīgos apstākļos. 4. Pārzina jaunu un pārbaudītu metožu atlasu, pamatošanu, pielāgošanu (gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās pētniecības metodes) un metodoloģijas izstrādi ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības nozarēs un saskarē ar citām zinātņu nozarēm, starpdisciplināru pieeju pētniecībā. 5. Pārzina efektīvu un elastīgu pieeju aktuālo un vēsturisko pētniecības datu izmantošanā un uzkrāšanā, autortiesību nosacījumus. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Prot analizēt un interpretēt globālus procesus, teorijas, politikas, izmantojot pasaulē atpazīstamu organizāciju pieredzi un piemērus, ekonomikā, vadībzinātnē un uzņēmējdarbībā. 7. Prot izmantot informācijas tehnoloģijas risinājumus pētniecībā un uzņēmējdarbībā, t.sk. datu vizualizācijas metodes. 8. Prot lietot tehnoloģijas, lielo datu analīzi un prognozēšanu (Forecast un Foreseen) nākotnes scenāriju izveidē, īstenojot oriģinālus pētījumus, no kuriem daļa ir starptautiski citējami publikāciju līmenī. <p>Kompetences:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Spēj patstāvīgi un sistemātiski atrast, analizēt un sintezēt informāciju, izmantojot zinātniskās datubāzes u.c. informācijas avotus. 10. Spēj patstāvīgi izvērtēt un argumentēti izvēlēties zinātniskiem pētījumiem atbilstošas metodes un metodoloģiju nenoteiktības un mainīgos apstākļos, lai radītu inovatīvus risinājumus ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmei. 11. Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt un diskutēt par ekonomikas, vadībzinātnes un uzņēmējdarbības literatūru, aktuālajiem pētījumiem un atklājumiem ar studējošajiem, zinātniekiem, profesionāļiem un sabiedrību kopumā Latvijā un starptautiskā vidē. 12. Spēj vadīt uzņēmējdarbības, pārvaldības un pētniecības procesus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, izmantojot jaunākās pētniecībā balstītas zināšanas un prasmes un ievērojot ētiskas un sociāli atbildīgas rīcības principus. 13. Risināt ar nozari saistītas problēmas un pieņemt kompleksus lēmumus, lietojot dizaina domāšanas principus un izmantojot zināšanas par patērētāju vajadzībām, uzvedības maiņu, aprites ekonomiku, atbildīgu uzņēmējdarbību, vispārējās sociālās prasmes un emocionālo inteliģenci. 14. Spēj patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D) ekonomikā un uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, LV-4200

Pilna laika klātiene - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>zinātniskais doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D) ekonomikā un uzņēmējdarbībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, LV-4200

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Kopīgā doktora studiju programma “Ekonomika un uzņēmējdarbība” (ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju (RTA) un Ventspils Augstskolu (VeA)) ir licencēta 2020. gada 5. februārī ar lēmumu nr. 2020/02-L un licence nr. 04031-27 Studiju kvalitātes komisijas priekšsēdētājas T.Volkovas parakstīta 2020. gada 14.februārī.

Šī ir jauna licencēta studiju programma, kurā ir ņemtas vērā licencēšanas ekspertu ziņojumu rekomendācijas (Izstrādāti uzņemšanas noteikumi, papildināta kopīgā studiju programmas kvalitātes sistēma un studiju programmas attīstības plāns izstrādāts, palielināts VeA docētāju īpatsvars studiju programmā, precizēts studiju programmas nosaukums, ārvalstniekiem iekļauts Latviešu valodas studiju kurss, studiju kursu apraksti ir papildināti, studiju programmas direktoru CV ir precizēti).

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Uzņemšana šajā studiju programmā tika uzsākta 2020.gadā. ViA pirmajā gadā uzņēma 5 studējošos, RTA - 3 un VeA - 4 studējošos.

ViA vairākkārt ir notikušas pārrunas ar maģistra studiju absolventiem par iespējām turpināt studijas doktorantūrā Vidzemes Augstskolā Valmierā. To arī apliecina maģistrantu iesaistīšanās savu pētījuma rezultātu publikāciju sagatavošanā un dalība studējošo pētniecisko darbu konferencēs un cita veida publiskos pasākumos, informējot par savu pētījumu rezultātiem. ViA sekmīgi iesaista studējošos pētniecības projektu īstenošanā.

Par vietējo studējošo potenciālu var spriest pēc maģistrantūrā studējošo skaita analīzes.

Periodā no 2014. – 2019. gadam tiek veiktas stratēģiskas izmaiņas ViA piedāvāto maģistra studiju programmu klāstā, kas turpināsies arī turpmākajos gados, tomēr, kā rāda studējošo un absolventu dinamika, ViA periodā no 2014. – 2019. gadam ir stabili spējusi piesaistīt un noturēt maģistrantūrā studējošo skaitu, variējot no 69 līdz 98 studentiem katru akadēmisko gadu (vidēji 84 studenti) (vidēji 124 studējošie gadā visās ViA piedāvātās studiju programmās), kā arī katru gadu absolventu skaits ir robežās no 20 – 50 maģistrantūras programmu pabeigušo studentu.

	2014./ 2015.	2015./ 2016.	2016./ 2017.	2017./ 2018.	2018./ 2019.	2019./ 2020.
Profesionālā maģistra SP “Tūrisma stratēģiskā vadība”	31	14	24	15	27	36

Kopīgā akadēmiskā maģistra SP "Starptautiskā tūrisma pasākumu vadība"	13	25	15	15	10	0
Profesionālā maģistra SP "Biznesa vides vadība"	29	29	29	19	24	32
Profesionālā maģistra SP "Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība"	25	12	22	20	20	21
KOPĀ	98	80	90	69	81	89

RTA maģistra studiju programmās uzņēmējdarbības jomās studējošo skaits laika periodā no 2014. līdz 2019. gadam ir ļoti stabils, variējot no 47 līdz 64 studentiem katru akadēmisko gadu (vidēji 54 studenti gadā).

	2014./ 2015.	2015./ 2016.	2016./ 2017.	2017./ 2018.	2018./ 2019.	2019./ 2020.
Profesionālā maģistra SP "Finanšu vadība"	21	12	16	19	11	11
Profesionālā maģistra SP "Elektroniskā komercija informācijas sistēmas"	17	14	17	12	17	24
Profesionālā maģistra SP "Vadības zinātne"	26	24	28	24	19	18
KOPĀ	64	48	61	55	47	53

VeA divās maģistra studiju programmās "Uzņēmējdarbības vadība", "Starptautiskā biznesa un eksporta menedžments" studējošo skaits no 2014. – 2019. gadam ir ar stabilu augšupejošu tendenci abās studiju programmās. 2018. un 2019. gadā abās studiju programmās kopā studēja 94-95 studenti.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Profesionālā maģistra studiju programma "Uzņēmējdarbības vadība"	37	38	45	58	62	71
Kopīgā akadēmiskā maģistra studiju programma "Starptautiskais business un eksporta menedžments"		9	12	20	32	24
KOPĀ	37	47	57	78	94	95

Ārvalstu studējošo piesaistei tiek izmantotas ERASMUS + programmas priekšrocības gan ES, gan ārpus tās, lai uzrunātu potenciālos studējošos, kā arī sadarbība pētniecībā ar ārvalstu augstskolām.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Sekmīgi pabeidzot studiju programmu "Ekonomika un uzņēmējdarbība" tiks iegūts zinātnes doktora grāds ekonomikā un uzņēmējdarbībā (Ph.D.). Lai uzsāktu studijas šajā programmā, pretendents ir

jābūt iepriekš iegūtam maģistra grādam sociālajās zinātnēs vai tām atbilstošā profesionālās darbības jomā. Ja maģistra vai bakalaura vai grāds nav iegūts sociālajās zinātnēs vai tām atbilstošā profesionālās darbības jomā, pretendents MK noteikumos Nr. 505 "Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi" noteiktajā kārtībā ir jāapliecina darba pieredze/neformālā izglītība, kas atbilst LKI 7. līmenim noteiktajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Programmas mērķis ir īstenot doktora līmeņa akadēmiskās studijas uzņēmējdarbībā un ekonomikā, sagatavot augsti kvalificētus ekspertus (speciālistus) un pētniekus, kuri spēj radīt jaunas zināšanas nozarē un iegūst starptautiskajiem standartiem atbilstošu zinātnes doktora grādu (*Ph.D.*).

Programma paredz padziļināti apgūt dizaina un vizionāro domāšanu, daudznozaru pieeju, spēju izprast tautsaimniecības attīstību, organizāciju pārvaldību un indivīda uzvedību, pētījumos balstītu lēmumu pieņemšanu, attīstīt noturību, lai mērķtiecīgi darbotos pētniecībā un inovāciju īstenošanā uzņēmējdarbībā un ekonomikas viedā izaugsmē.

Programmas uzdevumi ir attīstīt doktorantu analītiski kritiskās pētniecības iemaņas, integrējot teorētiskās zināšanas lietišķajos pētījumos, problēmu risinājumos. Sagatavot zinātniekus, pētniekus, ekspertus, augsta līmeņa profesionāļus analītiskajam, pētnieciskajam un vadošajam darbam publiskajā un privātajā sektorā. Paaugstināt pētniecības kvalitāti un kapacitāti Latvijā, Eiropā un kopējā pasaules pētniecības telpā.

Programma ir veidota tā, lai studējošais izstrādātu promocijas darbu par tautsaimniecībai aktuālu tematu, jau studiju programmas uzņemšanas posmā piedāvājot promocijas darba tēmas, par kuru pretendents sagatavo iestājerferātu. Viss studiju process ir sakārtots tā, lai studējot katrs kurss tiktu praktiski skatīts caur promocijas darba tematu.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Valsts un reģionu attīstībā nozīmīga loma ir ekonomikas un uzņēmējdarbības mijiedarbībai. Ja ekonomika pēta kategorijas un likumsakarības produktu un pakalpojumu ražošanā, sadalē, maiņā un patēriņā no sabiedriskā viedokļa, tad uzņēmējdarbības pētījumi ļauj izvērtēt sasniegtos rezultātus, to atbilstību vēlamajam un sagatavot izveidojušās tautsaimniecības attīstības gaitas korekcijas, politiku un pasākumus.

Izstrādājot Programmu, ir ņemtas vērā starptautiskā ziņojuma "*Reforming the Doctorate in Social Sciences*"[1] (*European University Institute*, 2017) atziņas, kas aptver labās prakses piemērus astoņās doktora studiju jomās: disertācijas izstrādē, promocijas darba vadīšanā,

doktorantūras studiju procesā, akadēmiskās un profesionālās darbības korelācijā, tehnoloģiju pielietojumā, mobilitātes un internacionalizācijas procesos, finansēšanas principos, darba tirgus iespējās.

Programma izstrādāta, ņemot vērā Pasaules bankas grupas ekspertu ziņojumus, kā arī klātienē uzklausītos padomus un rekomendācijas no Pasaules bankas ekspertiem, apmeklējot Latvijas augstskolas. Viena no rekomendācijām, kas tiek ņemta vērā, ir vienošanās līguma starp promocijas darba vadītāju un doktorantu iekļaušana studiju programmā (Sursock, A. 2017, 2018).[2]

Programmas tematiskā ievirze ir pamatota ar pieaugošo nepieciešamību pēc sociālajām zināšanām un prasmēm, lai efektīvi varētu vadīt un izmantot jaunus tehnoloģiskos risinājumus. ViA veiktā pētījuma "Valmierā un Vidzemes reģionā piedāvātās izglītības atbilstība uzņēmēju pieprasījumam un nodarbinātības prognozēm" (2016.) rezultāti[1] un ViA 2017. g. veiktā augstākās izglītības kvalitātes ekspertu (vietējo un ārvalstu) aptauja apstiprināja sociālo zināšanu un prasmju pieaugošo lomu nākotnes darba tirgū un augstākajā izglītībā (Rožentāle un Līviņa, 2017). Programmas izstrādē ir ņemts vērā Izglītības un zinātnes ministrijas 2016. g. pasūtītais pētījums "**Sociālo un humanitāro zinātņu (SHZ) ekosistēmas analītisks apraksts**"[2], kurā uzsvērta sociālo un humanitāro zinātņu horizontālā loma Latvijas viedās specializācijas īstenošanā.

Programma ir izteikti **starpdisciplināra**, tās vienojošais elements ir uzņēmējdarbība, kas var tikt īstenota dažādās tautsaimniecības nozarēs. Lai nodrošinātu akadēmisko integritāti, promocijas darbam **var tikt piesaistīti divi vadītāji**: viens no uzņēmējdarbības/ ekonomikas nozares un otrs no citiem studiju/zinātnes virzieniem konkrētajā pētījuma nozarē, nodrošinot **konkrētās nozares** specifikas izpratni un procesus (Sursock, 2017). **Internacionalizācija** tiks nodrošināta, uzņemot ārvalstu studējošos, studiju plānā iekļaujot vasaras/ziemas kursu/kolīkviju apmeklējumus ārvalstīs, veicinot piedalīšanos zinātniskajās konferencēs, kā arī pieaicinot promocijas darbu konsultantus no ārvalstu sadarbības augstskolām, institūtiem.

Programmas izveide un īstenošana ir nozīmīgs ieguldījums Nacionālajā attīstības plānā definētajā policentriskā attīstībā, jo **apvieno 3 augstākās izglītības institūciju resursus vienota mērķa sasniegšanai 3 dažādos Latvijas reģionos**. ViA un VeA ir partneri kopīgā projektā "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas", kā mērķis ir abu pilsētu ekonomikas un biznesa vides attīstības veicināšana. Projekta īstenošanas periods no 2018. gada līdz 2021. gadam. Doktorantūras studiju iespējas nozīmīgi paaugstina reģiona iedzīvotāju kvalifikāciju un augstas kvalifikācijas personāla ilgtspēju un noturēšanu reģionā.

Ņemot vērā tendences ekonomikā un citu augstākās izglītības iestāžu piedāvājumu doktora studijās ekonomikā un uzņēmējdarbībā, šīs programmas apjoms ir 120 KP (124 KP- ārvalstu studentiem) jeb 180 ECTS pilna laika studijās trīs gadu periodā, piedāvājot šādu saturu:

Programmas struktūra	KP	Atbildīgā AII
STUDIJU KURSI 35 KP (29%)		
Kvantitatīvās pētījuma metodes	10	VeA
Kvalitatīvās pētījuma metodes	6	RTA
Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences	12	ViA
Kompetenču novērtējums	1	ViA

Zinātniskā rakstība	4	RTA
Zinātnes komunikācija	2	RTA
PĒTNIECISKAIS DARBS 85 KP (71%)		
Promocijas darbs	85	RTA, VeA, ViA
KOPĀ	120	
Latviešu valoda (ārvalstu studējošajiem)	4	RTA
KOPĀ ārvalstu studējošajiem	124	

Programmas izstrādes procesā ir veikta Programmas studiju rezultātu kartēšana ar mērķi pārliecināties, ka:

- plānotie studiju kursu studiju rezultāti korelē ar studiju programmas studiju rezultātiem;
- studiju kursu programmās nav novērojama tēmu pārklāšanās;
- definētie studiju programmas un studiju kursu rezultāti atbilst augstākās izglītības mērķiem (personības attīstība; aktīvu pilsoņu gatavošana darbībai demokrātiskā sabiedrībā; ilgtspējīga nodarbinātība; paplašinātas zināšanu bāzes veidošana), Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai.

Studiju satura aktualizēšana notiks sadarbībā ar konsorcijs augstākās izglītības institūcijām un darba devējiem, t.sk. publisko sektoru, veidojot semināru-diskusiju par reģionu un augstskolu attīstību, piem. 2020.gadā šādas diskusijas - semināri notika gan ViA, gan RTA pavasara semestrī.

[1] Valmierā un Vidzemes reģionā piedāvātās izglītības atbilstība uzņēmēju pieprasījumam un nodarbinātības prognozēm.

https://www.valmiera.lv/images/userfiles/cits/Petijums_Darba_tirgus_01_02.pdf

[2] Sociālo un humanitāro zinātņu (SHZ) ekosistēmas analītisks apraksts.
https://viaa.gov.lv/library/files/original/Socialo_un_humanitaro_zinatnu_SHZ_ekosistemas_analitisks_apraksts.pdf

[1] Reforming the Doctorate in Social Sciences.
<https://www.eui.eu/Documents/ServicesAdmin/DeanOfStudies/ReformingtheDoctorate.pdf>

[2] Doctoral education: European trends.
https://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Doctoral_education_European_trends_Sursock.pdf

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programma ir veidota tā, lai studējošais spētu veikt patstāvīgu pētniecisku darbu promocijas

darba vadītāja sadarbībā un izpētes tēmas būtu aktuālas gan globālā mērogā, gan nacionālā, gan reģionālā, gan arī tautsaimniecības noteiktas nozares skatījumā. Studijuursos liels īpatsvars ir likts pētniecības metožu apguvē, izziņā, lai studējošais pētījuma veikšanai izvēlētos un argumentētu atbilstošākās metodes pētījuma tematam un atbilstoši mūsdienu tehnoloģisko risinājumu iespējām, atjauninājumiem. Tā kā studējošajam uzsākot studijas jau promocijas pētījuma tēma būs zināma, tad katrā studiju kursā ir iespēja konkrēto tēmu analizēt, pielietot caur konkrēto tematu, kas gala rezultātā sniegs daudz plašāku skatījumu uz izpētes tematu. Studiju kursa Uzņēmējdarbības un ekonomikas tendences saturs ir veidots iekļaujot tematus, kas ir aktuāli uzņēmējdarbības un ekonomikas pētījumos, sniedzot skatu no dažādām pusēm, parādot iespējas temata izpētē un situācijas/rezultātu izskaidrošanā no dažādām šķautnēm, t.sk. dažādiem ekonomikas veidiem. Arī studiju kursi Zinātniskā rakstība un Zinātnes komunikācija ir veidoti tā, lai šajās studijuursos iegūtās zināšanas un prasmes tiktu pielietotas pētījuma temata literatūras pārskata rakstu un pētījuma rezultātu rakstu sagatavošanā, iesniegšanai publicēšanai, gan pētījuma gaitas, gan rezultātu komunicēšanai ar citiem pētniekiem, nozari un sabiedrību kopumā.

Studiju kursu kartējums parāda, ka studiju kursi un pētnieciskais darbs, attīsta sintēzes un analīzes prasmes, kas nepieciešamas, lai risinātu promocijas darbā izvēlēto problēmu un radītu jaunas zināšanas, kā arī papildinātu un nostiprinātu esošās zināšanas mūsdienu mainīgajos apstākļos.

Piedāvātās promocijas darbu tēmas 2020./2021.ak.g., kuras ir iesaistītas ar esošiem pētniecības projektiem vai šajās tēmās sagatavotiem, iesniegtiem pētniecības projektiem:

1. Nodokļu politikas izaicinājumi un pilnveidošanas iespējas valsts reģionālās konverģences ietvaros.
2. Nodokļu politikas izaicinājumi un pilnveidošanas iespējas valsts ekonomiskās izaugsmes kontekstā.
3. Uzņēmuma ienesīguma izpētes metodoloģija un tās novērtējums ekonomiskās transformācijas vidē.
4. Vadības lēmumu pieņemšanas tehnoloģiskie risinājumi mainīgos un neprognozējamos apstākļos.
5. Cilvēkkapitāla veidošanās izaicinājumi uzņēmējdarbības vides digitalizācijas kontekstā.
6. Dokumentārā mantojuma nozīme mūsdienu tautsaimniecībā.
7. Paaudžu atšķirības prasmju lietojumā un atbilstošs darba tirgus piedāvājums.
8. Visaptverošas tūrisma attīstības monitoringa un prognozēšanas sistēmas dažāda mēroga galamērķu līmenī, iekļaujot lielo datu un tehnoloģisko inovāciju pielietojumu.
9. Mantojuma ilgtspējīga vadība sarūkošos reģionos.
10. Aprites ekonomika biosfēras rezervātos.
11. Biosfēras rezervāta nākotnes izmaiņas un pārvaldības modeļu izpēte.
12. Mobilitātes risinājumi pilsētvidē un lauku telpā.
13. Alternatīvu finanšu instrumentu piesaiste uzņēmējdarbības finansēšanā.
14. Uzvedība un lēmumu pieņemšana finanšu tirgos un to ietekme uz uzņēmējdarbības finansēšanu.

Studējošo iesaiste pētniecības projektu aktivizētajās tēmās, attīstīta zinātnisko projektu vadības un izpildes kompetences, tajā skaitā tīklošanās ar citiem pētniekiem no dažādām valstīm.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti

vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju īstenošanā tiek noteikti šādi pamatprincipi kā kvalitāte (akadēmiskajam personālam (AP) galvenais faktors, kas sekmē būtiskus intelektuālus un izglītības rezultātus), **sinerģija** (AP veic pētījumos balstītu akadēmisko darbību), **pieejamība** (AP ir pats svarīgākais studentiem pieejamais studiju resurss), **motivācija** (AP personāls ir motivēts attīstībai) un **ētika** (AP ievēro akadēmisko un korporatīvo ētiku).

Konsorcija partneru darbībā ir **studentcentrēts studiju process**, **pētniecības process**, kas vērsts uz sabiedrības inovatīvu produktu un pakalpojumu pieprasījumu, **komunikatīvais process**, kas paredz apmaiņu ar zināšanām un inovācijām starpaugstskolu līmenī, efektīvu starptautisku akadēmisku un pētniecisku kooperāciju un **tehnoloģiskais process**, kas vērsts uz kvalitatīvas, zinātnē balstītas augstākās izglītības pieejamību, jaunu mūsdienīgu tehnoloģiju ieviešanu studiju un pētniecības procesā (tostarp, tālmācību).

Relatīvi nelielais studentu skaits augstskolās kopumā un studentu grupās veicina iespējas ņemt vērā un respektēt studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību, veidojot viņiem piemērotus mācīšanās ceļus – Programmā to apliecina arī izveidotais doktoranta kompetenču novērtēšanas studiju kurss. Programma tiks īstenota, veicinot doktorantu tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinot profesoru vadību un atbalstu, kā arī abpusēju cieņu savstarpējās attiecībās. Programmas direktors katrā Programmas īstenošanā iesaistītajā institūcijā pārliecinās, ka:

- programmas īstenošanā iesaistītie profesori pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā;
- vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti;
- vērtēšana sniedz doktorantiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus;
- doktoranti saņem atgriezenisko saiti, kas, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu;
- vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem doktorantiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātos studiju kursu aprakstos noteikto.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Uz studiju virziena akreditācijas brīdi nav pieejama informācija par izstrādātiem un aizstāvētiem promocijas darbiem.

Informatīvais pārskats par E Ud studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.37.pielikumu).

E Ud studiju programmas plāns apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.38.pielikumu).

E Ud studiju programmas studiju kursu apraksti apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat.39.pielikumu).

E Ud studiju programmas studiju līguma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.40.pielikumu).

E Ud studiju programmas diploma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.41.pielikumu).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas ir plānotas, lai pastiprinātu studiju programmas satura un organizatorisko sniegumu. Īpašu vērību plānojam klātienē tikšanās ar darba devējiem, t.sk. publiskajām organizācijām sadarbojoties projektos pētniecības aktivitātīšu veikšanā, lai tās tiktu sasaistītas ar promocijas darbu tematiem. Attiecīgi augstskola studējošajiem piedāvātu aktuālos pētniecības tematus, kas reizē sniedz iespēju studējošajiem strādāt kā zinātniskajiem asistentiem augstskolā, izstrādājot promocijas darbu.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

VIA ikvienam studējošajam ir iespēja studiju laikā braukt izejošajā mobilitātē ERASMUS programmas ietvarā, gan arī Nordplus programmas ietvaros. Studiju programma uzņems arī studējošo ienākošo mobilitāti, t.sk. promocijas pētījuma veikšanai.

Studiju programmas direktors informē studējošos par mobilitātes iespējām, kādas nodrošina augstskola.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu pieejama ziņojuma II. daļas

3.1.-3.3.punktos.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Studiju programma tiek īstenota konsorciā sadarbojoties VeA un RTA, līdz ar to šo augstskolu infrastruktūra un sniegtie pakalpojumi ir pieejami studējošajiem šajā studiju programmā. ViA ir ilgtermiņa sadarbība ar LR Dabas aizsardzības pārvaldi, promocijas darbu izstrādē ir pieejama šīs institūcijas datu bāze OZOLS, kas ir aktuāla pētot ekosistēmas pakalpojumu vērtības un to nozīmi tautsaimniecībā un sabiedrībā.

A.Klepera pēcdoktorantūras projekta ietvarā ir izveidota sekmīga sadarbības ar LR Centrālās statistikas pārvaldi, kas ir svarīga statistiku datu ieguvē, pieredzes apmaiņā ar ieguvē, apstrādes metodēs.

ERASMU+ sadarbības augstskolu resursu tiks izmantots, ņemot vērā specifiskās pētniecības jomas.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Nav izmaiņas uz akreditācijas dokumentu sagatavošanas brīdi.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Mācībspēku kvalifikācijas un kompetences novērtēšanas kārtība ViA ir normēta "Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos", akadēmiskā darba veidi un to apmaksas kārtība noteikta "ViA Darba samaksas nolikumā". Docētāju darba saturs un pienākumi, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas paaugstināšanā un arī administratīvajā darbā, ir apstiprināts ViA Senātā. Mācībspēku darba novērtēšanai ViA tiek veiktas studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā semestrī. ViA regulāri veicina darbinieku nepārtrauktu izglītošanos un kvalifikācijas paaugstināšanu, atbalstot darbinieku piedalīšanos dažādos vietējās nozīmes un starptautiskajosursos, semināros, konferencēs un pieredzes apmaiņas programmās.

Mācībspēku iesaiste Programmas īstenošanā ir veikta, ņemot vērā šādus kritērijus:

- iesaiste pētniecībā pēdējos sešos gados (no 2014. gada) sociālajās zinātnēs un/vai citās zinātnes nozarēs, nodrošinot programmas starpdisciplināritāti (projekti, granti);
- mācībspēka publikācijas starptautiskos žurnālos/ starptautisku konferenču rakstu krājumos (pēdējos 6 gados vismaz trīs);
- mācībspēka motivācija strādāt komandā ar doktorantiem;
- starptautiska pieredze mobilitātes vizītēs ārvalstīs (docēšana, pieredzes apmaiņa);
- piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs ārvalstīs un Latvijā (pēdējos 6 gados vismaz trīs).

Programmas īstenošanā RTA, ViA un VeA iesaistīs akadēmisko personālu ar augstu akadēmisko un pētniecisko kompetenci. RTA, ViA un VeA veic pasākumus akadēmiskā personāla izaugsmei un pilnveidei, veicinot personāla kvalifikācijas pilnveidi:

- tehnoloģiju, t.sk. digitālo resursu un inovāciju pielietošanā studiju procesā,
- svešvalodu apguvē C1, B2 līmeņos internacionalizācijas procesa nodrošināšanai,
- augstskolu didaktikas un inovāciju augstākajā izglītībā aktuālajos jautājumos.

Viesprofesori un viespētnieki tiks uzaicināti studiju programmā ar lekcijām un semināriem tieši par pētniecībā uzkrāto pieredžu dalīšanos ar studējošajiem un aktualitātēm pētniecībā. Primāri tiks uzaicināti visprofesori un pētnieki, ar kuriem ViA vai konsorcijam ir sadarbība pētniecības projektos, kā arī mērķtiecīgi uzmeklējot konkrētas tēmas eKPertu.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

[Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātniskajām publikācijām pieejama ziņojuma pielikumā \(skat. 18.pielikumu\).](#)

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

Nav attiecināms

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

ViA mācībspēki piedalās Valsts pētījumu programmas projektu īstenošanā, iesaistot studējošos, rezultātā radot jaunas zināšanas, kuras tiek publicētas kopīgos zinātniskos rakstos. Doktorantūras programmā sadarbība starp studējošo un promocijas darba vadītāju (-iem) tiek plānota vēl mērķtiecīgāk pie kopīgiem pētījumiem.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Programmā studējošie uzņemti ar 2020./2021.akad.gadu. Mācībspēku sadarbībai un studiju kursu savstarpējās sasaistes nodrošināšanai ir plānotas docētāju tikšanās un rakstveida informācijas nodošana nākamajam atbildīgajām par studiju kursa īstenošanu.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)	37P-EUd-doktorantura_atbilstiba_Augstskolu_lik.docx	37P-EUd-doktorantura_atbilstiba_Augstskolu_lik.docx
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx	2P-Studentu-statistika-2010-2020-AIKA.xlsx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	37P-EUd-doktorantura_atbilstiba_Augstskolu_lik.docx	37P-EUd-doktorantura_atbilstiba_Augstskolu_lik.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	24P-EUd-Studiju-rezultatu-kartejums.docx	24P-EUd-Studiju-rezultatu-kartejums.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	38P-Studiju_plans-doktorantura-EUd.docx	38P-Studiju_plans-doktorantura-EUd.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	39P-Doktor.EUd_kursa apraksti.zip	39P-Doktor.EUd_kursa apraksti.zip
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma paraugs	41P-EUd-kopiga-DR-diploma-paraug.pdf	41P-EUd-kopiga-DR-diploma-paraug.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Pielikums_14_Vienosanas_LLU_RTA_ViA_VeA_stud turp.pdf	Pielikums_14_Vienosanas_LLU_RTA_ViA_VeA_stud turp.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	40P-EUd-kopiga-DR-studiju-liguma-paraug.pdf	40P-EUd-kopiga-DR-studiju-liguma-paraug.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.edoc	15P-BV_docetaju_parskata_tabula.edoc
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstēnotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.	AIP_atzinums-EUd-prof.padome.pdf	AIP_atzinums-EUd-prof.padome.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstēnotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	40P-EUd-kopiga-DR-studiju-liguma-paraug.pdf	40P-EUd-kopiga-DR-studiju-liguma-paraug.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstēnotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	AIP_atzinums-EUd-250st.pdf	AIP_atzinums-EUd-250st.pdf

